

Apostolo Ģeri Veiga E Ĝauvei

Apostolo ġeri ġauvei e veiġa vaġa-foforiri gurugari

Mai apostolo ġeri ġauvei e veīga bukana anina baregona tu Iauka Veāga Barau ġenana emariġoto ema apostolo ġerina ema ġauveito variri.

Mai buka maki Luka na Teofilo ġena ma etoreato. Etoreato laġanina tu laġani 63 beiāġo 68 fakari ai ta kavana, mo tu Iesu emaseto murinai.

Guruğa baregori Luka na Teofilo mai fefai evaġa-ribaiato tu maiġeri: 1) Kamasi ekalesia doğorori ġevesinat; 2) ma kamasi tanobara mabarana ekalesia doğorori na evaiato; 3) kamasi Keriso guba na Iauka Veāga ġenana mai tanobarai ġena ekalesia doğorona eragaiani; 4) ekalesia mabarari Iauka Veāga na bene vaġa-vonuri, korana ġia ġenana vauro ġia ġeri vetuġunaġi ġauveina bevaġa-tubuani e bevaġa-taunaiani, ema bevaġa-kokoreani ema bevaġa-seġukaiani (Apostolo 1:8; Sekkraia 4:6).

Luka ġena toretore tu maiġesina eboiogaiato:

1. Petero ġena ġauvei Iuda tarimari fakari ai - karoa 1-12
 2. Paulo ġena ġauvei irau bese tarimari fakari ai - karoa 13-28

1 ¹Teofilo, ġoi atore-vinimuni. Ġegu toretore giniguinenā nuġanai, Iesu ġena ġauvei e ġena vevaġa-riba guruġari mabarari atore-efoforirito, ġena ġauvei esinaiato veġata, ²eiaġoto mo, Barau na guba ġana ċeġabi-varaġeato. Roġosi roġo bere ċeġabi-varaġea nuġanai, Iauka Veaġa ġenana ċeġabi-viriġirito apostolori evaġa-ribarito. ³ġena midigumidigu e mase murinai ġia mai apostolo ġeri ai efoforito ema vetoġa moġoniri vovokari ai ġia tauġena evevaġa-moġonito ġia tu maġuri etanuni. Ĝia tu ġaro gabana vasivasi (40) nuġanai apostolo ġeri ai dabara vovokai efoforito-ġoi, ġeġitaiato-ġoi, ema Barau ġena Basileia, (ġena veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiani maiga), varina ġeri ekiraġiato-ġoi. ⁴Ma Iesu ġesi ġeraka-vegogoto nai, Iesu na ekirarito, ekirato, “Ierusalem asi boġono iaġuia, senaġi au na akira-varamito varevarena roġo boġono vaġa-nogaia, mo tu au Tamagu na ekiraġi-toreato varevarena. ⁵Korana Ioane tu moġoni nanu na ebabatisoto-ġoi, senaġina ġomni tu ġaro viravira beġe korini murinai tu, Iauka Veaġa na bebabatisomini.”

Barau na Iesu guba ġana eġabi-varaġeato

⁶Apostolo Iesu ġesi ġevevogoto nai, Iesu ġedanagiato, ġekirato, “Vereġauka, ġoi na toma mai negai Isaraela tarimama, Roma ġeri veġitaġau na bovaġa-maġurimani, benamo Isaraela ġema veġitaġau o basileia ma bovini-ġenogoimani ba?” ⁷Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Mani tu au Tamagu ġereġana ġena seġukai ġarori e negari etorerito, ġomi na tu asi boġo ribarini. ⁸Senaġi ġomi tu Iauka Veaġa iatami ai beraka-riġoni, benamo seġuka boġo ġabiani, ema au kiraġi-foforigu tarimami ai boġo iaġoni, Ierusalema ai, Iudea ai e Samaria gaburi mabarari ai, beiaġoni mo, tanobara gaburi mabarari ai.”

⁹Eguruġa-ġosito murinai, matari ġutuġuturi ai Barau na guba ġana eġabi-varaġeato. Ĝeġita-ġauato mo, magube na ekou-ġauato, benamo asi ma ġeġitaiato. ¹⁰Apostolo na Iesu guba ġana evaġeṭo-ġoi roġo ġeġita-raġeato-ġoi nuġanai, tau ruarua dabuġa kurokurori na ġevedabuġato, asikauna ġia seviri ai ġema ruġa-tarito. ¹¹Benamo ġekirato, “Galilea tarimami, karase maninai boġo ruġa vau guba ġoġita-taġoani? Mai Iesu, ġomi ġemina guba ġana beġabi-varaġea tarimana, tu ma beġenoġoi-iaġomani. Ĝia tu guba ġana bevaraġe boġo ġitaia kavana, guba na ma bemariġoni.”

Apostolo tu Ierusalema ai ġevevogoto

¹²Benamo apostolo Olive Ĝorona na Ierusalema ġana ma ġeġenogoġoi-iaġoto. Mo gabu ruarua fakari tu kilomita sebona kavana. ¹³Ierusalemai ġeraġasito, benamo ġetanuto-ġoi numana tuġuna daiġutuna ġana ġeraġekauto. Mo daiġutu ai apostolo ġevevogoto, arari tu Petero; Ioane; Iakobo (o Iames) e Anduru; Filipo e Tomasi; Batolomeo; Mataio; Iakobo Alfeo; Simona, Selote tauna; ema Iudas, Iakobo natuna. ¹⁴Ĝia mabarari ma nuġari sebona ġesi ġeguriġuri-vevogoto-ġoi, vavine tari maki e Maria, Iesu sinana, ema Iesu tarina doġoro.

Iudas gabuna eġabiato tauna

¹⁵Moġeri ġaro ai Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari mabarari tu sinau sebona ma gabana ruarua (120) ġevevogoto-ġoi. Ĝia fakari na Petero eruġa-vaisito, benamo ekirato. ¹⁶“Tarikakagu mabarami, toretore veaġana tu bema moġoni, mo tu Iauka Veaġa Davida muruna na kai-veġata ekirato, Iudas na Iesu ġabitarina tarimari beġori-kaurini guruġana. ¹⁷Iudas tu ġai karoma ta, ema ġia maki apostolo ġauveina tarimana, ġai kavana.”

¹⁸Ĝena vei-rakava voina monina na tano ta evojato. Monai ġia eketoto, benamo emaseto, ma nuġana eġwa-fakaiato, benamo sināġena evebuburrosito. ¹⁹Ierusalema tarimari mabarari na varina ġeseġaġiato, benamo

mo tano arana ġeri garo ai ġekiraġiato “Akeledama” anina tu “Rara Tanona.”²⁰ Korana Salamo bukanai varau ġetoreato, ekirani,

‘Gena numa bene karovo,
tarima ta asi bene tanu.’

Ma guruġa ta Salamo nuġanai ekirani,
‘Gena veġitataġo ġauveina maki
ta na bene ġabia.’

²¹ Moġa lorinai namona tu tau ta siġabi-viriġia. Mo tau tu ġita ġesi vanaqivanaġi tarakao-vegogoto-ġoi, Iesu Vereġauka ġita fakarai tarakatōġato-ġoi e taraka-rosito-ġoi nai,²² ema Ioane na tarima ebabatisorito negana na, beiāġoma mo, Iesu ġai ġemana guba ġana eġabi-varaġeato ġarona tarimana ta. Korana tu ġia maki ġai ġesi Iesu ġena variġisi-ġenoġoi bene kiraġi-foforia.

²³ Moġa lorinai ġia na tau ruarua ġeġabirito, Iosefa, arana tu Barasaba ġetato-ġoi, arana ta maki Iusto; ema Matias.²⁴ Benamo ġeġauġauto, ġekirato, “Vereġauka o, tarimarima mabarari nuġari ġoi na tu oribarini, moġa lorinai novaġa-ġitama, dei tu ġoi na boġabi-hidja,²⁵ apostolo ġauveina bene veia Iudas gabunai; a Iudas tu eiaġoto ġena gabu korikorina ġana.”²⁶ Benamo fore ġerena ġeveiato nuġanai, fore tu Matias aranai eketoto, benamo Matias apostolo gabanana sebona (11) ġesi ġeiavi-sebonaiato.

Iauka Veaġa eraka-riġoto

2 ¹ Pentekoste ġaronai, Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari mabarari gabu sebonai ġevegogoto. Pentekoste anina tu gabana imaima (50), mo tu Pasova verekona ġarona na beiāġoma mo, mai ġaro maiġa.
² Benamo asikauna iavara baregona ta guruna noġa guba na emariġoto, ġetanu-vegogoto numana nuġana mabarana evaġa-vonuato.
³ Benamo noġa moġo karava meari kavana ġemariġoto-ġoi ġeġitarito. Mo karava meari ġemariġoto, benamo ġia tata tubuari ai ġemoreto.
⁴ Benamo ġia mabarari Iauka Veaġa na evaġa-vonurito, benamo garo irauirauri ai ġeguruġato, Iauka Veaġa na evinirito ilailanai.

⁵ Moġa ġaronai tu Iuda tarimari, Barau garina ġeveito-ġoi tarimari, tu tanobara gaburi mabarari na ġeiaġomato, benamo Ierusalemai ġetanuto-ġoi.
⁶ Mo guru ġeseġaġiato nai, tarimarima ġutuma ġeġaru-vegogoto. Nuġari ġefarevaġiġo, korana ġia tata na Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari ġeġeġaġirotu mo ġeraka-vegogoto tarimari ġeri garo ai ġeguruġato-ġoi.
⁷ Ĝia ġeġaba-rakavato e ġedadaradaro, ġekirato, “Mai ġeguruġani tarimari tu Galilea tarimari, ene?⁸ Kamara dabbarai tu ġita tata ġera garo ai ġeguruġani taseġaġirini?⁹ Ĝita tari tu Patia tarimara, tari tu Media tarimara e Elam tarimara. Tari tu Mesopotamia, Iudea e Kapadokia na, ema tari tu Ponto na e Asia na,¹⁰ Frigia e Pamfilia

na, Aigupito e Kurene sevina Libia tanori na, ema tari tu Roma na taiağomato,¹¹ Iuda tarimara, e irau bese tarimari Iuda ġera tomarakariġo ġeġabi-raġeato tarimari; ema ġita tari tu Krete e Arabia tarimara. Senaġi ġita mabarara na taseġaġirini ġita tata ġera garo ai Barau na veiġa baregori boruri eveirito-ġoi ġekiraġi-foforirini.”¹² Mabarari ma nuġa-farevaġiri e ma daradarari ġesi tauġeri ġevedanaġi-vedanaġito, ġekirato, “Mai veiġa anina tu kara?”¹³ Senaġina tarima tari na tu ġevaseva-vaseva-iaġirito, ġekirato, “Maiġeri tarima tu beġe niu-rakava.”

Petero ġena vevarifiu

¹⁴ Benamo Petero ma apostolo gabanana sebona (11) ġesi ġeruġa-vaisito, ma garona evaġa-baregoato, benamo vegogo tarimari eġobata-vinirito, ekirato, “Iuda tarimami e Ierusalemai ġotanuni tarimami mabarami, boġono seġaġi-ginikau, mai veiġa tauna ġemi nakiraġi-maġataia.¹⁵ Maiġeri tarima tu asi beġe niu-rakava, ġomi ġotuġamaġini kavana. Mai tu roġo boġibōġi horaġauna 9 koloko.¹⁶ Senaġi maitoma tu Ioel, peroveta tarimana, na ekiraġi-guineato kavana efoforini, ekirato,

¹⁷ ‘Barau ekirani:

Garo dokori ai au Iaukagu babubu-riġoani tarimarima mabarari iatari ai.

Benamo natumi merori e ġuiatori beġe perovetani, ġemi maraġa variġu beġe mata-vanaġini, ema ġemi tau ġaukari beġe nūvini.

¹⁸ Oi, moġeri ġaro ai au ġegu vetuġunaġi tauri e vavineri iatari ai au Iaukagu babubu-riġoani, benamo beġe perovetani.

¹⁹ Benamo nuġa-farevaġi veiġari guba tuġunai bavaġa-foforirini, ema vetoġa dagarari tanobarai; rara, e karava, ema goġu barukari.

²⁰ Garo ma bevetore-kureni bemukunani, e ġue tu bekakakakani, rara kavanai beiaġoni, Vereġauka ġena iaġoma ġarona baregona e irau vedaureana bekavinaġini nai.

²¹ Benamo deikara Vereġauka aranai ekea-raġeni tarimana tu maġuri beġabiani.’

²² Isaraela tarimami, mai guruġa boġono seġaġiri: Iesu, Nasareta tarimana, Barau na eviniato ġauveina tu ġomi ġemi ai evaġa-fofori ginikauato. Ĝia ġenana Barau ġena seġuka veiġari e nuġa-farevaġi veiġari ema vetoġa tari eveirito ġomi vefakami ai, be ġomi tu ma ribami.²³ Barau ġena urai e ribai varau eboioġa-guineato ilailanai, Iesu ġomi

ḡimami ai etore-kauato, benamo rakava tarimari na ḡevaḡa-kavamito, benamo Iesu satauro ai ḡoikoko-kauato nai ḡovaḡi-maseato. ²⁴Senaḡina Barau na ḡia mase na evaḡa-variḡisi ḡenōgoiato, ema mase midiguna na eḡabi-vaḡiato, korana mase na ḡia tu asi ilaila beḡabi-tariani riba.

²⁵Davida na ḡia ekiraḡiato, ekirato,

‘Vereḡauka tu ḡaro mabarari ai ḡoiragu ai aḡitaianī.

Ḡia tu au aroribagu ai,

be dagara ta na asi bevaḡa-ḡarevaguni.

²⁶Moḡa lorinai nuḡagu iaku na bevonu,

ema ḡegu guruḡa tu iaku na beḡe vonu.

Mase garina maki asi aveini,

²⁷korana au tu mase tarimari ḡeri gabu ai asi boraga-kwaneguni, ema ḡemu Tarima Veaḡana tu asi beboraḡani.

²⁸Maḡuri dabarari tu varau ovaḡa-ribaguto;

ḡoi sevimu ai batanuni,

benamo iaku na bovaḡa-vonuguni.’

²⁹Tarikakagu mabarami, initoma au tu nuḡagu ma kokorena ḡesi bakirani, ḡita senera baregona Davida tu emaseto ema ḡeguriato, maitoma ḡia gurina tu ḡita ḡesi maiḡea. ³⁰Senaḡi ḡia tu peroveta tarimana, ema ma ribana Barau na tu varau ekiraḡi-toreato, ekirato: Davida besena ta tu ḡia ḡena teronai betanukauni veḡata. ³¹Davida na eriba-guineato, Barau na kara ḡoirai beveiani eḡitaiato. Benamo Keriso ḡena variḡisi-ḡenoḡoi gurūgana ekiraḡiato, ekirato, ‘Ḡia tu mase tarimari ḡeri gabu ai asi eraga-kwaneato, ema tauḡanina asi beboraḡani.’ ³²Barau na mai Iesu, mase na evaḡa-variḡisi ḡenoḡoiato, ḡai mabarama ribama. ³³Barau na eḡabi-vaisiato, ḡimana aroribanai etoreato, benamo Barau na ekiraḡi-toreato, Iauka Veaḡa na Tamana ḡenana eḡabiato. Benamo ḡia na mo Iauka Veaḡa toma bebebubu-riḡoa, ḡomi na ḡoḡitaiani ema ḡoseḡaḡiani.

³⁴Korana Davida guba ḡana tu asi evaraḡeto, senaḡi ekirato,

‘Barau na au ḡegu Vereḡauka ekiraiato, ekirato:

Au aroribagu ai noma-tanu,

³⁵bene iaḡo mo, ḡevetari-vinimuni tarimari bana tore-riḡori, kwakumu vaḡa-ruḡa tarina dagaranai bana vaḡa-iaḡori.’

³⁶Moḡa lorinai Isareaela tarimari mabarari tu beḡene riba-ginikau, mai Iesu, ḡomi na ḡovaḡa-satauroato tu, Barau na Vereḡauka e Keriso ai evaḡa-iaḡoato.”

Tarimarima ḡutuma ḡevetuḡamaḡi-kureto ma ḡeraka-kureto

³⁷Mai guruḡa ḡesegħaġiato nai, nuḡari ḡeraġeto, benamo Petero e mo apostolo tari ḡedanaġiritu, ḡekirato, “Tarikaka, ḡai tu kamasi toma ḡaveini?” ³⁸Petero na ekirarito, ekirato, “Ġomi tata ḡemi rakava ḡerina boġono vetuḡamaḡi-kure ma boġono raka-kure, ema Iesu Keriso aranai

babatiso boğono ġabia, be ġemi rakava bene tuğamağı-fitoğari; ema ġena varevare, Iauka Veāga, boğono ġabia. ³⁹Korana Barau ġena kirağıtore eveiato tu ġomi ġemi e ġomi natumi ġeri, ema manaġai ġetanuni tarimari ġeri. Aba, Vereğauka ġera Barau na ekiragi-toreato Iauka Veāgana tu bekearini tarimari mabarari bevinirini.”

⁴⁰Petero na guruġa ġutuma ekiragirito, esisiba-vinirito e elau-naġirito, ekirato, “Mai bese tarimari rakavari ġerina tauġemi boğono raga-mağuri.” ⁴¹Tarima ġutuma na ġena guruġa ġeġabi-raġeato, benamo babatiso ġeġabiato. Mo ġaro sebonai tarimarima mabarana dağara toitoi (3,000) kavana ġia ġeri doğoro nuğanai ġebere-toğato. ⁴²Benamo vanaqivanaġi apostolo tarimari ġerina riba ġeġabito-ġoi, ġevevogoto-ġoi e ġevevaġa-kavato-ġoi, beredi ġetavi-kirato-ġoi o anibou ġeġanito-ġoi e ġeġauġau-vegogoto-ġoi.

Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari ġeri maġuri

⁴³Apostolo ġerina Barau na nuġa-farevaġi veiġari e vetoġa boruri ġutuma eveirito-ġoi, ema tarimarima mabarari ġegari-rakavato. ⁴⁴Iesu ġevaġa-moġoniato tarimari mabarari ġetanu-vegogoto-ġoi ema ġeri-ġari ġevevarevare-vevinito-ġoi. ⁴⁵Ġeri farefare e tano ġevoivoi-iäġirito-ġoi, benamo moniri tu ġia mabarari vefakari ai ġevarerito-ġoi, tata ġena rabu ilailanai. ⁴⁶Ġaro vanaqivanaġi mabarari Rubu Veāgai ġevevogoto-ġoi. Ġeri numai anibou ġeġanito-ġoi e ġeġaniġani-vegogoto-ġoi ma iakuri e ma mainori ġesi. ⁴⁷Barau ġevaġa-raġeato-ġoi, ema tarimarima mabarari ġeri veiau-namo ġeverere-iäġiato-ġoi. Benamo ġaro mabarari ai Vereğauka na evaġa-maġuririto-ġoi tarimari ġia ġesi etore-vegogorito-ġoi.

Kwaku rakava tarimana enamoto

3 ¹Garo ta lavilavi horaġauna 3 koloko ai ġauġau horanai, Petero e Ioane Rubu Veāga ġana ġeiaġoto. ²Monai tarima ta tu emaġurito kwakuna rakava ġeġoitaġoato. Garo mabarari ai ġeġwa-iäġoato-ġoi, Rubu Veāga ġatama bokana arana “Namo Vedaurea” koranai ġevaġatanutariato-ġoi, benamo Rubu Veāgai ġeraka-toğato-ġoi tarimari ġeri ai moni enoġito-ġoi. ³ġia na Petero e Ioane ġeraka-toġa ġana nuğanai eġitarito, benamo kara ta ġevinia uranai enoġirito. ⁴Tauri ruarua na ġeġita-karakaraiato, benamo Petero na ekiraiato, ekirato, “ġai noġitama!” ⁵Mo guruġa eseġaġiato lorinai, tauri ruarua eġitarito, ġia mataboru ekirato tu, kara ta beġe viniani. ⁶Senaġi Petero na ekiraiato, ekirato, “Au tu asi ġegu moni, senaġina ġegu ai kara etanuni dagarana avinimuni. Iesu Keriso, Nasareta tauna, aranai akiramuni, novariġisi, noraka!” ⁷Benamo Petero na kwaku rakava tarimana ġimana aroribanaei eġabito, evaġa-ruġa-vaisiato. Asikauna ġia kwakuna ema kwakuna komukomuri ġetubutubu-kauto. ⁸ġia eburi-vaisito, eruġa-tarito, eraka-

iağoto. Benamo Petero ema Ioane ġesi Rubu Veağanai ġeraka-toğato, erakato e eburi-vaisito, Barau evağ-a-rağeato. ⁹Tarimarima mabarari na ġegítaiato, erakato e Barau evağ-a-rağeato-ġoi, ¹⁰ema ġegita-leaiato, ġia tu “Namo Vedaurea” ġatama-boka koranai etanuto-ġoi vau enoġinoġito-ġoi tarimana nai, ġia mabarari nuğari ġefarevağito e ġegaba-rakavato, mo veığa ġia ġenai eğorato nai.

Petero ġena ġobata Rubu Veağai

¹¹Mo tau roğō Petero e Ioane ġeri ai eveğabikau-tağoto-ġoi, touraġe baregonar arana “Solomona Ġena Touraġe” ai, tarimarima mabarari ġegaba-rakavato, benamo ġeraga-iağoto ġeri ai. ¹²Petero na mo tarimarima eğitarito, benamo evağ-a-guruğarito, ekirato, “Isaraela tarimami, karase nai mai dagara tu ġogaba-iağiani? Karase nai ġai ġogita-karakaramani? Ġomi ġotuğamağini mai tu tauğema ġema seğukai e Barau korana-iağinai naima, mai tarima bağ-a vağ-a-rakaia ġotoni? ¹³Aberahamo, Isako, Iakobo ġeri Barau, ġita senera mabarari ġeri Barau, na ġena vetuğunaġi tarimana Iesu evağ-a-rağeato, senaġi ġomi na Roma tarimari ġoviniato beğene vağia ġana, ma Pilato ġena ura bene tuğ-u-vağia asi beğene vağia etato nai, ġomi tu asi ġourato. ¹⁴Ğia tu Veağ-a e Vei-Iobukaiobuka tarimana, senaġi ġomi na tu asi ġoura-viniato, ema Pilato ġonoġiato, vağivaġi tarimana tu bene tuğ-u-rosia ġotato. ¹⁵Mağuri eğwa-iağomaiato tarimana tu ġomi na ġovaġi-maseato. Senaġi Barau na mase na ma evağ-a-varıgisi ġenoġoiato. Ġai maiġa tu ribama e ġakiraġi-foforiani. ¹⁶Ğai ġema veğabidadama Iesu aranai nai, mai tarima ġomi na ġogitaianı i ribami bevağ-a-namoa. Mai tu Iesu aranai ema veğabi-dadama ġia ġenana eiaġomani na, mai tarima bevağ-a-namo korikoria, ġomi mabarami na ġogitaianı maiġa.

¹⁷Tarikakagu mabarami, au toma aribani, kara ġemi veğorikau tarimari ġesi ġoveiato tu asi ribami dainai. ¹⁸Senaġina Barau na guinenai ġena peroveta tarimari mabarari mururi na ekirato, ġia ġena Keriso tu midigu roğō beğanini etato. Mo guruğ-a tu ġomi ġemina ema moġonito. ¹⁹Moğā lorinai ġovetuğamaġi-kure ma ġoraka-kure Barau ġenai, be ġia na ġemi rakava bene ġabi-vağiri. ²⁰Bema moġesi boğō veini nai, Iauka ġena kokore Vereğauka ġenana beiaġomani, ema ġia na Iesu Keriso betuğ-u-iağomaianı. Ğia tu Barau na ġomi ġemi eğabitore-guineato. ²¹Ğia tu gubai roğō betanuni, beiaġoni mo, Barau na dagara mabarari bevağ-a-varıgū ġenoġoirini. Ğia na ġena peroveta tarimari veağari mururi na kai-veğata ekiraġiato ilailanai. ²²Korana Mose ekirato, ‘Vereğauka ġemi Barau na ġomi ġemi tarimarima fakari na ġemi peroveta tarimana ta bevağ-a-rugaianı au kavana. Ğia na bevağ-a-guruğamini guruğarı mabarari tu boğono seğagiri. ²³Tarima ta na ġia ġena guruğ-a asi beseğägi-viniani tarimana tu, Barau na ġena tarimarima fakari na beğabi-vağiani, benamo bevağ-i-maseani.’

²⁴Moğoni, peroveta tarimari mabarari Samuela na beiāgoma mo toma, ema ġia murina na ġeiaġomato peroveta tarimari maki ġutuma varau ġeguruġato, maiġeri ġaro ġekiraġirito. ²⁵Gomi tu peroveta tarimari naturi, ema Barau ġena kiraġitore ġomi senemi ġeri eveiato maki ġomi ġemi. Barau na Aberahamo evaġa-guruġaiato nai, ekirato, ‘Goi natumu ġenana tanobara beseri mabarari namo beġe ġabiani.’ ²⁶Moġa lorinai Barau na ġena vetuġunaġi tarimana Iesu evaġa-ruġaiato, benamo ġemi ai etuġu-iaġosi guineato, ġomi bene vaġa-namomi ġana. Mo namo anina tu, ġomi tata ġemi rakava ġerina beġori-kuremini.

Petero e Ioane ġeġabi-taririto

4 ¹Petero e Ioane na tarima-rima roġo ġevaġa-guruġarito-ġoi nuġanai, Rubu Veaġa vereri, e Rubu Veaġa ġitaġauna tarimari ġeri vere, ema Sadukea tarimari ġeraġasito. ²Gia tu ġebaruto, korana mai apostolo ruarua na tu tarimarima ġevaġa-ribarito-ġoi e ġeri ġeġobatato-ġoi nai tu ġekirato-ġoi, Iesu tu mase na evariġisi-ġenoġoito; moġa lorinai mase tarimari maki beġe variġisi-ġenoġoini. ³Benamo tauri ruarua ġeġabi-taririto, benamo dibura numai ġebiri-ġaurito; monai beġene gena mo boġibogħi, korana tu ġaro maki ekofuto. ⁴Senagi Petero e Ioane ġeri ġobata tarima vovoka na ġesegħagiato, benamo tarima ġutuma na ġevaġa-moġoniato, benamo tau numerana eiaġoto mabarana tu dağara imaima (5,000) kavana.

⁵Elaġanito nai tu, Iuda vereri, e vanuġa tarima baregori, ema taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari Ierusalemai ġevevogogoto. ⁶Anas, Rubu Veaġa verena baregona, e Kaifas, e Ioane, e Alesanda, ema Rubu Veaġa verena baregona ġena bese maki monai. ⁷Benamo tauri ruarua ġeġori-iaġorito, benamo ġoirari ai ġea vaġa-ritoġorito vau ġedanaġirito, ġekirato, “Kamara seġukai o deikara aranai mai veiġa ġoveiato?”

⁸Benamo Petero, Iauka Veaġa na evonuto, evaġa-veseto, ekirato, “Isaraela veremi e veġitaġau tarimami! ⁹Bema ġai toma boġo kea-iaġomama tu, ġourani ġai na ġakira-varami, mai kwaku rakava tarimana ġenai veiġa namona baġa veia ema kamara dabbarai ġia be-namo nai tu, ¹⁰ġomi mabarami e Isaraela nuġanai tarimarima mabarami tu boġono riba, Iesu Keriso, Nasareta tarimana, ġomi na ġovaġa-satauroato, ma Barau na mase na evaġa-variġisi-ġenoġoijato tarimana, aranai mai tarima benamo-ġosīġosi, ġomi ġoġirami ai eruġa-taġoni. ¹¹Mo Iesu tu,

‘ġomi, numa raga tarimami, na ġorugħaiato forena,
ġia tu duġu barana forenai eiaġoto.’

¹²Vevaġa-maġuri tu ġia ġereġana ġenana bita doğarini; tanobara mabarana nuġanai Barau na ara ta tu asi evinirato, ġita bene vaġa-maġurira ġana.”

¹³Kanisoro tarimari na Petero e Ioane ġeġitarito, asi ġegarito-ġoi ema ġeribarito maki, ġia tu vevaġa-riba gabuna ta ġana asi ġeiaġoto, ma tauri

ruarua asi iaunegari. Moğā ȣeǵitaiato nai, ȣeǵabato e nuǵari ȣevekeoto, benamo ȣeribato, ȣia tu Iesu ȣesi ȣerakao-vekakoto-ȝoi tarimari.¹⁴ Ema mo tarima ȣeǵitaiato namo-ȝosiȝosi Petero e Ioane ȣesi ȣeruǵa-taǵoto-ȝoi, benamo asi ȣeri guruǵa dabarana.¹⁵ Moğā lorinai ȣekirarito, mo vegogo gabuna na ȣeraka-veǵita. Benamo ȣeraka-rosito murika ȝana, benamo ȣia ȣereǵari moğō ȣevedanaǵi-vevinito, ȣekirato,¹⁶ “Maiǵeri tarima ruarua tu kamasi toma taveirini? Ierusalemai ȣetanuni tarimari mabarari ma ribari, ȣia tu nuǵa-farevaǵi veiǵana ta beǵe veia, ema ȣita na asi bita kira-ȝuniǵauani riba.¹⁷ Senaǵi tarimarima na beǵe vari-fiuani garinai, maiǵeri tarima tu tana vaǵa-gariri e tana kira-ȝoiri, Iesu aranai tarima ta asi ma beǵene vaǵa-guruǵa ȝenoǵoia.”¹⁸ Benamo ma ȣekeatögari, benamo ȣekirarito, Iesu aranai asıǵina ȝinavaǵi ma beǵene ȝobata e beǵene vevaǵa-riba.

¹⁹ Senaǵi Petero e Ioane na ȝevaǵa-veserito, ȣekirato, “Gomi tauǵemi ȝotuǵamaǵi-virıǵia, aiǵa tu roroǵoto Barau ȝoiranai? Gomi na kara ȝokiraǵiani baǵana veia, ba Barau na ekiraǵiani veiǵana baǵana veia?²⁰ Korana ȝaǵitarito e ȝaseǵaǵirito dagarari tu ȝai na asi ilaila baǵa kira-ȝuniǵaurini e muruma maki moğeri kiraǵi-kiraǵiri ai asi baǵa kourini riba.”

²¹ Ma ȝevaǵa-guruǵa gwaǵıǵirito murinai, ȣetuǵu-rosirito. Vaǵa-rakavari dabarana ta asi ȣedoǵariato, korana tarima mabarari na Barau ȝevaǵa-raǵeato-ȝoi, mo nuǵa-farevaǵi veiǵana lorinai.²² Korana mo nuǵa-farevaǵi veiǵana na enamoto tarimana ȝena maǵuri laǵaniri tu gabana vasivasi (40) maki evanaǵiato.

Ekalesia ȣeǵuriǵurito

²³ Petero e Ioane ȣetuǵu-vaǵirito murinai, karori ȣeri ai ȣeǵenogoi-iaǵoto. Ma Rubu Veaǵa vereri baregori e Iuda vereri na kara ȣekiravara-vinirito dagarari mabarari karori ȣeri ȣekiraǵirito.²⁴ Benamo karori na moğeri guruǵa ȝeseǵaǵirito nai, ȣia mabarari Barau ȣeǵuriǵurivni vegogoato, ȣekirato, “Vereǵauka o, guba, tanobara, daǵaru-baras, ema nuǵari ai ȣetanuni dagarari mabarari ȝoi na oveirito.²⁵ Iauka Veaǵa ȝenana, ȝai senema Davida, ȝoi ȝemu vetuǵunaǵi tarimana, muruna na oguruǵato nai ekirato,

‘Kara dainai irau bese tarimari tu ȣebaru-rakava rakavani?

Ema karase nai tarimarima na tu asi beǵe ȣauveini boioǵari ȣeveirini?

²⁶ Tanobara vereri ȣeverovinato,

ema veǵitaǵau tarimari baregori ȣeǵaru-vegogoto,

Vereǵauka ma ȝena Keriso ȣesi

beǵene vetari-viniri ȝana.’

²⁷ Moğoni veǵata, Heroda e Pontio Pilato, irau bese tarimari e Isaraela tarimari ȣesi mai vanuǵa baregonai ȣevegogoto, ȝoi ȝemu vetuǵunaǵi

tarimana veaġana Iesu, ġia tu ġoi na oviriġiato e Keriso ai ovaġa-iaġoato, ġana boioġa ġetogato.²⁸ Ĝia na ġeveirito dagarari tu kara ġoi na ġemu seġukai e urai oboioġa-guinerito beġene vetore otato dagarari moġo.
²⁹ Moġa lorinai, Vereġauka o, ġeri vevaġa-gari veiġari noġitari, ema ġai ġoi ġemu vetuġunaġi tarimama kokore novinima, be ġemu vari baġana kiraġia ma kokorema ġesi.³⁰ Ĝimamu notuġu-rosia, be keve tarimari bono vaġa-namori, ema vetoġa boruri e nuġa-farevaġi veiġari bono veiri, Iesu, ġoi ġemu vetuġunaġi tarimana veaġana aranai.”

³¹ Ĝeġauġau-ġosito murinai, ġevegogoto numana eġareva-ġarevato. Benamo ġia mabarari Iauka Veāga na ġevonuto, benamo Barau ġena vari ġekiraġiato ma kokoreri ġesi.

Ekalesia guinena ġena maġuri

³² Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari mabarari ġeri tuġamaġi e nuġari tu sebonai moġo. Ta ġena farefare ġia ġereġana ġena asi etato-ġoi, senaġi ġeri dagara mabarari ġia tata ġevevarevare-vevinito-ġoi.³³ Seġuka barego ġesi apostolo tarimari na Iesu Vereġauka ġena varīġi-ġenōgoi ġevarifluato-ġoi, ema Barau ġena namo e varevare-bara ġia mabarari iatari ai ebubu-riġoato.³⁴ Ĝia fakari ai ta maki asi erabuto-ġoi. Korana ma ġeri tano o numa tarimari na, moġeri numa e tano ġevoivoi-iaġirito-ġoi, benamo davari moniri tu ġeġwa-iaġorito-ġoi,³⁵ Apostolo ġoirari ai ġetore-taririto-ġoi. Benamo mabarari ġevini-ilailarito-ġoi, tata ġena rabu ilailanai.

³⁶ Iosefa tu apostolo na arana ġevatoato Banabas, anina tu “Velaunaġi Tarimana”. Ĝia tu Levi doğorona, Saipras motumotunai emaġurito.³⁷ Ĝia ġena tano evoiato, benamo voina monina tu eġwa-iaġoato, apostolo kwakuri koranai ea tore-tariato.

Anania e Safira

5 ¹A tau ta etanuto-ġoi arana Anania, ġaraġona arana tu Safira. Anania na ġeri tano ta ea voivoi-iaġiato, ġaraġona na maki eġabi-raġeato.² Senaġina mo tano monina kwana tu eġabi-tariato, ma kwana reke ta moġo eġwa-iaġoato apostolo ġoirari ai ea tore-tariato. Mo veiġa eveiato ġaraġona tu ma ribana.³ Benamo Petero na ekiraiato, ekirato, “Anania, karase nai Satani na beboroġimu, benamo Iauka Veāga boġofaia, tano monina kwana tu ġoi ġemu boġabi-taria?⁴ Roġosi boro voia nai tu, tano tu ġoi ġemu, ene? Ma beġe voia murinai maki moni tu ġoi ġemu. Kara botuġamaġia nai, mai veiġa bono veia bos? Ĝoi na tu dia tarimarima boġofari, senaġi Barau boġofaia.”⁵ Anania na mo guruġa eseġaġiato nai, eketo-tarito, emaseto. Benamo mo veiġa eġorato varina ġesęġaġiato tarimari mabarari ġegari-rakavato.⁶ Benamo tarima variġuri ġevarīġisito, Anania tauġanina dabuġa na ġeseġoato, ġeġwa-rosiato, benamo ġea guriato.

⁷Hora totoi kavana murinai, ġaraġona ema raka-toġato, senaġi ġia kara eġorato tu asи ribana. ⁸Petero na edanaġiato, ekirato, “Nokiravaragu, ġomi taumi ruarua na tano monina boġo ġabia tu maiġa moġo ba?” Ĝia evaġa-veseto, ekirato, “Oi, voina tu maniġa moġo.” ⁹Benamo Petero na ekiraiato, ekirato, “Karase nai ġoi ma ġaraġomu ġesi nuġami ġovaġa-sebonarito, Vereġauka Iaukana ġogofaiato? Noboġe, ġoi ġaraġomu beġe guria tarimari tu ġatama-bokai ġeruġa-taġoni, ġia na ġoi maki ma ġeġwa-rosimuni.” ¹⁰Mo horai moġo ġia Petero kwakuna koranai eketo-tarito, emaseto. Benamo mo tarima variġuri ġeraka-toġato, ma ġegħitaiato mase, benamo tauġanina ġeġwa-rosiato, ġaraġona sevinai ġea guriato. ¹¹Eklesia mabarana e varina ġesēġaġiato tarimari mabarari gari baregona na eġabirito.

Vetoġa e veiġa boruri

¹²Vetoġa e veiġa boruri ġutuma apostolo na tarimarima ġoirari ai ġeveirito-ġoi. Ma lesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari mabarari tu “Solomona Ĝena Touraġe” ai ġevevogoto-ġoi. ¹³Asi veġabidadama tarimari na ġevaġa-raġerito-ġoi, senaġi ġegarito-ġoi, be ġia ġesi asи ġea vegogoto-ġoi. ¹⁴Senaġi tau e vavine tu ġutuma lelevaġi na Vereġauka ġevaġa-moġoniato-ġoi. Mo ġevaġa-moġonito-ġoi tauri e vavineri tu mabarari apostolo ġeri doġoro ai ġerakaraka-toġato. ¹⁵Apostolo na ġeveirito-ġoi veiġari tarimarima na ġeribarito, benamo keve tarimari ġeġwa-rosirito dabara ġana, benamo genagena fatari ai e gedai ġetorerito, Petero bene raka-vanaġi nai, iouiouna na bene iauka-tariri ġana. ¹⁶Ema tarimarima ġutuma-bara Ierusalema sevina vanuġari na keve tarimari e iauka rakavari na ġeboroġirito tarimari ġeġwa-iaġorito, benamo mabarari ġenamoto.

Apostolo tarimari ġevaġa-midigu midigurito

¹⁷Benamo Rubu Veaġa verena baregona ma karona Sadukea doġorona ġesi, apostolo tarimari ġeri ai ġemama-rakavato. ¹⁸Ĝia na apostolo tarimari ġeġabi-taririto, benamo dibura numai ġebiri-ġaurito. ¹⁹Senaġi mo boġi Vereġauka ġena aneru na dibura numa ġatama bokana eroovoato, benamo apostolo eġori-rosirito, benamo evaġa-guruġarito, ekirato, ²⁰“Goiāgo, Rubu Veaġanai boġono ruġa, benamo mai maġuri variġuna mabarana tarimarima ġeri boġono kiraġia.” ²¹Boġibogi iamo-iamonai Rubu Veaġai ġeraka-toġato, aneru na ġevaġa-guruġarito ilailanai tarimarima ġevaġa-ribarito.

Rubu Veaġa verena baregona ma karona ġesi ġeraġasito, benamo kanisoro tarimari e Isaraela vereri mabarari ġekea-vegogorito, benamo dibura numa ġana ġevetuġu-iaġoto, apostolo tarimari urari na. ²²Senaġi vetuġunagi tauri dibura numai ġea raġasito nai tu, apostolo tarimari asi

̄gedōgaririto. Benamo ̄gegenōgoito, ̄ea kira-vararito, ̄ekirato, ²³“Dibura numana ̄gatama bokana tu biribiri, ema ̄gitāgau tarimari maki rūgatāgo; senāgi ̄gatama-boka bāga rovo-fakaia nai tu, apostolo ta tu asi bāga ̄goitāgoa.”

²⁴Rubu Veāga ̄gitatāgona tarimana baregona e Rubu Veāga vereri baregori na mo gurūga ̄gesēgāgiato nai tu, ̄eiauovoiauvo-rakavato, asi ribari mo veīga anina tu kara. ²⁵̄Gedaradarato-̄goi nūganai tu, tarima ta eraka-tōgato, benamo ekirarito, ekirato, “̄Gosēgā! Dibura numai ̄gobiri-̄gaurito tarimari tu Rubu Veāgai ̄gerūga-tāgoni, ma tarimarima ̄gevāga-ribarini.” ²⁶Benamo Rubu Veāga ̄gitāgauna tarimana baregona ma ̄gena mero ̄gesi apostolo tarimari ̄ea ̄gori-̄genōgoirito. Asi ̄gevei-gugurāgirito, korana tarimarima na fore na bēge ̄gidararini garina.

²⁷̄Gēgori-tōgarito, kanisoro ̄goiranai ̄gevāga-rūgarito, benamo Rubu Veāga verena baregona na edanāgirito, ekirato, ²⁸“̄Gai na gurūga gwāgīgina ̄gavinimito, mai tarima aranai asi bōgono vevāga-riba, senāgi ̄gōgitaia, ̄gomi na kara bōgo veia! ̄Gomi ̄gemi vevāga-riba bōgo vāgarega rovorovo, benamo Ierusalem mabarana varau bēgaua, ema ̄gomi gourani ̄gia ̄gena mase tu ̄gai bāgana dāga.”

²⁹Petero e apostolo kotari ̄gevāga-veseto, ̄ekirato, “̄Gai tu Barau ̄gena ura bāga korana-iāgiani, dia tarimarima ̄geri ura. ³⁰Iesu tu ̄gomi na satauro tūgunai ̄goikoko-kauato nai, ̄govāgi-maseato, senāgi ̄gita tamara ̄geri Barau na ma evāga-varīgisi ̄genōgoiato. ³¹Barau na ēgabi-vaisiato, ̄gia aroribana evāga-rūgaiato, Vēgitāgau Verena e Vevāga-māguri Tarimanai evāga-iāgoato. Isaraela tarimari bene vāga-vetūgamāgi-kureri, ema ̄geri rakava bene tūgamāgi-fitōgari ̄gana. ³²̄Gai tu mai dagara kirāgi-foforiri tarimama. Iauka Veāga na maki maīgeri dagara ekirāgi-foforirini. Mo Iauka Veāga tu Barau na ̄gia ̄gesēgāgi-viniani tarimari mabarari evinirito.”

³³Kanisoro tarimari na mai gurūga ̄gesēgāgiato nai tu ̄gebaru-rakavato, ma ̄geri ura mo apostolo tarimari tu ̄gevāgi-maseri mōgo. ³⁴Senāgi ̄gia fakari ai Farisea tarimana arana Gamaliel, taravatu evevāga-riba iāgiato-̄goi, ema tarimarima mabarari na ̄ gegubakauato-̄goi tarimana, kanisoro nūgari na erūga-vaisito. Benamo ekirato, mōgeri apostolo tarimari ̄gēgori-rosiri rōgo. ³⁵Benamo ̄gia na kanisoro vegogona ekiraiato, ekirato, “Isaraela tarimami, maīgeri tarima kamasi ̄goveiri ̄gotoni ̄genai bōgono tūgamāgi-ginikau. ³⁶̄Garo kotari varau bēge iāgo, Teuda erūga-vaisito, evekirāgito, ̄gia tu tarima baregona ta, benamo tarima sinau vasivasi (400) kavana ̄gia ̄gesi ̄gekauto. Senāgi ̄gia ̄gevāgi-maseato nai tu, ̄gena tarimarima mabarari ̄geraga-rovorovoto; mo dōgoro toma tu as̄igina maia. ³⁷Mōga murinai tu Iudas, Galilea tauna, tarimarima arari toretoreri o sensisi ̄gabigabina ̄garori ai efoforito, ̄gia maki ̄gutuma-barra ēgori-kaurito, senāgina ̄gia maki ̄gevāgiato nai, ̄gena tarimarima tu ̄geraga-rovorovoto.

³⁸Moğā lorinai initoma veiğanai, au na akiramini, mai tarima ġoraga-kwaneri, ema ġeri ai kara ta asi boğono veia. Korana bema ġeri boioġa e ġauvei maiġeri tarimarima ġerina eiaġomani nai tu berekwa-rekwani.

³⁹Senaġi bema mai tu Barau ġenana eiaġomani nai tu, ġomi na maiġeri tarima tu asi ilaila boġo kourini bene. Asi namo Barau boġo vetari-viniani!"

Kanisoro na Gamaliel ġesegħaġi-viniato. ⁴⁰Benamo apostolo ma ġekeatōgarito, ġekwaririto, benamo ġekirarito, Iesu aranai asīgħina ġinavaġi ma beġene vevaġa-riba ġenoġgi; benamo ġetuġu-rakarito. ⁴¹Apostolo na kanisoro vegogona ġeraga-kwaneato ma iakuri ġesi, korana Barau na eġabi-hidirito, ġia tu ilaila Iesu aranai maiaka beġe ġabiani bene. ⁴²Benamo ġaro vanaqvianaġi ai Rubu Veaġai e tarimarima ġeri numa nuġari ai Vari Namona ġevevaġa-ribato-ġoi e ġegħobata-iaġiato-ġoi, ġekirato-ġoi, Iesu tu Keriso.

Vevaġa-kava tarimari imaima ruarua (7)

6 ¹Moġeri ġaro ai Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari tu ġegħutuma-iaġoto-ġoi. Ma Iuda tarimari, Grik garo ai ġegħuruġato-ġoi tarimari, e Heberu garo ai ġegħuruġato-ġoi tarimari fakari ai veġareveġare egorato. Grik garo ai ġegħuruġato-ġoi tarimari ġekirato, ġia ġeri vabu tu ġaro tata ġaniġani ġevareto-ġoi nai tu ġevaġa-raburito-ġoi. ²Moğā lorinai apostolo gabanana ruarua (12) na Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari mabarari ġekea-veggorito, benamo ġekirato, "Gai na ġaniġani varevarena uranai, Barau ġena guruġa asi baġa vari-fiuani tu asi maoro. ³Moğā lorinai, tarikakagu mabarami, ġomi vefakami ai tau imaima ruarua (7) ġoġabi-viriġiri, variri namo tarimari, Iauka Veaġa na e iaunega na ġevonuto tarimari; benamo mai ġauvei ġia baġana vini-vanaġiri. ⁴A ġai tauġema ġema taimi mabaranai tu ġaġgau e ġobatai baġana torea."

⁵Apostolo tarimari ġeri boioġa ġia mabarari na ġeiaku-iaġiato. Benamo ġia na mai tau maiġeri ġegħabirito: Stefano, veġabidadama na e Iauka Veaġa na evonuto tarimana; e Filipo; Prokoro; Nikanoro; Timon; Pamina; e Nikolas, Antioka senaġi Iuda tarimari ġeri toma-rakariġo ekorana-iaġiato-ġoi. ⁶Ġia na mai tau maiġeri apostolo ġoirari ai ġevaġa-rugħarito, benamo apostolo na ġia iatari ai ġegħuriġurito ema apostolo ġimari ġia iatari ai ġetore-kaurito.

⁷Benamo Barau ġena guruġa eraga-rovorovoto. Ema Iesu korana-iaġina tarimari Ierusalemai ġevovoka-ġarimoġi, ema Rubu Veaġa vereri ġutuma gorogoro na maki Barau ġena guruġa ġeġabi-raġeato, benamo ġeveġabidadamato.

Stefano ġeġabi-tariato

⁸Stefano tu Barau ġena varevare-baras seġuka na evonuto tarimana, ġia na nuġa-farevaġi veiġari boruri baregori tarimarima ġoirari ai

eveirito-đgoi. ⁹Senađi vekira-fitođa barego evariđisito. Iuda tarimari đeri rubu đogorona ta ćekirađirito-đgoi “Ruđavađi tarimari”. Ćia ema Iuda tarimari, Kurene e Alesandria na ema Kilikia e Asia tanobara na ćeiađomato tarimari, Stefano ćesi ćeveđare-veđareto. ¹⁰Senađi Stefano ćena guruđa tu asi ćelautariato-đgoi, korana ćia tu Iauka Veađa na eviniato-đgoi iaunegananai eguruđato-đgoi. ¹¹Benamo ćia na tarima kotari nuđari ćeđanirito beđene kira, “Ćai na Stefano ćaseđađiato, ćia na Mose e Barau ekira-fitođarito.” ¹²Mo dabarai ćia na tarimarima, e Iuda vereri, ema taravatu ćevevađa-riba iagliato-đgoi tarimari ćekira-vaisivaisirito. Ćia Stefano ćenai ćeiađoto, ćea ćabi-tariato, benamo Iuda ćeri kanisoro ćoirana ćana ćeđori-iađoato. ¹³Monai beđene ćofađofa ćana vevađa-bade tarimari kotari ćeđori-tođarito, benamo ćekirato, “Mai tarima na tu ćaro mabarari ai ćita ćera Rubu Veađana e Mose ćena taravatu ekira-fitođarini. ¹⁴Ćai na ćaseđađiato, ekirato, ‘Iesu, Nasareta tarimana, na mai Rubu Veađana bevađa-rakavaiani, ema Mose na evinirato veiđari mabarari bevađa-iraürini.’”

¹⁵Kanisoro ai ćevegogo-tađoto-đgoi tarimari mabarari na Stefano ćeđitakarakaraiato, ema ćoirana ćeđitaiato tu nođa mođo aneru ta ćoirana.

Stefano ćena ćobata

7 ¹Benamo Rubu Veađa verena baregona na Stefano edanađiato, ekirato, “Maiđeri guruđa tu mođoni ba?” ²Stefano na evađa-veserito, ekirato, “Tarikakagu e tamagu mabarami, au ćoseđađigu! Ćita senera Aberahamo Haran vanuđanai rođosi rođo beraea tanu nai, mareva barego Barauna ćia ćenai eforito Mesopotamia ai, ³benamo ćia ekiraiato, ekirato, ‘Ćemu bese e tanobara noiađuia, benamo au na bavađa-đitamuni tanobarana ćana bono iađo.’ ⁴Benamo ćia na Kaldea tanobarana eraga-kwaneato, benamo Haran ai ea vanuđato. Ma tamana emaseto murinai, Barau na etuđu-iađomaiato initoma ćotanu-iađiani tanobarana ćana. ⁵A Barau na Aberahamo tu ćena tano misina kota maki asi eviniato. Kwaku vađa-ruđatarina gabuna ilailanai misina kota maki asi eviniato. Senađi Barau eguruđa-toreto ćia na tano ta beviniani, ćia e ćia murina na beđe ćorani tarimari na tano ta beđe ćaunaiani ćia ćeri. Mo ćaro ai Aberahamo tu asi natuna. ⁶Barau na ma evađa-guruđaiato, ekirato, ‘Goi ćemuna beđe ćorani beseri tu tano boruna tai beđe tanuni. Ma lađani sinau vasivasi (400) mo gabu tarimari ćeri vetuđunađi tarimari ai beđe vađa-iađorini e beđe vađa-midigu midigurini.’ ⁷Barau ma ekirato, ‘Israela tarimari na vetuđunađiri ćeiađo-vinini beseri tu au na bavevađa-maoro vinirini, mođa murinai ćia tu mo tano na beđe raka-rosini, mai gabu ai au beđema toma-rakariđo viniguni.’ ⁸Benamo Barau na Aberahamo kefi-lamavađi veiđana eviniato, mo tu ćia ćena kirađitore vetođana. Benamo Aberahamo na Isako evađa-ćoraiato, ma

garo vaḡa-imaima toitoina (8) murinai tauḡanina kefina elama-vaḡiato. Moḡa murinai Isako na Iakobo evaḡa-ḡoraiato, ma Iakobo na ġera doḡoro ġedebarini tarimari gabanana ruarua (12) evaḡa-ḡorarito.

⁹Doḡoro debari tarimari Iosefa ġenai ġemamato, benamo Aigupito tarimari ġeri ai ġevoivoi-iaġiato. Senaġina Barau tu Iosefa ġesi,¹⁰ ema ġena dabara doko mabarari ġerina evaḡa-maġuriato. Barau na Iosefa iaunega eviniato, ema Pharao, Aigupito verena, nuġana evaḡa-namoato Iosefa ġenai, benamo Pharao na eura-viniato ema seġuka eviniato, Aigupito tanona ema ġia ġena numa tarimari e farefareri bene ġita-ġauri.

¹¹Benamo Aigupito tanona mabarana ema Kanana tanona mabarana doġe ġeġorato, monana vito e nanu mase baregona evaḡa-ḡoraiato, benamo ġita senera tu asi ġeri ġaniġani doğari dabarana. ¹²Senaġina Iakobo eseġaġito Aigupito tu ma widina, benamo ġia na ġita senera etuġu-iaġorito, mo tu ġia ġeri iaġoiaġo giniguinen. ¹³Ma ġeri iaġoiaġo vaḡa-ruaranai Iosefa tauġena kakana e tarina ekira-vararito ġia tu deikara, benamo Pharao na Iosefa ġena bese eribaiato. ¹⁴Moḡa murinai Iosefa evetuġuto, tamana Iakobo ma ġena bese ġeri ai Aigupito ġana beġene iaġoma ġana. Iakobo besena Kananai tu mabarana gabana imaima ma gabana ruarua imaima (75). ¹⁵Benamo Iakobo Aigupito ġana evariġoto, monai ġia e ġita senera ġemaseto. ¹⁶Ġia tauġaniri tu Sekem ġana ġeġwa-ġenoġoi iaġorito, benamo monai ġea guririto. Mo gara gabuna tu Aberahamo na Hamora naturi ġerina moni na evoiato.

¹⁷Barau na ġena kiraġitore Aberahamo ġenai bevaḡa-moġoniani ġarona ekavinaġito-ġoi nai tu, ġita ġera tarimarima Aigupito ai ġeġutuma-gorogoroto. ¹⁸Ma moġa murinai tu vere ta na Aigupito eġita-ġauato. Mo vere moġa tu asi ribana Iosefa. ¹⁹Ġia na ġita senera eġofarito-ġoi e evaḡa-midigu midurito-ġoi, ema ekirarito-ġoi, naturi raraka-rarakari ġeri numa na beġene tore-rosiri, beġene mase ġana. ²⁰Mo negai Mose emaġurito. Ma Mose eġorato nai, marevana tu namo vedaura. Ma ġia tu ġue toitoi tamana ġena numai ġenariato, ²¹benamo numa na ġetore-rosiato nai tu, Pharao natuna ġuiatona na eġabiatu, benamo natunai evaḡa-iaġoato. ²²Mose tu Aigupito ġeri riba e iaunega mabarana ġevaḡa-ribaiato, ema ġena guruġa e veiġa ma seġukari tarimanai eiaġoto.

²³Ma ġena maġuri laġanina gabana vasivasi (40) eġabiatu, benamo karona Isaraela tarimari nea raka-ġitari etato. ²⁴Ġia na Aigupito tarimana ta eġitaiato, Isaraela tarimana ekwariato-ġoi, benamo ġia eiaġoto gogobana eragato, benamo mo Aigupito tarimana evaġi-maseato. ²⁵Mose mataboru ekirato tu ġena tarimarima beġe tuġamaġi-fakani, ġia ġenana Barau na Isaraela tarimari bevaḡa-maġuririni, senaġi moġa Isaraela tarimari na tu asi ġeriba-maoroato. ²⁶Ma elāġanito nai, ġia na Isaraela tarimari ruarua eġitarito ġevevaġito-ġoi, benamo nevaġa-mainori ġana ekirarito, ekirato, ‘Gomi tau ruarua, ġoseġaġi, ġomi tu

tarikaka mođo ruarua, ma kara dainai tu taumi ruarua ȣgovevađini?’
 27 Senađi vevađi ekoraiato tarimana na Mose edori-veđitaiato, benamo ekirato, ‘Goi tu deikara na ȣgai ȣjema vere ema toto-iobukaiobuka tarimanai evađa-iađomuto?’ 28 Goi ourani tu ȣgorađani Aigupito tarimana ovađi-maseato kavana au novađi-masegu ottoni?’ 29 Mose na mo guruđa eseđagaiato, benamo eraga-kwaređato, Midian ȣgana egari-rakato. Monai etanuto-đgoi nuđanai natuna ruarua ȣjemađurito.

30 Lađani gabana vasivasi (40) ȣgekorito murinai, aneru ta tano fakanai Sinai ȣGorona sevinai Mose ȣgenai efoforito. Mo aneru tu ȣgau ruguruguna ȣgenai karava morenai eiđoto, benamo Mose ȣgenai efoforito. 31 Mose na mođa eđitaiato nai, eđabato; benamo nea ȣjita-ginikaua ȣgana eraka-kavinađi iađoto-đgoi nuđanai, Veređauka garona eseđagaiato, maiđesi ekirato, 32 ‘Au tu ȣgoi senemu Aberahamo, Isako, e Iakobo ȣgeri Barau.’ Mose egari-rakavato, benamo asi eurato ma bene bođe-iađo ȣgenođgoi.
 33 Barau na evađa-guruđaiato, ekirato, ‘Gemu tamaka kwakumu na novei-vađiri, korana mani oruđa-tađoni gabuna tu tano veađana. 34 Mođoni, au ȣgeđu tarimarima Aigupito ai ȣgevađa-midigu midigurini tu bađitari ema ȣgeri midigumidigu ȣgabana guruna baseđagiri nai, au bamariđo tu navađa-mađuriri ȣgana. Toma noiđoma, au na ȣgoi tu Aigupito ȣgana atuđu-ȣgenođojmuni.’

35 Mai Mose tu Isaraela tarimari na ȣgeruđaiato tarimana. Maiđesi ȣgekirato, ‘Goi tu deikara na ȣgai ȣjema vere e toto-iobukaiobuka tarimanai evađa-iađomuto?’ Mai tarima sebona mođo tu Barau na etuđuato bene vere e bene vevađa-mađuri. Ema ȣgia na maki ȣgau rugurugunai karava moreri ai efoforito aneruna ȣgenana evađa-kavaiato. 36 ȣGia na Isaraela tarimari Aigupito na eđori-rosirito nai, nuđa-farevađi veđari e vetođa boruri eveirito-đgoi, Aigupito nuđanai e Davara Kakakakanai ema tanobara fakanai lađani gabana vasivasi (40). 37 Mai Mose sebona na Isaraela tarimari ekirarito, ekirato, ‘Barau na ȣjemi peroveta tarimana ta betuđuani, au etuđuguto kavana. Mo peroveta tu ȣomi ȣjemi tarimarima ta.’ 38 ȣGia tu Isaraela tarimari ȣgeri vegogo nuđanai tano fakanai ȣjita senera ema Sinai ȣGoronai evađa-guruđaiato aneruna ȣgesi monai. ȣGia na Barau ȣgena mađuri guruđana Barau ȣgenana eđabiato, ȣjita ma bene vađa-ribara ȣgana.

39 Senađina ȣjita senera asi ȣgeurato ȣgena guruđa beđene ȣgabi-rađea, ema ȣgia ȣgekira-fitođaiato ema nuđari ai ȣgeri ura tu Aigupito ȣgana ma ȣgeđenođgoi. 40 ȣGia na Arona ȣgekiraiato, ȣgekirato, ‘Gita ȣgera barau tari noveiri, ȣjita ȣgoirarai beđene raka ȣgana. Korana mai Mose ȣjita Aigupito na eđori-rosirato tarimana tu ȣjita asi ribara kamasi ta bevei bene.’

41 Mo ȣgaro ai ȣgia na boromakau natuna kavana kwaivakukuna ȣgeveiato. Benamo mo kwaivakuku ȣgoiranai ginitađo dagarari ȣgea toreto ema ȣgeđani-verekoto. Tauđeri ȣgimari na ȣgeveiato dagarana ȣgeverere-viniato.

42 Benamo Barau eraka-veğitato, ma Isaraela tarimari evini-iağorito, guba visığuri beğene toma-rakariğō viniri ġana. Mo tu peroveta tarimari ġeri bukai ġetoreato ilailanai, ekirani,

‘Isaraela tarimami! Laġani gabana vasivasi (40) tano fakanai ġoġiġirito-ġoi mamoeri, boromakauri, e ginitaġo dagarari tu dia au ġegu.

43 Mo tu kwaivakuku barauna Molok ġena farai rubuna, ema ġemi barau Refan ġena visiġu iouiuona ġoġwaiato-ġoi; moġeri kwaivakuku tu ġomi na ġoveirito, bogono toma-rakariğō viniri ġana.

Moġa lorinai au na ġomi batuġu-rakamini Babulona mo rekena ġana.’

44 Ĝita senera tanobara fakanai ġetanuto-ġoi nai tu, farai rubuna maki ġia ġesi. Mo farai rubuna Barau na ġena guruġa moġoniri evaġa-foforirito-ġoi. Mo farai rubuna ġeragaiato tu Barau na Mose ekira-varaiato lorinai, ema Mose na farai rubuna vetoġana eġitaiato ilailanai moġo ġeveiato. **45** Moġa murinai ġita senera na mo farai rubuna tamari ġerina ġeġabiato, benamo Iosefa ġena veġorikau neganai ġeġwakau-iaġoato irau bese tarimari tu ġita senera ġoirari ai Barau na ġeri tano na elai-veġitarito. Mo farai rubuna monai etanuto mo, Davida ġena nega. **46** Davida na Barau ġena vevaġa-namo ċeġabiato, ema enoġinoġito, monai Iakobo ġena Barau ġena tanu numana bene ragaia etato. **47** Senaġina Solomona na vau ġena numa eragaiato.

48 Senaġi Iaru-korokoro Barauna tu tarimarima ġimari na ġeragarini numari ai tu asi etanuni, peroveta tarimana ekirani kavana,

49 ‘Vereġauka ekirani,

“Guba tu au ġegu terona,
ema tanobara tu au kwakugu vaġa-ruġatarina gabuna.
Be, au ġegu numa tu kamasi-kamasi na boġo ragaiani?
Au ġegu iaġaraġi gabuna tu aiġa?

50 Maiġeri dagara mabarari

au ġimagu na asi aveirito, ei?” ’

51 Stefano ma eguruġato, ekirato, “Kira-ġuiraġi tarimami! Ġomi nuġami e seġami tu Barau asi ġeura-viniani tarimari kavari. Ġomi tu senemi ġeveito-ġoi kavari ġoveini, vanaqivanaġi Iauka Veāġa ġolai-veġitaiani!

52 Kamara peroveta tu ġomi senemi na asi ġevaġa-midigu midiguato? Ĝia na tu Vei-iobukaiobuka Tarimana ġena iaġoma ġekiraġi-fofori guineato tarimari tu ġevaġi-maserito. Ma toma ġomi na tu Iesu boġo revaia e boġo vaġi-debaia. **53** Barau ġena taravatu aneru na ġeġwa-mariġoato tu ġomi na ġoġabiato, senaġina asi ġokorana-iaġiato.”

Stefano forena ġeġidara-maseato

54 Ĝia na mo guruġa ġesēġaġiato nai, ġebaru-rakavato, gadikari maki ġeġara-taririto Stefano ġenai. **55** Senaġi Stefano tu Iauka Veāġa

na evaḡa-vonuato, egaga-raḡeto guba ḡana, benamo gubai Barau marevana baregona eḡitaiato, ema Iesu eḡitaiato Barau aroribanaī ruḡataḡo. ⁵⁶ Benamo ekirato, “Goboḡe! Guba bevekeo-faka aḡitaianī, ema Tarimarima Natuna tu Barau aroribanaī eruḡa-taḡoni!”

⁵⁷ Mo guruḡa ḡeseḡaḡiato nai tu, ḡimari na seḡari ḡekou-ḡaurito vau ḡefararato. Benamo mabarari vaḡa-sebo ḡia ḡeraga-viniato, ⁵⁸ ḡeḡabiato, benamo siti murina ḡana ḡeinu-rosiato, benamo fore na ḡeḡidaraiaiato. Ma vaḡa-moḡoni tarimari ḡeri dabuḡa tu futua ta arana Saulo, ḡia kwakuna koranai ḡetorerito. ⁵⁹ Ḡeḡidaraiaiato-ḡoi nuḡanai, Stefano eḡuriḡurito, ekirato, “Iesu Vereḡauka o, au iaukagu noḡabi-raḡea.” ⁶⁰ Evetui-tarito, benamo ma taḡina ḡesi eke-a-raḡeto, ekirato, “Vereḡauka o, ḡeri veiḡa rakavana maiḡa voina asi bono viniri.” Moḡesi eguruḡato, benamo emaseto.

8 ¹Saulo na Stefano vaḡimasena tu eḡabi-raḡeato.

Ekalesia vaḡa-midigumidiguna e lai-lausilausina evesinato

Mo ḡaro ai Ierusalema nuḡanai ekalesia vaḡa-midigumidiguna e lai-lausilausina baregona evesinato. Veḡabidadama tarimari mabarari ḡeraga-rovorovoto, Iudea e Samaria tanori mabarari ḡana ḡeiaḡoto, senaḡi apostolo tarimari ḡereḡari moḡo ḡeraga-kwanerito. ² Barau korana-iaḡina tarimari kotari na Stefano taḡina ḡevei-rakavato e ma taḡiri ḡesi ḡekeuato, benamo ḡea guriato. ³ Senaḡina Saulo na tu ekalesia nevaḡa-rakava korikoria etato. Numa tata nuḡari ai eraka-toḡato-ḡoi, benamo veḡabidadama tauri e vavineri einu-rosirito-ḡoi, ma eḡabi-iaḡorito-ḡoi dibura numai ea biri-ḡaurito.

Filipo Samaria ai eḡobatato

⁴ Ḡevaḡa-karovorito tarimari tu ḡeiaḡoto gaburi ai Barau ḡena guruḡa ḡea ḡobata-iaḡiato. ⁵ Filipo tu Samaria vanuḡana baregona ḡana eiaḡoto, monai Keriso varina ea fiuato. ⁶ Ḡutuma na Filipo ḡena guruḡa ḡeseḡaḡiato ema nuḡa-farevaḡi veiḡari eveirito ḡeḡitarito nai, ḡia mabarari na ḡeseḡaḡi-vini magomagoato. ⁷ Iauka rakavari tarimarima ḡutuma ḡerina ma ḡabari ḡesi ḡeraka-vaḡito, ema tauḡaniri tavi tarī ḡemaseto tarimari e kwaku rakava tarimari ḡutuma ḡenamoto. ⁸ Moḡa lorinai mo Samaria vanuḡana nuḡanai iaku baregona eḡorato.

⁹ Mo vanuḡai tarima ta etanuto-ḡoi arana tu Simona. Guinenai ḡena meḡameḡa e ḡora veiḡari na Samaria tarimari evaḡa-ḡaba rakavarito-ḡoi. Tauḡena evezkiraḡito-ḡoi, ḡia tu varaḡe rakava, ¹⁰ ema tarimarima mabarari mo vanuḡa nuḡanai misina na beiāgo mo baregona na ḡeseḡaḡi-viniato-ḡoi, ema ḡekirato-ḡoi, “Mai tarima tu mo Barau ḡenana eiaḡomato seḡukana ḡekiraḡiani ‘Seḡuka Baregona’.” ¹¹ Ḡia ḡeseḡaḡi-viniato, korana ḡaro barego vedaura ḡia ḡena meḡameḡa veiḡari na

evaḡa-ḡabarito. ¹² Senaḡi Filipo na Barau ḡena Basileia, (ḡena veḡitaḡau seḡukana evaḡa-ruḡaiani maiḡa), Varina Namona e Iesu Keriso arana varina ēgobata-vinirito nai, tau e vavine na ġevaḡa-moḡoniato, benamo ebabatisorito. ¹³ Simona na maki evaḡa-moḡoniato, benamo babatiso ēgabiato. Moḡa murinai Simona na Filipo ekaferi-kaferiato, ma Filipo na seḡuka veiḡari baregori e vetoḡa boruri eveirito-ḡoi nai, eḡaba-rakavato.

¹⁴ Apostolo tarimari Ierusalemai ḡetanuto-ḡoi ḡeseḡaḡito, Samaria tarimari na tu varau Barau ḡena guruġa ḡegabi-raġeato, benamo Petero e Ioane ġetuġu-iaġorito Samaria ḡana. ¹⁵ Tauri ruarua ġeraḡasito nai tu, veġabidadama tarimari iatari ai ḡegauġauto, Iauka Veāga beġene ḡabia ḡana. ¹⁶ Korana Iauka Veāga ḡia ta iatari ai tu roġosi roġo bere raka-riġo. Ġia tu Iesu Vereġauka aranai moġo babatiso ḡegabiato. ¹⁷ Petero e Ioane ġimari ḡia iatari ai ḡeveġabikauto, benamo ḡia na Iauka Veāga ḡegabiato.

¹⁸ Simona na apostolo tarimari eġitarito, ġimari ḡetore-kaurito vau Iauka Veāga ḡegabiato, benamo ḡia na moni Petero e Ioane eduġi-vinirito, ekirato, ¹⁹ “Au maki mani seḡuka ḡovinigu, be ġimagu ta iatanai bana tore-kaua nai, Iauka Veāga bene ḡabia.”

²⁰ Senaḡi Petero na ekiraiato, ekirato, “Goi ma ġemu moni ḡesi karava gabuna ḡana ḡoiaġo, korana otuġamaġini Barau ḡena varevare tu moni na bovoiani! ²¹ Mai ḡauvei ai ḡoi tu asi ġemu gabu, korana nuġamu tu asi roroġoto Barau ḡoiranai. ²² Mai ḡemu ura rakavana ġenana novetuġamaġi-kure, benamo Vereġauka nonoġia, betaġu ḡia na maniġesi tuġamaġi ḡeġevana oġabiani nuġamu ai maniġa betuġamaġi-fitoġaiani. ²³ Korana aġitamuni, ḡoi tu nuġa-ġirimäġirma na ovonuto, ema rakava na ebaru-bubuġaumuto.” ²⁴ Benamo Simona na Petero evaḡa-veseato, ekirato, “Mani ġemi veiġa, au iatagu ai Vereġauka nonoġia, be mani bokiraġiri dagarari ta au ḡegu ai asi bene ḡora.”

²⁵ Petero e Ioane na Vereġauka ḡena guruġa ḡekiraġi-foforiato e ḡevari-fiuato murinai, Ierusalemai ḡana ḡeġenoġoito. Ġeri ḡenoġoi ai Samaria vanuġari vovokari Vari Namona ḡegħobata-i-aġiato.

Filipo e Itiopia tarimana baregona

²⁶ Vereġauka ḡena aneru ta na Filipo evaḡa-guruġaiato, ekirato, “Novariġisi, gabin (o south) rekena ḡana noiaġo, bono iaġo mo, Ierusalemai na Gasa ḡana ḡeiaġoni dabarana ḡana. Mo tu tano fakana dabarana, tarima ta asi etanuni.” ²⁷ Benamo evariġisito, eiaġoto. Eiaġoto-ḡoi nuġanai, Itiopia tarimana ta, dagi baregona tarimana, tu ḡena vanuġa ḡana eġenoġoito-ḡoi. Ġia tu Itiopia ġitaġauna vavinena baregona ḡena farefare eġitaġaurito-ḡoi tarimana baregona. Ġia tu eunuko, (seuri gefararito tarimana). Ġia Ierusalemai ḡana eiaġoto tu, Barau bneea toma-rakariġo vinia ḡana. ²⁸ Ġena ḡenoġoi ai kariota iatanai etanukauto vau, Isaia peroveta tarimana ḡena buka eiavi-iaġoato-ḡoi. ²⁹ Benamo Iauka

Veaḡa na Filipo evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Noiaḡo, mo kariota sevinai bonoa raka.”³⁰ Benamo Filipo kariota sevina ḡana eraga-iaḡoto, benamo mo tarima eseḡaḡiato, Isaia peroveta tarimana ḡena buka eiaviato-ḡoi. Benamo ekirato, “Mani guruḡa oiaviani anina ma ribamu ba?”³¹ Ḍia evaḡa-veseto, ekirato, “Au tu kamasi baribani. Mai tu tarima ta na bekira-varaguni vau bariba-maoroni.” Benamo Filipo ekiraiato, ekirato, “Kariotai noma raḡekau, be sevigu ai noma tanu.”

³² Ḍia na buka nuḡanai eiaviato-ḡoi toretorena tu maiḡa,

“Ḍia tu mamoe kavana ḡeḡori-iaḡoato, beḡene vaḡi-masea ḡana; ema Ḍia tu mamoe natuna kavana ḡuirī ḡefakosi-vaḡirini nai tu, mururi asi ḡekeorini,

moḡesina kavana Ḍia maki muruna asi ekeoato.

³³ Ḍetore-riḡoato e ḡena Kota dabarana ḡekouato.

Ḍena bese tarimari tu

dei na bekiraḡirini?

Korana ḡena maḡuri tanobarai tu bema kori.”

³⁴ Eunuko tauna na Filipo enoḡiato, ekirato, “Nokira-varagu, mai peroveta tarimana na tu deikara moḡesi ekiraḡiato? Ḍia tauḡena evekiraḡito ba ta ekiraḡiato?”³⁵ Benamo Filipo na mo toretore ḡenana ḡena guruḡa esinaiato, ema Jesu Varina Namona evaḡa-ribaiato.

³⁶ Mo dabara na ḡeiaḡoto nuḡanai, nanu gabuna tai ḡeraḡasito. Benamo mo eunuko tauna na Filipo ekiraiato, ekirato, “Noboḡe, nanu tu maiḡa, kara na au babatisogu elau-ḡauani?”³⁷ Benamo Filipo ekirato, “Bema nuḡamu mabarana ḡesi ovaḡa-moḡoniani nai tu ba-babatisomuni.” Ḍia evaḡa-veseto, ekirato, “Oi, nuḡagu mabarana ḡesi avaḡa-moḡoniani Iesu Keriso tu Barau Natuna.”]

³⁸ Benamo ḡena draiva ekiraiato, kariota nevaḡa-ruḡataria, benamo kariota eruḡa-tarito. Filipo e eunuko tauri ruarua nanu ai ḡeraka-riḡoto, benamo Filipo na eunuko tarimana ebabatisoato.³⁹ Tauri ruarua nanu na ḡeraḡekauto-ḡoi nai, Vereḡauka Iaukana na Filipo tu eḡabi-veḡitaiato. Eunuko tarimana na asi ma eḡitaiato, senaḡi ḡena iaḡoiaḡo dabara na eiaḡoto-ḡoi roḡo ma iakuna ḡesi.⁴⁰ Filipo tu Asoto ai ma ea foforito. Monai vanuḡa mabarari ḡari eiaḡoto, Vari Namona ea ḡobata-iaḡiato-ḡoi, eiaḡoto mo Kaisarea ai eraḡasito.

Saulo evetuḡamaḡi-kureto

9 ¹Saulo roḡo Vereḡauka ḡekorana-iaḡiato-ḡoi tarimari vaḡa-rakavari e vaḡi-maseri guruḡari evei-gwadato-ḡoi ma baruna ḡesi. Benamo eiaḡoto Rubu Veaḡa verena baregona ḡenai,² enoḡiato, vevaḡa-riba fefana bene torea, Damaseko ai Iuda tarimari ḡeri rubu bene viniri ḡana. Be, Iesu ḡekorana-iaḡiani tauri e vavineri monai bene doğariri nai tu bene barubaruri, benamo Ierusalema ḡana bene ḡori-ḡenoḡoi iaḡomari.

³Benamo Saulo na Ierusalem eiağuiato ma Damaseko ġana eiağoto. Damaseko vanuġa ekavinaġiato nuġanai, asikauna mama ta guba na emoreto, ġia enanagi-tariato. ⁴Benamo ġia tano ai eketo-tarito, ma garo ta eseġaġiato, ekirato, “Saulo, Saulo! Kara dainai au ovaġa-midigu midiguguni e olaiguni?” ⁵Ġia evedanaġito, ekirato, “Vereġauka, ġoi tu deikara ei?”

Mo garo evaġa-veseto, ekirato, “Au tu Iesu, ġoi na au ovaġa-rakavaguni tarimagu. ⁶Senaġi novariġisi, vanuġa baregonai noa raka-toġa, monai vau tarima ta na bekiramuni kara ma bono vei.”

⁷Ġia ġekavaiato tarimari mabarari ġeruġa-tarito, asi ġegurūġato, korana garo tu ġesęġaġiato, a tarimana tu asi ġeġitaiato. ⁸Saulo tano na evariġisito, matana eiağaiato nai tu, dagara ta asi eġitaiato. Benamo karona na ġimanai ġeġabito, Damaseko ġana ġeġori-iaġoato. ⁹Garo toitoi veġata matana ebubuto asi eboġeboġeto, ema asi eġaniġanito e nanu o dagara ta asi eniuato.

¹⁰Damaseko ai Iesu ekorana-iaġiato-ġoi tarimana ta arana Anania, mata-vanaġi ai Vereġauka na evaġa-guruġaiato, ekirato, “Anania!” Ĝia evaġa-veseto, ekirato, “Ou! Vereġauka, au maiġegu.” ¹¹Vereġauka na evaġa-guruġaiato, ekirato, “Novariġisi, be dabara ta arana Rorogħo Dabarana na noiaġo. Bono iaġo Iudas ġena numa nuġanai, Taso tarimana ta arana Saulo bonoa vedanaġi-iaġia, korana ġia tu monai moġa eġuri-ġurini. ¹²Ġia na mata-vanaġi ai tarima ta arana Anania beġitaia, beraka-toġa, ġimana ġia iatanai betore-kauri, matana bene fafa ġana.”

¹³Anania evaġa-veseto, ekirato, “Vereġauka, tarima ġutuma na ġegu ġekiraġito, mai tau na Ierusalemai ġoi ġemu tarimarima veaġari tu veiġa rakava kwaikwairi evei-vinirini. ¹⁴Ema Damaseko ġana beiaġoma tu Rubu Veaġa vereri baregori na maoro ġeviniato, ġoi aramu ġevaġa-raġeani tarimari mabarari bene barubaruri e dibura numai bene toreri ġana.” ¹⁵Senaġina Vereġauka na ekiraiato, ekirato, “Noiaġo, korana mai tau tu au na varau aġabi-viriġiato, bese irauirau tarimari e tanobara vereri baregori ema Israela tarimari ġoirari ai au aragu bene kirāgia ġana. ¹⁶Ema au na bavaġa-ġitaiani, ġia au aragu bakunai tu midigumidigu vovoka roġo beġabini.”

¹⁷Benamo Anania eiaġoto, numai eraka-toġato, ema ġimana Saulo iatanai etore-kauato. Benamo ekirato, “Saulo tarikakagu, Vereġauka Iesu, ġia tu maiġana oiaġomato-ġoi nai dabara tumanai ġemu ai efororito tarimana. Ĝia na betuġugu, korana matamu ma bene fafa ema Iauka Veaġa na ġoi bene vaġa-vonumu ġana.” ¹⁸Asikauna dagara ta maġani-kone ġunari noġa matana na eketo-vaġito, benamo ma eboġeboġe-ġenoġoito. Moġa murinai evaisi-raġeto, benamo babatizo eġabiato. ¹⁹Eġaniġanito murinai, tauna ma ekokore-ġenoġoito.

Saulo Damaseko ai eġobatato

Ma Saulo Damaseko ai tu ġaro kotari roġo ma etanuto, Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari ġesi. ²⁰Ġia asikauna rubu ġana eiaġoto, Iesu ea

ḡobata-iaġiato, ekirato, "Iesu tu Barau Natuna." ²¹Saulo ġeġeġaġiato tarimari mabarari nuġari ġefarevaġito, benamo ġekirato, "Mai tarima tu Iesu arana ġekiraġiani tarimari Ierusalemai evaġirini tarimana ene? Ema maiġana beiaġoma tu mai veiġa sebona uranai bene ġabiri, be Rubu Veāga vereri ġeri ai bene ġori-ġenoġoi-iaġori ġana ene?"

²²Senaġi Saulo ġena ḡobata seġukana tu ebaregħoto-ġoi. Ĝena guruġai Iesu evaġa-moġoniato-ġoi, moġoni Iesu tu Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna). Mo guruġa Iuda tarimari Damaseko ai ġetanuto-ġoi tarimari tu asi ġeri vaġa-vese dabarana.

²³Garo ġutuma ġekorito murinai, Iuda tarimari ġeveġogoto, Saulo vaġi-masena dabarana ġeboiġaiato; ²⁴senaġi kara ġeboiġaiato dagarana tu tarima tari na Saulo ġekira-varaiato, be eribaiato. Boġi-laġani vanuġa barana ġatama bokari ġegħita-ġaurito-ġoi, ġia beġene vaġia uranai.

²⁵Senaġi boġi ta Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari na ġegħabiato, boseġai ġegħuraiato, benamo vanuġa maġuna murikana na ġetuġu-riġoato.

Saulo Ierusalema ai

²⁶Saulo Ierusalemai ea votuto nai tu, ġena ura Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari ġesi beġene tanu-vegogo, senaġi ġia mabarari na ġegħi-viniato, korana asi ġevaġa-moġoniato-ġoi, ġia tu moġoni korikori Iesu ġena mero. ²⁷Senaġi Banabas na ea ġorjato, apostolo tarimari ġeri ai eġori-iaġoato. Ĝia na vau ġeri ekiraġito, Saulo na Vereġauka dabbarai kamasi eġitaiato, ema Vereġauka na eguruġa-viniato. Ema ekira-vararito, kamasi Saulo tu Damaseko ai ma kokorena ġesi, asi egarito, Iesu aranai eġobatato nai. ²⁸Moġa lorinai Saulo ġia ġesi ġetanuto-ġoi ema Ierusalema mabarana eġobatato-ġoi Vereġauka aranai ma kokorena ġesi. ²⁹Grik garo ai ġegħuruġato-ġoi Iuda tarimari ġesi ġegħuruġato-ġoi e ġeveġare veġġareto-ġoi, senaġi ġia na tu beġene vaġi-masea dabarana ġevetauato-ġoi. ³⁰Tarikaka na mai boioġa ġeribaiato nai tu, Saulo Kaisarea ġana ġegħi-variġoato, ma monana Taso ġana ġetuġu-rakaiato.

³¹Moġa lorinai ekalesia mabarana Iudea, Galilea, e Samaria tanori ai maino eġorato. Ekalesia ġena kokore ebaregħo e Vereġauka garina ġeveito-ġoi ema Iauka Veāga na evaġa-kavarito.

Petero Lida e Iopa ai

³²Petero gabu mabarari ġari eiaġoto, nuġanai tu Lida ġana maki evariġoto, Barau ġena tarimarima veaġari rakaġitari. ³³Monai tarima ta arana Aenea edoġariato. Ĝia kwakuna tu mase ema laġani imaima toitoi (8) veġata ġena genagħena bedina na asi evariġisito. ³⁴Benamo Petero na evaġa-gurugħaiato, ekirato, "Aenea, Iesu Keriso na evaġa-namomuni. Novariġisi, ġemu genagħena noiokua." Asikauna Aenea evariġisito. ³⁵Monai ġetanuto-ġoi Lida e Saron tarimari mabarari na ġegħitaiato, benamo Vereġauka ġenai ġeraka-kureto.

³⁶Iopai Iesu ekorana-iaġiato-ġoi vavinena ta arana Tabita etanuto-ġoi. Grik garo ai arana tu Doreka, anina tu “deer”. Ĝia tu veiġa namori ġutuma eveito-ġoi, ema asi ġeri-ġari tarimari evaġa-kavarito-ġoi. ³⁷Mo negai ĝia tu ekeveto, benamo emaseto. Tauġanina ġeguriato, benamo numa tuġunai daiġtu tai ġea toreato. ³⁸Iopa e Lida fakari tu asi manaġa. Be Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari Iopai ġesegħagħito Petero tu Lidai nai, tarima ruarua ġetuġu-iaġorito ġia ġenai, beġene noġia, beġene kira, “Ĝai ġesi si-iaġo, asi nokwaibo!” ³⁹Moġa lorinai Petero evariġisito, benamo ġia ġesi ġeiaġoto. Eraġasito nai tu, tuġuna daiġtuna ġana ġegori-varaġeato. Monai vabu mabarari na ġeruġa-ġeġeraġiato, benamo koudi e dabuġa kotari, Doreka na maġurinai eturirito-ġoi dagarari, ġia ġevaġa-ġita-iaġiato ma taġiri ġesi. ⁴⁰Petero na ġia mabarari daiġtū na etuġu-rosirito, benamo evetui-tarito, eġuri-ġurito. Moġa murinai eboġe-tarito, mase vavinena eġitaiato, benamo ekirato, “Tabita, novariġisi!” Tabita na matana eiaġarito, ma Petero eġitaiato, benamo etanu-vaisito. ⁴¹Petero na ġimana eġabito, evaġa-ruġa-vaisiato. Benamo veġabidadama tarimari e vabu ekea-toġarito. Ĝia ġema raka-toġato nuġanai, Tabita tu maġuri eruġa-taġoto-ġoi. Benamo Petero na ġeri ai etuġu-iaġoato. ⁴²Mai veiġa varina Iopa mabarana eraga-rovorovoto, benamo tarima ġutuma na Vereġauka ġevaġa-moġoniato. ⁴³Petero ġaro vovoka Iopai etanuto, boromakau kefiri eġauvei-iaġirito-ġoi tarimana arana Simona ġesi.

Petero e Korenelio

10 ¹Tarima ta arana Korenelio, ġia tu Kaisarea vanuġanai etanuto-ġoi. Ma ġia tu Roma ġeri vetari tarimari sinau sebona (100) egorikaurito-ġoi tarimana. Ĝia na vetari doğorona arana ġekiragiato-ġoi tu “Itali ġeri Vetari Doğorona” eġita-ġaurito-ġoi. ²Ĝia e ġena numa tarimari mabarari ġesi tu Barau ġekorana-iaġiato-ġoi ema Barau garina ġeveito-ġoi. Ĝia na asi ġeri-ġari Iuda tarimari evaġa-kava baregorito-ġoi, ema vanaqvanaġi eġauġauto-ġoi Barau ġenai. ³Lavilavi ta, horaġauna 3 koloko rekenai ġia emata-vanaġito, Barau ġena aneru ta eġita-korikoriato, ema raka-toġato, benamo ġia evaġa-guruġaiato, ekirato, “Korenlio!” ⁴Benamo ma garina ġesi Korenelio na mo aneru eġita-karakaraiato, benamo ekirato, “Vereġauka, kara?”

Aneru na evaġa-veseato, ekirato, “ġemu ġuriġuri e ġemu vevaġa-kava asi ġeri-ġari tarimari ġeri ai tu Barau na eġabi-raġerito, ema ġia na etuġamaġirini. ⁵Toma, tau kotari Iopa ġana notuġu-iaġori, be tau ta arana Simona, ġia arana ta tu Petero, beġenea ġoria. ⁶Ĝia tu Simona, boromakau kefiri eġauvei-iaġirini tarimana ġesi etanuni; ġena numa tu kone rikinai.”

⁷Mo evaġa-guruġaiato aneruna na eraga-kwaneato, benamo Korenelio na ġena vetuġunaġi tarimari ruarua ema ġena vetari tarimana ta ekea-

iağomarito. Ğena vetari tarimana moğtu Barau ekorana-iağato-đoi tarimana e ġia tu vanagivanağı Korenelio sevinai ġia vetuğunağına ġeiaño-viniato-đoi tarimana ta. ⁸Kara egorato dagarari mabarari Korenelio na ekira-vararito, benamo Iopa ġana etuğu-iağorito.

Petero ġena mata-vanağı

⁹Ma elaganito, ġia tu dabara na rogo ġeiağoto-đoi, Iopa ġekavi-nağato, ġaroğotai Petero tu numa tuğunai erağekauto, nea ġuriğuri ġana. ¹⁰Gia varau evitoato, benamo ġena ura tu neğaniğani. Ma ġaniğani tu rogo ġerovinarito-đoi nuğanai, ġia emata-vanağıto. ¹¹Ğia na guba evekeoto egitaiato, ema dagara ta dabuğga baregona kavana, daigunina vasivasi emarıgoto-đoi ġia ġenai, noğtu moğtu ġetuğu-mariğato-đoi tanobara ġana. ¹²Ğia emarıgoto-đoi nuğanai tu mağuri dagarari irauirau mabarari, kwakuri vasivasi ġerakani dagarari, e ġedarani dagarari, ema guba na ġerovoni manuri. ¹³Benamo garo ta na ekiraiato, ekirato “Petero, novariğisi, be novağiri, noğaniril!” ¹⁴Senağı Petero evağga-veseto, ekirato, “Vereğauka, asığina ġinavağı! Rakava e asi veiareva dagarari ta au na roğosi rogo bara ġania.” ¹⁵Mo garo na ma evağga-guruğga ġenoğoiato ekirato, “Barau na eiarevarito dagarari ta rakavana asi bono kirağı.” ¹⁶Vağga-toitoi moğesi egorato, benamo mo dabuğga asikauna tu guba ġana ma eğabi-varağeato.

¹⁷Petero na mo ġena mata-vanağı ai eğitarito dagarari anina rogo etuğamağı-vetaurito-đoi nuğanai, Korenelio ġena vetuğunağı tarimari tu ġevotuto, ma ġeribato Simona ġena numa tu ainai. Benamo ġeiağoto mo numa ġatama bokana korana ġoiranai ġea ritoğu-tarito. ¹⁸Benamo ġekeato e ġevedanağıto, ġekirato, “Simona, arana ta ġekiragi Petero, tu mainai etanuni ba?” ¹⁹Petero na tu rogo mo mata-vanağı anina etuğamağı-vetauato-đoi nuğanai, Iauka Veağga na evağga-guruğaiato, ekirato, “Noseğagi, ġoi tu tarima toitoi na ġevetaumuni. ²⁰Be novariğisi, noraka-riğu, ġia ġesi boğono iağ. Asi bono ġoiağı, korana au na atuğurito bene.”

²¹Petero eraka-riğoto mo tarima ġeri ai, benamo ekirato, “Govetauani tauna tu au maiğegu. Kara dainai boğu iağoma?” ²²Ğia ġevağga-veseto, ġekirato, “Gai tu vetari tarimari sinau sebona (100) egori-kaurini tarimana arana Korenelio na betuğuma. Ğia tu vei-iobukaiobuka e Barau garina eveini tarimana, ema Iuda tarimari mabarari na maki ġegubakau-baregoani. Ğia tu Barau ġena aneru ta na ekiraiato, ġoi bene keakaumu, ġena numa ġana bono iağ, ema ġoi na kara bokirağirini bene seğagiri.” ²³Benamo Petero na mo tarima eğabi-rağerito ġena numai, monai ġegenato.

Petero tu Korenelio ġena numa ġana eiağoto

Boğiboğu ai ġevariğisito, benamo Petero ġia ġesi ġeiağoto, ema tarikaka kotari Iopa na maki ġia ġesi ġeiaño-sebonato. ²⁴Ğia ġeiağoto, dabara

tumanai ġea genato, ma elāganito vau Kaisareai ġevotuto. Korenelio na tu ġia enari-taġorito-ġoi, garagarana e ġatana maki ekea-vegogorito ġena numai.²⁵ Petero eraka-toġato nuġanai, Korenelio na edoġariato, benamo kwakuna koranai evetui-tarito ma etutuġutari-viniato.²⁶ Senaġi Petero na evaġa-ruġa-vaisiato, ekirato, “Novariġisi, au maki tarimarima moġo.”²⁷ Numa nuġanai ġeraka-toġato-ġoi nai, Petero na Korenelio evaġa-guruġaiato-ġoi. Ma numa nuġanai tu tarimarima ġutuma vegogotaġo edoġaririto.²⁸ Benamo ġia na evaġa-guruġarito, ekirato, “Gomi tauġemi maki ma ribami ginikau, ġai ġema taravatu ekirani, Iuda tarimana ta irau bese tarimana ta ġesi asi bene tanu-vegogo o asi bene raka-ġitaia maki, taravatu. Senaġi Barau na bevaġa-ġitagu, au na tarima ta asi bana kiraġia ġia tu rakava o asi veiareva.²⁹ Moġa lorinai boġo keakaugu nai, baiaġoma moġo, asi bakira-sirivaġi. Be nadanaġimi, au tu kara dainai boġo keakaugu?”

³⁰ Korenelio ekirato, “Garo vasivasi varau beġe iaġo, au tu ġegu numai aġaġauto-ġoi horaġauna 3 koloko lavilavi rekenai, maitoma horaġauna kavana. Benamo asikauna dabuġa kurokuro lelevaġina na evedabuġato tarimana ta ġoiraġu ai eruġa-tarito,³¹ benamo ekirato, ‘Korenello! Barau na ġemu ġauġau beseġaġia e vevaġa-kava veiġari asi ġeri-ġari tarimari ġeri ai etuġa-maġirito.³² Iopa ġana novetuġu-iaġo, Simona, ġia arana ġekiraġiani Petero ġetoni, beġenea kiraia, be bene iaġoma. Ĝia tu Simona, boromakau kefiri eġauvei-iaġirini tarimana ġena numai etanuni kone rikinai.’³³ Moġa lorinai asikauna vetuġumu araga-veito, ema bovejnauġa, veiġa namo taumu, korana boiaġoma bene. Toma ġai mabarama tu Barau ġoiranai maiġema, ma Vereġauka na bevaġa-naġimu guruġari mabarari baġana seġaġiri ġana.”

Petero ġena ġobata

³⁴ Benamo Petero ġena guruġa esinaiato, ekirato, “Au toma bama riba-maoro, Barau na tarimarima mabarari tu eġabiraġe-ilailarini.³⁵ Bese mabarari nuġari ai tu deikara na ġia garina eveini, ema veiġa iobukari eveini tarimana moġo ġia na eġabi-raġeani.³⁶ Barau na Isarea tarimari ġeri ai etuġu-iaġomaiato varina tu maiġa, mo tu maino varina Iesu Keriso ġenana maino varina namona efiuato-ġoi. Iesu Keriso tu tarima mabarari ġeri Vereġauka.³⁷ Gomi ma ribami Iudea nuġanai kara egorato, Galilea na evesinato. Mo tu Ioane na babatiso eġobata-iaġiato murinai.³⁸ Iesu, Nasareta tarimana varina, ġomi ma ribami, kamasi Barau na Iauka Veaġa e seġuka ġia iatanai ebubu-riġoato. Ĝia tu gabu mabarari ġari eiaġoto, veiġa namori eveirito-ġoi, ema Diabolo ġena seġuka na eġabirito tarimari mabarari evaġa-maġuririto-ġoi, korana Barau tu ġia ġesi.³⁹ Ĝai tu ġia na Iuda e Ierusalem tanori ai eveirito-ġoi dagarari mabarari ġavaġa-moġonirini tarimama. Ĝia tu satauro ai ġeikoko-

kauato nai ġevaġa-maseato. ⁴⁰Senaġina Barau na ġaro vaġa-toitoinai (3) evaġa-varīġisi ġenogħiato ema evaġa-fofriato beġene ġitaia ġana. ⁴¹Ģia tu tarimarima mabarari na asi ġeġitaiato, senaġi ġevaġa-moġoniani tarimari, mo tu Barau na eviriġi-guinerito tarimari na moġo ġeġitaiato. Ma moġeri tarimari tu ġai maiġema. Ģia evarīġisi-ġenogħito murinai, ġai tu ġia ġesi ġaġaniġani-vegogoto e ġaniuniu-vegogoto. ⁴²Ģia na evaġa-naġimato, tarimarima ġeri baġana ġobata e baġana kiraġi-foforia, ġia tu Barau na eġabi-hidiato, maġuri tarimari e mase tarimari ġeri vevaġa-maoro tarimanai evaġa-iaġoato. ⁴³Peroveta tarimari mabarari na ġia ġekiraġi-foforiato-ġoi, ġekirato-ġoi, ġia beġe vaġa-moġoniani tarimari mabarari tu ġia arana seġukanai Barau na ġeri rakava betuġamaġi-fitōgarini.”

Irau bese tarimari Iauka Veaġa ġeġabiato

⁴⁴Petero roġo eguruġato-ġoi nuġanai, Barau ġena guruġa ġesegħaqiato-ġoi tarimari mabarari iatari ai Iauka Veaġa eraka-riġoto. ⁴⁵Iuda tarimari Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi ema Petero ġesi Iopa na ġeiaġomato tarimari tu ġeġaba-rakavato, korana Barau na Iauka Veaġa irau bese tarimari maki evinirito iatari ai ebubu-riġoato. ⁴⁶Korana ġesegħaqirito garo irauri ai ġegħuruġato-ġoi, ema Barau ġevaġa-raġeato. Benamo Petero ekirato, ⁴⁷mai tarimarima na tu Iauka Veaġa varau beġe ġabia, ġita na taġabiato kavana. Be, nanu nuġanai babatiso beġene ġabia ġana tu deikara na bekira-ġoiani? ⁴⁸Moġa lorinai ġia na ekirarito, Iesu Keriso aranai beġene babatisori. Benamo ġia na Petero ġenogħiato, ġaro kotari ġia ġesi roġo ma beġene tanu.

Petero ġena guruġa-fofori Ierusalem a i

11 ¹Apostolo e tarikaka Iudea tanonai mabarari ġesegħaqiito, irau bese tarimari na maki Barau ġena guruġa varau ġeġabi-raġeato. ²Benamo Petero Ierusalem ġana evaraġeto nai tu, Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari, senaġi tauġaniri kefiri tu ġelama-vaġirito, moġeri na ġeġau-fitōgħiato, ³ġekirato, “Goi tu kefiri asi ġelama-vaġirini irau bese tarimari ġeri numai oa raka-toġato, ema ġia ġesi oa ġaniġani-vegogoto!”

⁴Benamo Petero na vari mabarana ġeri ekiraġito, kamasi evesinato mo magona. Ekirato, ⁵“Au tu Iopa vanuġana baregonai aġuriġurito-ġoi, nuġanai amata-vanaġiito. Aboġeto, dagara ta dabuġa baregona kavana, daigunina tu vasivasi (4), guba na emariġoto-ġoi, noġa moġo ġetuġu-mariġoato-ġoi, ġoiragu ai ema vetore-tarito. ⁶Aboġe-ġurato nai tu, maġuri dagarari irauirau, tanobarai kwakuri vasivasi na ġerakani bureġari, e boġai ġetanuni bureġari, e ġedaranī dagarari, ema guba na ġerovoni manuri aġitarito. ⁷Benamo garo ta aseġaġiato, ekirato, ‘Petero,

novariġisi, be novaġiri e noġaniri! ⁸ Senaġi au akirato, ‘Vereġauka, asiġina ġinavaġi, rakava e asi veiareva dagarari ta au murugu na roġosi beġere raka-toġa.’ ⁹ Mo garo guba na ma eguruġa-ġenoġoito, ekirato, ‘Barau na eiarevarito dagarari tu rakavari asi bono kiraġiri.’ ¹⁰ Vaġa-toitoina moġesi egorato, benamo dagara mabarari guba ġana ma eġabi-varaġerito.

¹¹ Mo horaġauna sebonai tarima toitoi au atanuto-ġoi numanai ġeraġasito. Ĝia tu Kaisarea na ġetuġurito au ġegu ai. ¹² Benamo Iauka Veāga na ekiraguto, ġia ġesi bana iaġo, asi bana ġoiaġi. Mai tarikaka imaima sebona (6) maki au ġesi Kaisarea ġana ġaiġoto, ema mabarama Korenelio ġena numai ġaraka-toġato. ¹³ Ĝia na ġema ekiraġiato, kamasi aneru ta, ġia ġena numai eforito eġitaiato, ema ekiraiato, ekirato, ‘Iopa ġana novetuġu-iaġo, Simona, ġia arana ta tu Petero, beġenea kiraia, bene iaġoma. ¹⁴ Ĝia na guruġa tari ġemu bekiraġirini, benamo mo guruġa ġerina Barau na ġoi ema ġemu numa tarimari mabarari bevaġa-maġurimini.’ ¹⁵ Au na guruġa vau asinaiato nuġanai, Iauka Veāga emariġoto ġia iatari ai, Pentekoste ġaronai ġita iatarai emariġoto kavana. ¹⁶ Benamo Vereġauka na kara ekiraġiato dagarana atuġamaġi-doġariato, ekirato, ‘Ioane tu nanu na ebabatisoto-ġoi, senaġina ġomi tu Iauka Veāga na bebabatisomini.’ ¹⁷ Bema Barau na mo varevare sebona moġo, ġita Vereġauka Iesu Keriso tavaġa-moġoniato nai evinirato varevarena, irau bese tarimari maki evinirito nai tu, au tu deikara, be au na Barau bakira-ġoiani?’

¹⁸ Ĝia na mo guruġa ġeġeġaġiato nai, ġeri guruġa barubaru ġevaġa-magoato, benamo Barau ġevaġa-raġeato, ġekirato, “O kato, irau bese tarimari maki Barau na vetuġamaġi-kure dabarana bevaġa-ġitari, maġuri beġene ġabia ġana.”

Ekalesia evesinato Antioka ai

¹⁹ Stefano emaseto nai, ekalesia vaġa-midigiduguna e lai-lausilausina egorato, benamo veġabidadama tarimari ġevaġa-raga rovorororito. Ĝia kotari ġeiaġoto mo Foenikia, Saipras e Antioka ai ġea raġasito. Monai Iuda tarimari ġeri ai moġo Iesu varina ġeġobata-iaġiato-ġoi. ²⁰ Senaġi veġabidadama tarimari kotari, Saipras e Kurene tarimari tu Antioka ġana ġeiaġoto, Grik tarimari ġeri ai maki vari ġea fiuato, Iesu Vereġauka Varina Namona ġeġobata-iaġiato-ġoi. ²¹ Vereġauka seġukana tu ġia ġesi, be tarimarima ġutuma-barra Vereġauka ġevaġa-moġoniato ema ġevetuġamaġi-kureto.

²² Ierusalema ekalesiari na mai vari ġeġeġaġiato, benamo ġia na Banabas Antioka ġana ġetuġu-iaġoato. ²³ Ĝia Antiokai eraġasito, benamo Barau ġena varevare-barra tarimarima ġeri ai eġitaiato nai, eiaku-rakavato. Ma mabarari elaunaġirito, moġoni ai Vereġauka beġene

korana-iaġia ma nuġari mabarari ġesi.²⁴ Banabas tu tarima namona, Iauka Veāga e veġabidadama na evonuto. Ema tarimarima ġutuma-bară Vereġauka ġena tarimarimai ġeiaġoto.

²⁵ Benamo Banabas Taso ġana eiaġoto, Saulo vetau-vetauna.

²⁶ Edogariato, benamo Antioka ġana egori-iaġoato. Monai mo laġani sebona, tauri ruarua ekalesia ġesi ġevegogoto-ġoi e tarimarima ġutuma-bară ġevaġa-ribarito-ġoi. Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari tu Antioka vanuġanai vau ġekiraġirito “Christian”.

²⁷ Mo ġaro ai peroveta tarimari kotari Ierusalem na Antioka ġana ġevarigoto. ²⁸ Ta ġia fakari ai arana tu Agabo. Agabo evariġisito, Iauka na evaġa-ribaiato ilailanai tanobara mabarana doġe baregona beġorani varina efiu-guineato. Mo doġe baregona tu Klaudio ġena veġitaġau ġarori ai egorato. ²⁹ Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari na ġeura-iaġiato, ġia tata ġeri doğari ilailari ai tarikakari Iudeai ġeri ai ġeri varevare dagarari kotari beġene tuġu-iaġo, beġene vaġa-kavari ġana. ³⁰ Mo veiġa tu ġeveiato, Banabas e Saulo ġeri ai ġeri moni ġetuġukauto, rubu ġitataġona tarimari beġene viniri ġana.

Ekalesia vaġa-midigumidiguna e lai-lausilausina ebaregoto-ġoi

12 ¹Moġeri ġaro ai Kini Heroda na ekalesia tarimari kotari eġabi-taririto, bene vaġa-midigu midiguri ġana. ²Iakobo (o Iames), Ioane kakana, tu baġa na debana ebasi-ġutuato. ³Heroda na Iuda tarimari eġitarito, mo veiġa ġeiaku-iaġiato nai tu, Petero maki ma ea ġabi-tariato. Mo tu asi etubuni faraona verekona ġarori ai egorato. ⁴Petero eġabi-tariato, benamo dibura numai etoreato. Monai vetari tarimari gabavana imaima sebona (16) etorerito, vasiri vasiri ai evaġa-ruġarito vauro, Petero ġegħita-ġauato. Heroda ġena ura tu Pasova murinai vauro, tarimarima ġoiri ai bene ġori-rosia ema bene vaġa-kotaia. ⁵Moġa lorinai Petero tu dibura numai ġegħita-ġauato-ġoi, a ekalesia tu Barau ġenai ġegħaġu-kokore kokoreto-ġoi Petero ġena.

Aneru na Petero evaġa-maġuriato

⁶Boġi, ma belaġanini tu Heroda na tarimarima ġoiri ai Petero beġori-rosiani, Petero tu seini na ġebarubaruato, benamo vetari tarimari ruarua vekaravari ai egenato, ema ġatama-boka ġitaġauna vetari tarimari na maki ġatama-boka ġenari-taġoato-ġoi. ⁷Benamo Vereġauka ġena aneru ta eforito, Petero sevinai eruġa-tarito, ema mama ta dibura numa nuġanai enanagi-tariato. Mo aneru na Petero ġabana ebota-karaiato, benamo evaġo-tataġaiato, ma ekiraiato, ekirato, “Ragavei, novariġisi!” Benamo seini Petero ġimana na ġeketo-vaġito. ⁸Benamo aneru na evaġa-gurugħiato, ekirato, “ġemu gabaġau nobaru-taria, ema ġemu tamaka noveiri.” Benamo Petero na eveirito. Aneru ma ekirato, “ġemu koudi na noveseġo, be au

murigu na noiağoma.” ⁹Petero ġia murinai erakato mo, dibura numa na eraka-rosito. Senaġi ġia tu asi ribana, mo aneru na kara eveiato-ġoi tu moğoni. Ĝia mataboru ekirato tu, emata-vanaġini etato-ġoi. ¹⁰Ĝatama-boka ġitaġauna tarimari ġeruġato gabuna ta ġeraka-vanaġiato, ma vaġa-ruaruana ma ġeraka-vanaġiato, ġeiāġoto mo, auri ĝatama-bokanai ġea raġasito. Moġa tu vanuġa barana rakarosina ĝatama-bokana. Mo ĝatama-boka tu tauġena moġo ġia ġeri evekeoto, benamo ġeraka-rosito. Dabara na ġeraka-variġoto-ġoi nuġanai, asikauna aneru na Petero eraga-kwaneato.

¹¹Monai vau Petero eribato ġia ġenai kara egorato, benamo ekirato, “Au toma moğoni bama riba, Vereġauka na ġena aneru betuġua tu, Heroda ĝimana na, ema Iuda tarimari na au ġegu ai kara ta beġene veia ġetato-ġoi ġenana bema vaġa-maġurigu.

¹²Mo veiġa etuġamaġi-fakaiato, benamo Maria ġena numa ġana eiaġoto. Maria tu Ioane Mareko sinana. Monai numa nuġanai tu tarimarima ġutuma ġevegogoto, ġegħauġauto-ġoi. ¹³Petero numu murikana ĝatama bokanai esekeseketo, benamo vetuġunaġi ġuiatona ta arana Roda eiaġoto, nea ġitaia ġana. ¹⁴Senaġi ġia na Petero garona eseġaġi-leaiato, benamo iaku na evaġa-vonuato, benamo ġatama-boka tu asi ekeo-fakaiato, a ġia tu eraga-ġenōgoito, ea kirarito, Petero tu murikai eruġa-taġoni. ¹⁵Ĝia na ġekiraiato, ġekirato, “Goi tu bebabomu bal!” Senaġi ġia eġiġiraġeto-ġoi, ekirato, “Moġoni, Petero tu murikai eruġa-taġoni.” Benamo ġekirato, “Mani tu ġia ġena aneru!”

¹⁶Senaġina Petero tu roġo esekeseko-ġigiraġeto-ġoi. Benamo ġeiaġoto, ġatama-boka ġea keo-fakaiato nai tu, Petero ġegħitaiato, ġegħaba-rakavato. ¹⁷Petero ĝimana na ekira-ġoirito asi beġene guruġa, benamo Vereġauka na kamasi dibura numa na egori-rosiato ġeri ekiraġito. Ĝia na evaġa-guruġarito, ekirato, “Iakobo (o James) e tarikaka mabarari ġeri mai vari boġono kiraġia.” Benamo ġia tu erakato, gabu ta ġana ma eiaġoto.

¹⁸Boġibogi, vetari tarimari fakari ai tu daradara baregona egorato; ġevedanaġi-vedanaġito, ġekirato, “Petero tu kamasi bevei?” ¹⁹Heroda na gabu mabarana evetau-ginikauato, senaġi Petero asi egoitaġoato. Benamo Petero ġegħita-ġauato tarimari evaġa-kotarito murinai, ġena vetari tarimari o soldia ekirarito beġenea vaġi-maseri. Moġa murinai Heroda na Iudea eraga-kwaneato, ma Kaisarei ġaro tari ea tanuto.

Heroda emaseto

²⁰Heroda tu Taia e Sidono tarimari ebaruvini-rakavarito; moġa lorinai Taia e Sidono tarimari ġeveġabi-vegogoto, ma Heroda ġea ġitaiato. Senaġi guine, Blasto, Heroda ġena gena-daiġutuna ġitataġona tarimana ġesi roġo ġeveġatato, ġevaġa-maranaiato, ema ġia rekeri ai roġo ekauto. Moġa murinai vauro ġeiaġoto, Heroda ġenai maino ġea noġiato, korana ġia ġeri tanobara ġaniġanina tu Heroda ġena tanobarai ġegħabito-ġoi.

²¹ Benamo ekiraġi-toreato ġaronai, Heroda na ġena vere dabuġana eveiato, benamo ġena teronai ea tanukauto vau, tarimarima eguruġa-vinirito. ²² Benamo tarimarima ġeġabato, ġekirato, “Mai tu barau ta garona, dia tarimarima garona.” ²³ Mo horai Vereġauka ġena aneru ta na Heroda ekwariato, korana ġia na mo guruġa eseġaġiato nai, Barau tu asi evaġa-raġeato. Ĝia tu ġuiōguo na ġeġaniato, emaseto.

²⁴ Senaġi Barau ġena guruġa tu ebaregoto e eraga-rovorovoto.

²⁵ Banabas e Saulo tu ġeri ġauvei ġevaġa-koriato, benamo Ierusalema na ġeġenoġoito; Ioane Mareko maki ġeġori-kauato.

Banabas e Saulo ġeġabi-viriġirito e ġetuġurito

13 ¹ Antioka ekalesiana nuġanai tu peroveta e vevaġa-riba tarimari kotari. Arari tu Banabas; Simeona, arana ta tu Niga; Lukio, Kurene tarimana; Manaen, ġia tu Gavana Heroda ġesi ġevaġa-baregorito; e Saulo. ² Ĝia na Vereġauka ġetoma-rakariġo viniato-ġoi e ġeġani-veaġato-ġoi nuġanai, Iauka Veaġa na ekirarito, ekirato, “Banabas e Saulo tu au ġegu boġono ġabi-ġerevaġiri, korana au na bakeari, ġegu ġauvei ta beġene veia ġana.” ³ Benamo ġia ġeġani-veaġato e ġeġuriġurito murinai, ġimari ġia iatari ai ġetore-kaurito, benamo ġetuġu-rakarito.

Saipras ai

⁴ Iauka Veaġa na Banabas e Saulo etuġurito, benamo tauri ruarua kone vanuġana Seleukia ġana ġevariġoto. Seleukia na tauri ruarua bouti ai ġeraġeto, benamo Saipras motumotu ġana ġevanaġito. ⁵ Banabas ma Saulo Salami ai ġevotuto nai, Barau ġena guruġa Iuda tarimari ġeri rubu tari ai ġea ġobata-iäġiato. Ioane Mareko maki ġia ġesi, ġia tauri ruarua evaġa-kavarito-ġoi.

⁶ Tauri ruarua na Saipras motumotu mabarana ġeraka-vanaġiato, ġeiaġoto Pafo vanuġanai ġea raġasito. Monai Iuda ġeri ġora e peroveta ġofaġofa tarimana ta arana Bar-Iesu ġea doğariato. ⁷ Ma Bar-Iesu tu motumotu verena, ma iaunega rakavarakava tarimana arana Seregio Paulo ġatana. Mo vere na Banabas e Saulo ekea-iäġorito ġia ġoirana ġana, korana ġena ura tu Barau ġena guruġa bene seġaġia. ⁸ Senaġi mo ġora tarimana Elim, (Bar-Iesu arana ta tu Elim), na ġeri guruġa ekira-fitoġarito, ġena ura vere na Iesu asi bene vaġa-moġonia. ⁹ Benamo Saulo, arana ta tu Paulo, Iauka Veaġa na evaġa-vonuato, benamo Elim eġita-karakaraiato. ¹⁰ Benamo ekirato, “Goi tu Diabolo natuna, ema veiġa iobukaiobukari mabarari tu ġoi na ovetari-vinirini! Goi tu ġofaġofa e rakava mabarari na ovonuto. Vereġauka ġena veiġa iobukaiobukari ġofaġofai bono vaġa-iäġori uranai ovededegwani. Mo veiġa tu aitoma vau bovaġa-dokoani? ¹¹ Noseġaġi! Toma Vereġauka ġena seġuka ġoi ġemu ai beforini, matamu bebebunni, ma laġani mamana asi bogħitaiani, beiāġoni mo, ġaro ta.”

Asikauna Elimu tu mukuna na matana ēgabi-̄gauato, benamo eraka-̄gegerāgi ̄gegerāgi, ̄gena ura ta na ̄gimanai bene ̄gabi, ma bene ̄gori-kaua. ¹² Mo vere na kara ēgorato dagarana ēgitaiato nai, Verēgauka evāga-mōgoniato. Ema ēgaba-rakavato Verēgauka ̄gena vevāga-riba gurūgari ai.

Antioka vanūgana Pisidia ai

¹³ Paulo ma karona ̄gesi Pafo ̄geraga-kwaneato, bouti na Pega ̄gana ̄geiāgoto. Pega tu Pamfilia nūganai. Pegai benamo Ioane Mareko na Paulo e Banabas eraga-kwanerito, ̄gia tu Ierusalema ̄gana ma ēgenōgoi-iāgoto. ¹⁴ Pega na kwakuri na Antioka ̄gana ̄geiāgoto. Antioka tu Pisidia tanonai. Sabadi ai tu Iuda tarimari ̄geri rubu ai ̄geraka-tōgato, bema ̄getanutarito. ¹⁵ Mose ̄gena taravatu e peroveta tarimari ̄geri toretore ̄geiavirito murinai, rubu ̄gītāgauna tarimari na nōgīnōgi ̄getūgi-iāgoato ̄gia tauru ruarua ̄geri ai, ̄gekirato, “Tarikaka, bema ma ̄gemi vevāga-gwāgīgi gurūgari mai tarimarima ̄geri ai nai tu, ̄gai ̄gaurani, ̄geri ̄gokirāgi.”

¹⁶ Paulo evarīgisito, ̄gimana na eiave-taririto, benamo ̄ekirato, “Isaraela taumi e irau bese tarimari fakari ai Barau garina ̄goveini tarimami, ̄gosēgagi! ¹⁷ Mai Isaraela tarimari ̄geri Barau na ̄gai senema ēgabi-virīgirito, ema ̄gia na evāga-̄gutumarito, Aigupito tanonai ̄getanuto-̄goi nai. Ma Barau ̄gena sēuka baregona na Aigupito tanona na ēgori-rosirito, ¹⁸ ema lāgani gabana vasivasi (40) kavana tano fakanai ̄gia ̄geri ai evevāga-gwāgīgi. ¹⁹ ̄Gia na Kanana tanonai bese imaima ruarua (7) tarimarimari evāga-mou-taririto. Ma ̄geri tano tu ēgabiato, Isaraela tarimari evinirito e ̄geri tanobarai evāga-iāgoato. ²⁰ Mo dagara mabarari tu lāgani sinau vasivasi ma gabana imaima (450) kavana nūganai ̄gegorato. Mōga murinai ̄gia na vevāga-rorōgoto tarimari evinirito, eiāgoto mo peroveta tarimana Samuela ̄gena vēgītāgau lāganina. ²¹ Ma ̄geri vere o kini ta bēgene ̄gabia nōgīnōgina ̄geveito nai, Barau na Saulo evinirito. ̄Gia tu Kisa natuna, mo tu Beniamina ̄gena dōgoro tarimana. Saulo na lāgani gabana vasivasi (40) ēgīta-̄gaurito. ²² Saulo kini dagina na ēgabi-vāgiato murinai, Barau na Davida ēgabiato, Isaraela ̄geri kini ai evāga-iāgoato. Barau na Davida tu maīgesina ekirāgi-foforiato, ̄ekirato, ‘Au na Davida, Iese natuna, badōgaria, ̄gia tu au nūgagu na euravini-rakavaian tarimana. ̄Gia na au ̄gegu ura vēgari mabarari beveirini.’ ²³ Barau na ̄gena gurūgatore ilailanai, Davida besena na, Isaraela tarimari ̄geri vevāga-māguri tarimana etūgi-marīgoato. Mo vevāga-māguri tarimana tu Iesu.

²⁴ Iesu rōgosi rōgo bere ̄gauvei nūganai, Ioane na Isaraela tarimari mabarari ēgobata-vinirito, ̄ekirarito, ̄geri rakava ̄gerina bēgene vetūgamāgi-kure, benamo babatiso bēgene ̄gabia. ²⁵ Ioane na ̄gena ̄gauvei dori evāga-koriato nūganai, tarimarima ̄ekirarito, ̄ekirato, ‘Gomi ̄gotūga-

mağini au tu dei? Au tu dia ġomi na ġovaġa-nogaiani tarimana. Senaġi ġogoġe! Ĝia tu au murigu na mani eiaġomani, ma au tu asi ilaila ġia kwakuna tamakari bakoki-vagħirini.'

²⁶Tarikakagu, Aberahamo besena, ema ġomi irau bese fakari ai Barau garina ġoveini tarimami: Mai vevaġa-maġuri guruġana tu ġita ġera etuġu-iaġomaiato. ²⁷Ierusalema tarimari ma ġeri vere ġesi Iesu asi ġeġita-leaiato, ema Iesu, peroveta tarimari ġeri guruġa Sabadi mabarari ai ġejavirito-ġoi, tu asi ġetuġamaġi-fakarito. Moġesina naima ġia na Iesu vaġi-masena guruġana ġekiraġito nai, peroveta tarimari ġeri guruġa ġevaġa-moġonirito. ²⁸Oba, vaġi-masena korana ta tu asi ġedogħariato, senaġina Pilato ġenoġiato, bene vaġi-masea ġetato. ²⁹Buka Veaġai ġia ġekiraġiato guruġari mabarari ġeveirito murinai, satauro tuġuna na ġegabi-riġoato, benamo fore ġekwaiato kouġana garanai ġea toreato. ³⁰Senaġi Barau na mase na ma evaġa-variġisi ġenoġiato, ³¹ġia ġesi Galilea na Ierusalema ġana ġeiaġoto-ġoi tarimari na ġaro vovoka ġeġitaiato. Ma ġia toma tu Isaraela tarimari ġeri ai Iesu ġekiraġi-foforiani.

³²Ema Barau na ġita senera kara ekiraġitore-vinirito Varina Namona ġomi ġakira-varamini. ³³Mo kiraġitore tu Barau na ġita, ġia tuburi, ġera evaġa-moġoniato, mo tu ġia na Iesu mase na ma evaġa-variġisi ġenoġiato nai. Salamo vaġa-ruaruanai etoreato ilailana, ekirani,

‘Goi tu au Natugu;

toma au tu ġoi Tamamu ai baiāgo.’

³⁴Barau na moġoni mase na evaġa-variġisi ġenoġiato e asi ma beġenogħoini gara ġana, benamo beboraġani. Barau na tu maiġesi ekiraġiato, ekirato,

‘Davida ġena akiraġi-torerito,

vevaġa-namo veaġari e moġoniri tu ġomi bavinimini.’

³⁵Ema Salamo ta nuġanai ma ekirani,

‘Goi ġemu tarima veaġana tu

asi beboraġani,

korana tu asi bene ġora otato.’

³⁶Davida ġena ġuru ai Barau ġena vetuġunaġi eiaġo-vinito-ġoi nai emaseto, benamo senena seviri ai ġeguriato, ma tauġanina tu eboraġato.

³⁷Senaġi Iesu, Barau na mase na evaġa-variġisi ġenoġiato tarimana, tu tauġanina asi eboraġato. ³⁸Moġa lorinai, tarikakagu mabarami, au aurani boġono riba, ġai tu Iesu bakunai rakava tuġamaġi-fitoġari varina ġomi ġemi ġavari-fiuani. ³⁹Mose ġena taravatu na ġomi ġemi rakava tu asi beruġa-vagħirini riba, a Iesu na ġia ġevaġa-moġoniani tarimari mabarari ġeri rakava tu eruġa-vagħirini, vei-lobukaiobuka tarimari ai evaġa-iaġorini. ⁴⁰Rorimi boġono vetore, be peroveta tarimari na ġekiraġirito dagħarari, ġemi ai asi beġene ġora; ġekirato,

41 ‘Gomi veğabi-varağevarağe
tarimami ǵoboǵeboǵe!
Nuǵami ǵefarevaǵi, benamo ǵomase!
Korana ǵemi maǵuri ǵarori ai
au na veiǵa ta baveiani,
enabe ta na ǵemi bekiraǵi-ginikauani,
senaǵi asi boǵo vaǵa-moǵoniani! ’ ”

42 Paulo e Banabas rubu na ǵeraka-riǵoto-ǵoi nuǵanai, tarimarima na ǵenoǵirito, ǵoira Sabadi ai ma beǵene ǵenoǵoi, be mo guruǵa kotari ma geri beǵene kiragi. **43** Tarimarima vegogo na ǵegwa-lausiato murinai, Iuda tarimari ǵutuma, ema irau bese tarimari, Barau ǵekorana-iagiato-ǵoi tarimari, ǵutuma maki Paulo e Banabas muriri na ǵeiaǵoto. Tauri ruarua na ǵevaǵa-guruǵarito e ǵelaunaǵirito, Barau ǵena varevare-bara nuǵanai beǵene ruǵa-gwaǵigi.

44 Sabadi vaǵa-ruaruuanai, dori moǵo mo vanuǵa baregona tarimari mabarari na Vereǵauka ǵena guruǵa seǵagi-seǵagina ǵeraka-vegogoto.

45 Iuda tarimari na mo ǵutuma ǵeǵitarito nai, ǵemama-rakavato; benamo Paulo na kara ekiraǵirito-ǵoi guruǵari, ǵia na ǵekira-fitoǵarito e ǵevei-veǵare veǵareato. **46** Senaǵi Paulo e Banabas tu ma kokoreri ǵesi ǵevaǵa-veserito, ǵekirato, “Barau ǵena ura lorinai tu ǵia ǵena guruǵa ǵai na ǵomi baǵana kiravara-guinemi. Senaǵi ǵomi na asi ǵoǵabi-raǵeani, monana tu ǵomi tauǵemi na ǵovaǵa-moǵoniani, ǵomi tu asi ilaila maǵuri vanagivanaǵi boǵo ǵabiani. Moǵa lorinai, ǵai na ǵomi ǵaraga-kwanemini, ma irau bese tarimari geri ai ǵaiaǵoni. **47** Korana Vereǵauka na tu maiǵesi evaǵa-naǵimato, ekirato,

‘Au na ǵomi atoremito tu,
irau bese tarimari ǵeri mamai
boǵono iaǵo,
be vevaǵa-maǵuri boǵono ǵabi-rosia tanobarai ǵetanuni tarimari
mabarari ǵeri ai.’ ”

48 Irau bese tarimari na mo guruǵa ǵeseǵaǵiato nai, ǵeiakuto e Vereǵauka ǵena guruǵa ǵevaǵa-raǵeato; ema Barau na eǵabi-virıǵirito maǵuri vanagivanaǵi beǵe ǵabiani tarimari mabarari ǵeveǵabidadamato.

49 Vereǵauka ǵena guruǵa mo gabu mabarana nuǵanai eraga-rovorovoto.

50 Senaǵi Iuda tarimari na irau bese vavineri, dagi baregori ǵeǵabi-taǵorito-ǵoi ma Barau ǵekorana-iagiato-ǵoi vavineri, e vanuǵa baregonai veǵitaǵau tauri, nuǵari ǵeǵanirito. Benamo ǵia na vevaǵa-midigumidigu ǵevaǵa-ǵoraiato Paulo e Banabas geri ai, ema ǵeri gabu na ǵelai-rosirito. **51** Tauri ruarua na kwakuri kauri ǵekwari-ketoketorito, ǵia ǵeri kira-sirivaǵi vaǵa-moǵoniri ǵana, benamo Ikonia ǵana ǵeiaǵoto.

52 Iesu ǵekorana-iagiato-ǵoi tarimari Antiokai tu iaku e Iauka Veága na ǵevonuvonu-raǵeto.

Ikonia ai

14 ¹Ikoniai Paulo e Banabas taurua Iuda tarimari ġeri rubu ai ġeveito-ġoi kavana ġeraka-toġato, benamo ġeġobatato. Ĝeri ġobata na Iuda e Grik tarimari ġutuma lelevaġi ġeveġabidadamato. ²Senaġi Iuda tarimari asi ġeurato Iesu beġene vaġa-moġonia, tarima kotari na irau bese tarimari ġelaunaġi-naġirito, benamo tarikaka veġabidadama nuġanai tarimari ġeiau-rakava vinirito. ³Paulo e Banabas monai ġetanu-maukato. Ma kokoreri ġesi Vereġauka ġena varevare-bara guruġana ġekiraġiato-ġoi. Vereġauka na ġeri guruġa evaġa-moġonirito tu seġuka evinirito, vetoġa boruri e nuġa-farevaġi veiġari ġeveito. ⁴Senaġi mo vanuġa baregona tarimari tu ġehevare-kirato, reke-ta Iuda tarimari ġesi ġekauto, reke-ta tu apostolo tarimari ġesi. ⁵Benamo irau bese tarimari e Iuda tarimari ma ġeri veguine-iaġi tauri ġesi ġeverori-vegogoto, ġeurato apostolo beġene vaġa-midigu midiguri e fore na beġene ġidara-maseri. ⁶Senaġi Paulo e Banabas na mo boioġa ġeribaiato, benamo Likonia tanonai vanuġa baregori ruarua Listera e Derebe, ema seviri tanori ġana ġegari-iaġoto e seviri vanuġari tari ġari. ⁷Monai Vari Namona ġeġobata-iaġiato-ġoi.

Listera e Derebe ai

⁸Listerai tarima ta etanuto-ġoi; ġia tu kwakuna rakava emaġurito, be asi erakato-ġoi. ⁹Mo tarima tu eseġaġi-taġoto-ġoi Paulo ġeġobatato-ġoi nuġanai. Paulo na eġita-karakaraiato, benamo eribato ġia tu ġena veġabidadama na bevaġa-namoani riba, ¹⁰benamo eguruġa-fararato, ekirato, “Novarigisi, noruġa-tari. Benamo eburi-vaisito, erakato.

¹¹Tarimarima ġutuma na kara Paulo na eveiato ġeġitaiato nai, ġeri Likonia garonai ġekoġoto, ġekirato, “Barau tu tarimarimai beġe iaġo, beġe raka-riġo ġita ġerai!” ¹²Ĝia na Banabas arana tu Dios ġetato, ema Paulo arana tu Hemes ġetato, korana Paulo tu eguruġa-vovokato-ġoi. ¹³Dios ġena Rubu Veaġa verena ġena rubu tu vanuġa barana murikanai. Ĝia na boromakau e veravera vanuġa maġuna ġatama bokana ġana eġwa-iaġorito, korana tarimarima ġutuma ġesi ġeurato, apostolo ġeri ai ginitaġo veiġari beġene vei ġana.

¹⁴Senaġina apostolo ruarua Banabas e Paulo na ġeseġaġirito, kara ġeveia ġetato nai, ġeri dabuġa ġedarerito, benamo ġutuma nuġari ai ġeraga-ġabaġaba-toġato. ¹⁵Ģekirato, “Karase ġomi tau tu maiġesi ġo'veini? Gai maki tarimarima moġo ġomi kavana! Gai na tu Vari Namona ġomi ġemi ai ġaġabi-iaġomaiani, ġomi ġakiramini, mai asi tauri dagarari boġono raga-kwaneri, benamo Barau maġurina ġenai boġono raka-ġenoġoi ġatoni. Ĝia na guba, tanobara, daġaru-bar, e ġetanu-iaġirini dagarari mabarari eveirito. ¹⁶Guinenai ġia na bese mabarari

etao-fitoğarito, tauğeri ğeri ura dabarari ai beğene raka ğana. ¹⁷Senağı dagara namori eveirini ğerina, ğia tauğena vanağivanağı evevağamoğonini: Ğia na ğura guba na evinimini e varovaro dagarari ğeri ğaro korikoriri ai evinimini. Ğia na ğaniğani asisebo evinimini e nuğami iaku na evağ-a-vonurini.” ¹⁸Moğesi ğevağ-a-guruğarito, senağina mo tarimarima ğutuma-baru tu ğia tauri ruarua ğeri ai ginitağō ğauveina ğeveia roğō ğetato-ğoi, kirağoiri tu tauri ruarua ğeri ai tu egwağigito.

¹⁹A Iuda tarimari kotari Antioka e İkonia na ğeiağomato, ma moğeri tarimari ğia rekeri ai ğegabi-vanağirito. Benamo Paulo fore na ğegidaraiato ma ğeinu-rosiato vanuğā murina ğana. Ğia ğetuğamağito tu varau emaseto. ²⁰Senağı Iesu ğekorana-iağıato-ğoi tarimari na ğeruğ-a-ğeğerağato nai tu eruğ-a-vaisito, benamo vanuğā barana ğana ma erakatoğā-ğenoğito. Boğibogi tu Banabas ğesi Derebe ğana ğeiağoto.

Siria Antiokana ğana ğeğenoğito

²¹Paulo e Banabas na Derebe ai Vari Namona ğegobata-iağıato, benamo tarimarima ğutuma Iesu korana-iağına tarimari ai ğegabi-toğarito. Benamo ma ğeğenoğoi-iağıto Listera, e İkonia, ema Pisidia Antiokana ğana. ²²Ğia na Iesu ğekorana-iağıato-ğoi tarimari ğevağ-a-kokorerito e ğelaunağirito, ğeri veğabidadama beğene ğabi-gitariri. Ema ğekirato, “Gita tu midigumidigu vovoka bita ğabirini vau Barau ğena Basileiai bita raka-toğani.” ²³Tauri ruarua na rubu tatai veğorikau tarimari ğevağ-a-ruğarito. Ma tauri ruarua ğegani-veağato e ğeğauğauto murinai, Vereğauka ğimanaı ğetore-kaurito. Mo tu ğia na ğegabidadama-viniatı-ğoi Vereğaukana ğenai.

²⁴Pisidia tanona na ğeraka-vanağito murinai tu, Pamfilia tanonai ğerağasito. ²⁵Pega vanuğanai Vereğauka ğena guruğā ğegobata-iağıato murinai tu, Atalia vanuğana ğana ğeiağoto. ²⁶Atalia na tu bouti na ğeğenogoi-iağıto Antioka ğana. Monai tu, ğeri evanelia iağoiağona roğosi roğō beğene sinaia nai, tarikaka na Barau ğena namo e varevare-baru nuğanai ğetore-kaurito, mai ğauvei beğene veia ğana. Ğauveina tu toma beğe vağ-a-koria.

²⁷Antiokai ğerağasito nai tu, ekalesia tarimari ğevağ-a-vegogorito, benamo Barau na ğia ğerina kara eveirito dagarari mabarari, e kamasi ğia na irau bese tarimari ğeri veğabidadama ğatama bokana ekeoato variri, ğeri ekirağito. ²⁸Monai Iesu ğekorana-iağıato-ğoi tarimari ğesi tauri ruarua ğetanu-maukato.

Ekalesia vegogona baregonna Ierusalemai

15 ¹Tau kotari Iudea na Antioka ğana ğevariğoto, benamo tarikaka veğabidadama nuğanai tarimari ğevağ-a-ribarito, ğekirato, “Gomi tu vevağ-a-mağuri asi ilaila boğō ğabiani riba, bema mero tauğaniri kefi-

lamavağī veiğana Mose ġena taravatu ai ekirağiani dagarana asī boğō korana-iağiani nai.”² Mo guruğā ġaramanai, Paulo e Banabas ġia ġesi veğare-veğare baregona ġeveliato. Moğā lorinai Paulo e Banabas ema Antioka ekalesia tarimari kotari ġevirigirito, Ierusalemā ġana beğene varağe, be apostolo e ekalesia ġeġori-kauato-ğoi tarimari ġeri ai mo guruğā beğenea vedanağī-iağia.

³ Ĝia tu rubu na ġetuğū-iağorito. Ma Foenikia e Samaria tanori nuğari na ġeraka-vanağito nai tu, monai tarikaka ġeri ġekirağito, kamasi irau bese tarimari Barau ġenai ġevetuğamağī-kureto. Tarikaka mabarari na mo vari ġesegägiato nai, mabarari ġeiaku-rakavato. ⁴ Ierusalemai ġerağasito nai, ekalesia tarimari, e apostolo tauri, ema ekalesia ġeġita-tağoto-ğoi tarimari na ġeġabi-rağerito. Benamo Barau na ġia ġerina kara eveito dagarari mabarari ġeri ġekirağito. ⁵ Senaġi Farisea doğoro na Iesu ġeġabidadama-viniato-ğoi tarimari kotari ġeruğā-vaisito, benamo ġekirato, “Irau bese tarimari maki tauğaniri kefiri beğene lama-vağiri, ema boğono kirari, Mose ġena taravatu beğene korana-iağia.”

⁶ Benamo apostolo e ekalesia ġeġita-tağoto-ğoi tarimari ġetanu-vegogoto, ma mo vedanağī ġetuğā-mağiato. ⁷ Ĝeguruğā-iağı maukaiato murinai, Petero evariğisito, benamo ekirato, “Tarikakagu mabarami, ġomi ma ribami, kai-veğata ġomi vefakami ai Barau na au eğabi-hidiguto, irau bese tarimari ġeri Vari Namona bana kirağia, be ġia maki beğene seğägi e beğene veğabidadama. ⁸ Ema tarimarima nuğari eribarini Barauna na irau bese tarimari Iauka Veağā evinirito, ġita evinirato kavana. Mo veiğā ġenana evağā-ġitarani, ġia maki eğabi-rağerito. ⁹ Ĝita e ġia fakarai vağā-iraura vetoğana ta tu asī eveiato, korana tu ġeri veğabidadama lorinai, Barau na nuğari eiarevarito. ¹⁰ Ma toma tu kara dainai Barau ġotovo-nağiani, Iesu ġekorana-iağiani tarimari iatari ai meto ġotorerini. Mo tu ġita tauğera na e ġita senera na maki mo maruna ġwağwana asī ġeilailato dagarana. ¹¹ Asığina! Ĝita taribani, ġita tu Iesu Vereğauka ġena namo e varevare-bara lorinai, Barau na evağā-mağurirani, ġia maki moğesina.”

¹² Petero moğesi ekirato nai, vegogo tarimari mabarari asī ġeguruğato. Benamo Banabas e Paulo ġesegägi-vinirito, Barau ġia ġerina vetoğā boruri e nuğā-farevağī veiğari, Griķ tarimari fakari ai eveirito dagarari, mabarari ġekirağirito.

¹³ Ĝia ġeguruğā-ğosito vau, Iakobo (o Iames) eguruğato, ekirato, “Tarikakagu mabarami, ġoseğäğigu! ¹⁴ Simona na inivau bekirağiginkaua, kamasi tovotovonai Barau na irau bese tarimari etuğamağirito, benamo ġia fakari na bese ta eğabi-virigiato, ġia arana beğene ġabia ġana. ¹⁵ Mai tu peroveta tarimari ġeri guruğā ġesi beğe ilaila-ginikau, korana maiğesi ġetoreato,

¹⁶ ‘Vereğauka ekirani:

Maiā murinai au ma baēnoōgi-iaōomani,
 benamo Davida īgena numa,
 eōwa-kafuato dagarana,
 ma baraga-ēnoōgoiani.
 Īgefuki-rovorovoato dagarana,
 au na ma baraga-ēnoōgoiani,
 ema bavaāga-ruāvavaisi-ēnoōgoiani.

¹⁷ Korana tu tarimarima kotari maki mabarari na,
 ema au aragu īgēabi-rakaoani tarimari irau bese tarimari mabarari
 na,
 au, Vereāauka, beēgene vetaugu īgana.

¹⁸ Vereāauka na maiāgeri dagara mabarari bevaāga-ēgorarini.
 Ma irau laāgani ai veāgata maiāgeri veiāga evaāga-foforirito.'

¹⁹ Moāga lorinai au atuāgamaāgini, irau bese tarimari īgevetuāgamaāgi-
 kurenī Barau īgenai nai tu, īgeri ai asi bitana vaāga-gwaāigīa. ²⁰ Senaāgi fefa
 ta bitana toreā, bitana kirari, kwaivakuku īgevarere-vinirini īganiāniri
 tu asi beēgene īganiri, korana mo tu īgoāgofa barauri īgevinirini dagarari;
 mata-boraāga veiāgari asi beēgene veiri, ema īgaiāgori na īgebito-maserini
 bureāgari asi beēgene īganiri e rara asi beēgene īgani. ²¹ Korana Mose īgena
 taravatu tu kai-veāgata vanuāga baregori mabarari ai īgegobata-iaāgirini ema
 Sabadi īgarori mabarari ai Iuda tarimari īgeri rubu ai īgeiavirini."

Irau bese veāgabidadama tarimari īgeri fefa

²² Benamo apostolo e ekalesia īgegōri-kauato-ōgi tarimari ema
 ekalesia mabarari īgeurato, īgia fakari na tau kotari beēgene īgabi-virīgīri,
 benamo Paulo e Banabas īgesi Antioka īgana beēgene tuū-iaāgori. īGia na
 Iudas, arana ta tu Barasaba īgetato-ōgi, e Silas īgēabi-virīgīrito. īGia tu
 tarikaka na īgegubakau-baregorito-ōgi tarimari. ²³ Mai fefa tu īgia īgesi
 īgetuū-iaāgoato:

"Āgai īgomi tarikakami veāgabidadama nuāganai, apostolo tarimama
 e ekalesia īgegīta-taāgoani tarimama na īgema vevaāga-namo īgatuū-
 iaāgosiāni, īgomi tarikaka veāgabidadama nuāganai irau bese tarimami,
 Antioka ai, Siria ai, e Kilikia ai īgotanuni tarimami mabarami īgemi ai.
²⁴ Āgai baāgama seāgī, mainana tau kotari īgeiāgoso, benamo īgeri guruāga
 na īgemi tuāgamaāgi īgevaāga-veāgonurito e īgevaāga-dadararamito. Korana tu
 īgekiramito, tauāganimi kefiri boōgono lama-vaāgiri ema taravatu boōgono
 korana-iaāgia. Senaāgi mani tu dia īgai īgemana īgegabito guruāgari. ²⁵ Moāga
 lorinai, īgema vegogo ai īgai mabarama na īgavaāga-moōgoniato, tau kotari
 baāgana īgabi-hidiri, be baāgana tuū-iaāgosiāni, īgema tuāgamaāgikau tarimari
 Banabas e Paulo īgesi beēgene iaāgosi. ²⁶ īGia tu īgeri maāguri gwairi asi
 īgegabirito, īgetore-taririto, īgera Vereāauka Iesu Keriso arana dainai.
²⁷ Moāga lorinai, Iudas e Silas baāga tuūguri, kara baāga toreri dagarari īgia

taūgeri mururi na gurūgai ̄gomi ̄gemi ai bēgene vāga-mōgoniri ̄gana.
 28 Iauka Veāga e ̄gai ̄gakirato, namona tu ̄gomi iatami ai meto ta asi
 bāgana tore-kaua. Senāgina maīgesi veīgari mōgo bōgono korana-iāgiri:
 29 Gofāgofa barauri o kwaivakuku ̄gevinirini ̄ganīganiri asi bōgono ̄gani;
 rara asi bōgono ̄gani; ̄gaīgori na ̄gebito-maserini burēgari asi bōgono
 ̄ganiri; e mata-borāga veīgari asi bōgono veiri. Mo dagara ̄gerina bōgo
 raka-vēgitani nai, ̄gomi tu bōgo iāgo-ginikauni. Bōgono gena.”

30 Gevirigirito tarimari ̄getūgurito, benamo Antioka ̄gana ̄gevarīgoto.
 Monai vēgabidadama tarimari mabarari ̄gevāga-vegogorito vau, ̄geri
 fefa ̄gevinirito. 31 ̄Gia na mo fefa ̄gejaviato nai, ̄geiaku-rakavato, korana
 vevāga-kava gurūgana ̄geseḡāgiato nai. 32 Iudas e Silas, ̄gia taūgeri tu
 peroveta tarimari. ̄Gia tauri ruarua na tarikaka ̄geri gurūga ̄gutuma
 ̄gekirāgirito, ̄gelaunāgirito e ̄gevāga-gwāgīgirito. 33 ̄Garo kotari monai
 ̄getanuto murinai, ma mainori ̄gesi tarikaka na ̄getūgu-̄genōgoirito,
 ̄getūgurito tarimari ̄geri ai. [34 Senāgi Silas tu eurato Antiokai rōgo
 bene tanu.] 35 Paulo e Banabas tu Antiokai ̄getanu-maukato, ma tarima
 ̄gutuma ̄gesi Verēgauka ̄gena gurūga ̄gevevāga-riba iāgiato-̄goi, e
 ̄gegobata-iāgiato-̄goi.

Paulo e Banabas ̄geveraga-kwaneto

36 ̄Garo kotari ̄gevanāgito murinai, Paulo na Banabas evāga-gurūgaiato,
 ekirato, “Taura ruarua ma sīgenōgoi-iāgo, Verēgauka ̄gena gurūga
 tāgobata-iāgiato-̄goi vanūgari mabarari ̄gari, tarikakara bitana ̄gitari,
 ̄geri vēgabidadama māgurina tu aīgesina.” 37 Banabas ̄gena ura tu Ioane
 Mareko maki nēgori-kaua, be ̄gia ̄gesi bēgene iāgo. 38 Senāgi Paulo
 asi ̄gena ura ̄gia bēgene ̄gori-kaua, korana ̄gia na Pamfilia ai tu eraga-
 kwanerito, ema ̄gia ̄gesi asi ̄gēgauveito mo ̄geri ̄gauvei magona. 39 Mōga
 ̄garamanai ̄gia tauri ruarua vēgarevēgare baregona ̄geveiato. Benamo
 tauri ruarua ̄geveraga-kwaneto. Banabas na Mareko ēgoriato, bouti ai
 ̄gerāgeto, benamo Saipras ̄gana ̄geiāgoto. 40 A Paulo na tu Silas ēgabi-
 virīgato. Tarikaka na Verēgauka ̄gena varevare-barə vevāga-namona
 ̄gevinirito murinai ̄gerakato. 41 Siria e Kilikia tanori na ̄geraka-vanāgito,
 benamo ekalesia dōgorori monai ̄gevāga-gwāgīgirito-̄goi.

Timoteo tu Paulo e Silas ̄gesi ̄geiāgoto

16 ¹Paulo monana evanāgi-iāgoto Derebe ai ea votuto, ma monana
 tu eiāgoto Listera ai ea rāgasito. Listerai tu Iesu ekorana-iāgiato-
 goi tarimana ta etanuto-̄goi, arana tu Timoteo. Timoteo sinana tu Iuda
 vavinena, ̄gia maki evēgabi-dadamato-̄goi vavinena, senāgi tamana
 tu Grik tarimana. ²Tarikaka mabarari Listerai e Ikoniai na Timoteo
 tu tarima namonai ̄gekirāgianto-̄goi. ³Paulo eurato Timoteo tu bene
 ̄gori-kaua, be ̄gia ̄gesi bēgene iāgo, mōga lorinai, ̄gia taūganina kefina

elama-vaḡiato. Moḡesi ǵeveiato, korana monai ǵetanuto-ǵoi Iuda tarimari mabarari ribari, Timoteo tamana tu Grik tarimana.

⁴ Vanuǵa loriri na ǵevanaǵi-iaǵoto-ǵoi nai tu, Ierusalemai ǵetanuni apostolori e ekalesia ǵorikauri tarimari na ǵevaǵa-moǵonirito guruǵari veǵabidadama tarimari ǵeri ǵekiraǵito-ǵoi, ǵia na beǵene korana-iaǵiri ǵana. ⁵ Benamo ekalesia tarimari ǵeri veǵabidadama ǵevaǵa-kokorerito, e ǵaro mabarari ai ekalesia ǵeǵutumato-ǵoi.

Troas ai - Paulo ǵena mata-vanaǵi

⁶ Paulo ma karona ǵesi Frigia e Galatia tanori nuǵari na ǵeraka-vanaǵito moǵo, korana Iauka Veaǵa na ekira-ǵoirito, Asia tanori ai Barau ǵena guruǵa asi beǵene vari-fiu. ⁷ Misia tano vetoǵanai ǵeraǵasito, benamo Bitinia tanonai ǵeraka-toǵa ǵetato, senaǵi Iesu Iaukana asi eurato ǵia mo ǵana beǵene iaǵo. ⁸ Moǵa lorinai Misia na ǵevanaǵito, Troas vanuǵanai ǵea votuto. ⁹ Mo boǵi Paulo emata-vanaǵito. Ǵia na Makedonia tarimana ta ruǵataǵo eǵitaiato, ǵia enoǵiato-ǵoi, ekirato, “Makedonia ǵana noiaǵoma, noma vaǵa-kavama.” ¹⁰ Paulo na mo mata-vanaǵi eǵitaiato murinai, ǵaraga-ǵabikavito, Makedonia ǵana baǵana iaǵo ǵana. Korana ǵaribato, mo tu Barau na ekeamato, mo tarimarima ǵeri ai Vari Namona baǵana fiua ǵana.

Filipi ai - Lidia ǵena vetuǵamaǵi-kure

¹¹ Moǵa lorinai Troas ai bouti ai ǵaraǵeto, benamo maoromaoro Samotrake motumotu ǵana ǵaiagoto. Monai ǵagenato, eláǵanito vau Neapoli ǵana ǵaiagoto. ¹² Monana gunika ǵana ǵaiagoto mo, Filipi ai ǵaraǵasito. Filipi tu Makedonia tanonai vanuǵa baregona eruǵa-guineto vanuǵana, e Roma ǵeri gabu. Monai ǵaro kotari ǵatanuto. ¹³ Sabadi ai, vanuǵa maǵuna ǵatama bokana na ǵeraka-rosito, ǵaruka rekena ǵana ǵaiagoto, ǵai ǵatugamaǵito, Iuda tarimari ǵeri ǵauǵau gabuna ta tu monai. Ǵai ǵatanu-tarito, benamo mo ǵaruka rikinai ǵevegogoto vavineri ǵavaǵa-guruǵarito. ¹⁴ Monai eseǵaǵimato-ǵoi vavinena ta arana Lidia, Taiatira vavinena. Ǵia tu voiri barego dabuǵari evoivoi-iaǵirito-ǵoi. Ǵia tu Barau etoma-rakariǵo viniato-ǵoi vavinena. Ǵia Vereǵauka na nuǵana ekeoato, benamo Paulo na kara ekiraǵiato-ǵoi eseǵaǵiato ma eǵabi-raǵeato. ¹⁵ Ǵia ma ǵena numa tarimari ǵesi babatiso ǵeǵabiato murinai, ǵia na enoǵimato, ekirato, “Bema ǵovetuǵamaǵini au tu Vereǵauka ǵenai moǵoni aveǵabidadamani nai tu, si-iaǵo, be au ǵegu numai bitana tanu.” Benamo ǵia na nuǵama eǵanirito, benamo ǵia ǵesi ǵaiagoto.

Filipi dibura numanai

¹⁶ ǵaro ta ǵauǵau gabuna ǵana ǵaiagoto-ǵoi nuǵanai, vetuǵunaǵi ǵuiatona ta na edoǵarimato. Ǵia tu iauka rakavana ta na eborogıato,

ma ġoirai kara beġe ġorani dagarari ekiraġi-foforirito-ġoi. Ġoirai beġe ġorani dagarari ekiraġi-foforirito-ġoi nai tu, ġitaġauna tarimari ġeri moni ġutuma evaġa-ġorarito-ġoi. ¹⁷Mo ġuiato na Paulo e ġai mabarama murima na eiaġomato, ekoġoto-ġoi, maiġesi ekirato-ġoi, “Maiġeri tarima tu Iaru-korokoro Barauna ġena vetuġunaġi tarimari! Vevaġa-maġuri kamasi boġi ġabiani dabarana varina ġefiuani.” ¹⁸Garo vovoka moġesi eveito-ġoi, eiaġoto mo, Paulo ebaruto, benamo eruġa-kureto, mo iauka rakavana ekiraiato, ekirato, “Iesu Keriso aranai au na akiramuni, mani kekeni ġenana noraka-vaġi!” Benamo mo horai moġi iauka rakavana mo ġuiato ġenana eraka-vaġito.

¹⁹Mo ġuiato ġitaġauna tarimari ġeribato, ġia ġeri moni doġari dabarana ekorito, benamo ġia na Paulo e Silas ġeġabi-taririto, taravatu tauri ġeri ai maketi gabuna ġana ġeinu-iaġorito. ²⁰Kota ġesegħagħini tarimari ġoirari ai ġevaġa-ruġarito vau ġekirato, “Mai tu Iuda tarimari. Ĝia na ġita ġera vanuġa baregonai rakava ġevaġa-ġoraiani. ²¹Ema ġia na ġevevaġa-riba iaġirini veiġari ġita ġera taravatu na tu asi eġabi-raġerini. Gita tu Roma tarimara, ġia ġeri veiġa tu asi bita ġabi-raġerini e asi bita veirini riba.”

²²Tarimarima ġutuma-bara ġia ġesi ġekauto, Paulo e Silas ġeguru-vinirito. Benamo Kota ġesegħagħini tarimari na Paulo e Silas ġeri dabuġa ġedarerito, benamo mo ġutuma-bara ġekirarito, beġene kwariri.

²³Gekwari-biruġa biruġarito murinai, dibura numai ġefiu-toġarito, ema dibura numa ġitaġauna tarimana ġekiraiato, bene ġitaġau-ginikauri.

²⁴Ĝia na mo vevaġa-naġi guruġana eseġaġiato, benamo dibura numana nuġana bureburonai efiu-toġarito. Kwakuri tu ġau duduri baregori ma metori vekaravari ai ebaru-taririto.

²⁵Boġi nuġanai Paulo e Silas tu ġeguriġurito-ġoi e Barau vaġa-raġena mariri ġeġabirito-ġoi, ma dibura numa tarimari kotari na tu ġesegħaġi-taġorito-ġoi. ²⁶Asikauna tano-iaga baregona eraġasito, dibura numana korana duġuri maki eġareva-ġareva vinubato. Vaġa-sebo ġatama-boka mabarari ġevekeoto, e dibura tarimari ġebarurito seiniri mabarari ġeketoketo-vaġito. ²⁷Dibura numana ġitaġauna tarimana etataġato, mo ġatama-boka mabarari eġitarito tu vekeo. Ĝena tuġamaġi dibura tarimari mabarari tu ġeraga-lemato etato, benamo ġena vetari baġana einu-vaġiato, ma tauġena nevevaġi-mase etato. ²⁸Senaġi Paulo na eġabaviniato, ekirato, “Tauġemu asi novevaġa-rakava! Ĝai mabarama tu maiġema!” ²⁹Dibura numa ġitaġauna tarimana kere keari eveito, eragatoġato, benamo ma ġoġi-ġoġona ġesi Paulo e Silas kwakuri korari ai ea keto-taritro. ³⁰Benamo monana eġori-rosirito ma edanaġiritu, ekirato, “Vere tarimami, au tu kamasi baveini vau maġuri badoġariani?”

³¹Ĝia na ġevaġa-veseato, ġekirato, “Iesu Vereġauka bono ġabidadamavina, benamo maġuri boġabiani, ġoi e ġemu numa tarimari mabarari.”

³² Benamo ġia na Vereġauka ġena guruġa, ġia ma ġena numa tarimari mabarari ġesi, ġeri ġekiragħito. ³³ Mo boġi horanai moġo, dibura numa ġitaġauna tarimana na tauri ruarua eġori-iaġorito, manuġari ea ġuriġirito, ema ġia ma ġena numa tarimari mabarari ġesi mo boġi sebonai ġebabatisorito. ³⁴ Moġa murinai ġia na Paulo e Silas ġena numa nuġanai eġori-toġarito, benamo ġaniġani evinirito, ġegħanito. Ma ġia ma ġena numa tarimari ġesi tu iaku na ġevonuto, korana ġia toma tu Barau ġenai ġeveġabidadamani.

³⁵ Boġibogħi, Kota ġesēgħagini tarimari na vetuġunaġi-iaġovini tarimari ġetugurito, ġekirato, “Mani dibura numai tarimari ruarua ġoा tuġu-vagħiri.” ³⁶ Benamo dibura numa ġitaġauna tauna na Paulo ekira-varaiato, ekirato, “Kota ġesēgħagini tarimari na guruġa beġe tuġua, ġoi e Silas tu baġana tuġu-rosimi beġesi. Moġa lorinai ġoraka-rosi ma mainomi ġesi.” ³⁷ Senaġi Paulo na vetuġunaġi-iaġovini tarimari ekirarito, ekirato, “Ġai tu Roma tarimama, senaġi ġia na tarimarima ġutuma-bara ġoirari ai ġai ġekwari-kavamato moġo, a ġema rakava tu asi ġevetauato, senaġi dibura numai ġefiu-toġamato. Ma initoma tu vekuretōgħi ma ġetuġu-rosima ġetoni? Asiġina ġinavaġi! Ĝia tauġeri maiġana beġene iaġoma, benamo ġai beġenema ġori-rosima.”

³⁸ Benamo vetuġunaġi-iaġovini tarimari na mo guruġa Kota ġesēgħagini tarimari ġekira-vararito. Ĝia ġesēgħaġito Paulo e Silas tu Roma tarimari ai ġeiaġoto nai tu ġegħarito. ³⁹ Benamo ġeiaġoto, Paulo e Silas ġenogħirito, ġeri rakava beġene tuġamaġi-fitōġari. Benamo ġia tauri ruarua dibura numa na ġetuġu-rosirito, e ġenogħirito, mo vanuġa barana beġene raga-kwanea. ⁴⁰ Paulo e Silas na dibura numana ġeraga-kwaneato, Lidia ġena numa ġana ġeiaġoto. Monai tarikaka ġesi ġevedoġgarito, benamo vevaġa-gwaġiġi guruġari na ġevaġa-kokorerito, benamo ġerakato.

Tesalonika ai

17 ¹ Paulo e Silas na Amfipoli e Apolonia ġeraka-vanaġiato, ġeiaġoto mo Tesalonikai ġeraġasito. Iuda tarimari ġeri rubu ta tu monai. ² Paulo tu eveito-ġoi kavana rubu ai eraka-toġħato. Ema Sabadi ġarori toitoi nuġari ai, ġia tu tarimarima ġesi Buka Veaġa guruġari ġegħuruġa-guruġa-iaġirito. ³ Ĝia ġeri ekiraġi-ginikauto-ġoi, e evaġa-moġoniato-ġoi, Keriso tu bemidigu-midiguni e mase na ma bevariġisi-ġenogħoini. Ema ekirato, “Mai Iesu, varina ġomni ġemi afiuan tarimana, tu Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna).” ⁴ Iuda tarimari kotari na mo guruġa ġevaġa-moġoniato, benamo Paulo e Silas ġesi ġesebonato. Ema Barau ġetoma-rakariġo viniato-ġoi Grik tarimari ġutuma lelevaġi e vanuġai ġeri dagi barego vavineri ġutuma maki ġia ġesi ġesebonato. ⁵ Senaġi Iuda tarimari tu ġemamato, benamo voivoi gabunai seġafore lelevaġi tarimari kotari ġeġġabi-vegħgorito, seġafore doġorona ta

ḡesinaiato. Benamo ḡia na gururaḡe e vevaḡi baregona vanuḡa barana nuḡanai ḡeveiato. Ma Iason ḡena numa ḡeraḡeato, Paulo e Silas begene doğariri, be tarimarima ḡoirari ai begene ḡori-rosiri ḡana. ⁶Senaḡi asi ḡedoḡarito, benamo Iason e tarikaka kotari ḡeinu-iaḡorito, vanuḡa ḡitaḡauna tauri ḡoirari ḡana, ma koḡori ḡesi ḡekirato, “Tanobara mabarari ai mai tarima na rakava ḡevaḡa-ḡoraiani, ma toma tu mai ḡana bege iaḡoma, ⁷benamo Iason na ḡena numai eḡita-ḡaurini. Ḡia na Kaisara ḡena taravatu ḡekiraḡi-fitoḡaiani, korana tu ḡekirani, vere barana ta ma ḡetoni. Ḡekirani, mo vere arana tu Iesu.” ⁸Vanuḡa tarimari e ḡitataḡona tarimari na mo guruga ḡesegagiato nai, ḡeri daradara ebaregoto. ⁹Benamo ḡia na Iason ma karona ḡesi ḡevaḡa-fainirito moḡo, benamo ḡetuḡu-rakarito.

Berea ai

¹⁰Eboḡito nai tu asikauna tarikaka na Paulo e Silas Berea ḡana ḡeraga-tuḡu-rakarito. Bereai ḡea rāgasito nai tu ḡeiaḡoto, Iuda tarimari ḡeri rubu ḡana. ¹¹Bereai tarimarima tu tarima namori, dia Tesalonika tarimari kavari. Ḡia na Barau ḡena guruḡa ḡesegagiato-ḡoi nai, ḡeura-iaḡi baregoato-ḡoi. Ema ḡaro mabarari ai Buka Veaḡa nuḡanai kara Paulo na ekiraḡiato-ḡoi ḡevetauato-ḡoi. Korana tu ḡeurato-ḡoi begene riba, Paulo na kara ekiraḡiato-ḡoi guruḡari tu moḡoni ba, begene vaḡa-moḡoniri ḡana. ¹²Iuda tarimari ḡutuma Iesu Keriso ḡevaḡa-moḡoniato; ema Grik vavineri barego-baregori kotari na e Grik tauri ḡutuma maki Iesu Keriso ḡevaḡa-moḡoniato.

¹³Senaḡi Iuda tarimari Tesalonikai ḡesegagiato, Paulo tu Bereai Barau ḡena guruḡa eḡobata-iaḡiato-ḡoi. Benamo ḡeiaḡoto, vanuḡa tarimari nuḡari ḡea ḡanirito e ḡekira-vaisirito. ¹⁴Benamo Paulo tu asikauna tarikaka na kone ḡana ḡetuḡu-rakaiato; a Silas ema Timoteo tu Bereai ḡetanuto. ¹⁵Paulo ḡekava-iaḡoato tauri na ḡeḡori-iaḡoato mo Atena. Monana ma ḡeḡenoḡoito Berea ḡana. Ḡia ḡeḡenogooito nai tu, Paulo ḡena keakau guruḡana ta maki ḡeḡwaiato, ekirato, Silas e Timoteo ḡia ḡenai begene iaḡo-ḡarimoḡi etato.

Atena ai

¹⁶Atenai, Paulo na Silas e Timoteo evaḡa-nogarito-ḡoi nuḡanai, mo vanuḡa baregona eḡitaiato tu kwaivakuku na ḡevaḡa-vonuato. Benamo ḡia nuḡana emeto-rakavato. ¹⁷Moḡa lorinai eiaḡoto Iuda tarimari ḡeri rubu ḡana, Iuda tarimari e irau bese tarimari Barau ḡetoma-rakariḡo viniato-ḡoi tarimari ḡesi ḡegurūḡa-guruḡato. Ema ḡaro mabarari ai maketi ai ḡeraka-refoto-ḡoi tarimari evaḡa-guruḡarito-ḡoi. ¹⁸Vevaḡa-riba tauri irauri, ḡeri orea ḡekiraḡirito-ḡoi tu Epikurea ema Stoiki, na Paulo ḡeḡoitaḡoato, benamo ḡevaḡa-veḡare veḡareato. Ḡia kotari

ğevedanağito, ġekirato, "Mai muru-babo tu kara ekirağiani?" Ma kotari ġevağ-a-veseto, ġekirato, "Gia mai tu noğā moğō barau irauri ekirağirini." Gia moğesi ġekirato, korana Paulo tu Iesu e ġena variğisi-ġenoğoi varina eğobata-iağıato-ġoi. ¹⁹ Benamo ġia na Paulo ġeġabiato, Areopago ġorona ġana ġeġori-iaġoato, kanisoro ġevegogoto-ġoi gabuna ġana. Benamo monai ġekiraiato, ġekirato, "Gai ġaurani tu ġariba, mai vevağ-riba variğuna oveianı tu kara okirağiani? ²⁰ Ĝoi na guruğā tari okirağirini tu ġai na ası ġaseğagirini dagarari, naima ġai ġaurani tu aniri baġana ribari." ²¹ Korana Atena tarimari mabarari e irau gabu tarimari monai ġetanuni tu, ġauwei ta ası ġeveiato-ġoi, senaġi ġia ġeri veiġa sebona tu ġaro mabarari ai mo guruğā variğuri moğō ġekiraġi-taġorito-ġoi e ġeġeġaġi-taġorito-ġoi.

²² Benamo Paulo tu Areopago vegogona nuğana na eruğ-a-vaisito, benamo ekirato, "Atena tarimami! Au na ġomi aġitamini, ġomi tu ġemi barau ġeri ai ġovetuğamaġikau-barego korikorini. ²³ Korana ġemi vanuğai arakaorakaoni e ġemi toma-rakariġo gaburi aġitarito nai tu, au na fata veaġana ta aġitaiato, iatanai tu mai guruğā ġetoreato, 'ASI RIBAMA BARAUNA ĠENA.' Moğā lorinai mo ası ribami Barauna, ġomi na ġotoma-rakariġo viniani tu, toma au na akira-varamini.

²⁴ Tanobara e tanobara nuğanai ġetanuni dagarari mabarari eveirito Barauna tu guba e tanobara verena. Gia tu tarimarima ġimari na ġeragarito rubu veaġari ai tu ası etanuni. ²⁵ Gia tu dagara tai ası erabuto, be tarimarima ġimari na ġia ġena tu ası beġe veiani riba. Gia tauğena na tarimarima mabarari maġuri evinirini, iaġari ema dagara mabarari evinirini. ²⁶ Tarima sebona ġenana ġia na tarimarima beseri mabarari evaġa-ġorarito, ema tanobara mabarana beġene tanu-iaġia etato. Gia tauğena na ġeri maġuri laġaniri ema ġeri tanu gaburi korikori eboioġa-guinerito. ²⁷ Barau na moğesi eveiato, korana ġia beġene ġita-vetaua ġana; ema beġene vetau-kokore kokorea, benamo beġene doğaria. Oba, Barau e ġita tata vefakara tu ası manaġa. ²⁸ 'Korana ġita tu, ġia koranai tamaġurini, taġareva-ġarevani e roġo tamaġuri-taġoni.' Ĝemi mari ġegarani e ġesisiba-iaġirini tauri na ġekiraġiato kavana, ġekirato, 'Ġita maki ġia natuna.'

²⁹ Ĝita tu Barau natuna lorinai, ası bitana tuğamaġi, Barau tu golo, silva, o fore, tarimarima ġena boiġai ema ribai ekororito dagarari kavana. ³⁰ Guinenai tarimarima tu ası ġeri ribamaoro nai, Barau na moğeri tu eġita-ragakwanerito. Senaġi toma tu, ġia na tarimarima mabarari gabu mabarari ai ekirarini, beġene vetuğamaġi-kure. ³¹ Korana ġia na ġaro ta ekiraġi-toreato, mo ġaro ai ġena ġabivirīġi tarimana na tanobarai veaġa-maoro beveiani ma iobukaiobukana ġesi. Barau na mo tau evaġa-moġoniati tarimarima mabarari ġoirari ai, vetoġana tu mase na evaġa-variğisi ġenoğoiato."

³²Mase na variġisi-ġenoġoina guruġana ġeseġaġito nai, kotari na tu Paulo ġerikiriki-iaġiato. Ma kotari tu ġekirato, “Gai ġaurani tu, mo vari ġema ma nokiraġi-ġenogħoia.” ³³Benamo Paulo na mo vegogo eraga-kwaneato. ³⁴Senaġi tau lakouna tu ġia ġesi ġerakakauto e Barau ġenai ġeveġabidadamato. Ĝia fakari ai tu Dionisio, ġia tu Areopago ġoro ai ġevegogoto-ġoi tarimana ta, e vavine ta arana Damari, ema tarima kotari maki.

Korinto ai

18 ¹Moġa murinai Paulo na Atena eraga-kwaneato, Korinto ġana eiaġoto. ²Monai ġia na Iuda tarimana arana Akwila egoitaġoato. Akwila tu Ponto ai emaġurito. Ĝia tu ġaraġona Priskila ġesi Itali na vau ġeraġasito. Ĝia Itali na ġeiaġomato, korana tu Klaudio na Iuda tarimari mabarari ekirarito, Roma beġene raga-kwanea. Paulo eiaġoto ġia ġeri ai, ea ġitarito. ³Ĝia maki Akwila ma ġaraġona ġesi kavana farai numari eturito-ġoi. Moġa lorinai Paulo monai tu ġia tauri ruarua ġesi etanuto-ġoi ema ġegauvei-vegogoto-ġoi. ⁴Sabadi mabarari ai tu Iuda tarimari ġeri rubu ai eġobatato-ġoi, Iuda e Grik tarimari nuġari neġabiri uranai.

Silas e Timoteo ġeraġasito

⁵Silas e Timoteo Makedonia na ġeraġasito nai, Paulo tu Barau ġena guruġa eġobata-iaġiato-ġoi ġaro mabarana, Iuda tarimari ġeri ai ekiraġi-foforiato-ġoi, Iesu tu moġoni Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna). ⁶Senaġi Iuda tarimari na Paulo ġena guruġa ġevaġa-ġenogħiato, e guruġa asi namori ġenai ġekira-veġare veġareato nai, Paulo na ġena dabuġa ekorakoraiato ġia ġoirari ai vauro evaġa-guruġa gwaġiġi-vinirito, ekirato, “Gomi rarami verebana tu tauġemi iatami ai! Au ġegu ai vereba ta asiġina. Toma au tu aiaġoni irau bese tarimari ġeri ai.”

⁷Benamo mo rubu na eraka-rosito, eiaġoto, irau bese tarimana arana Titio Iusto ġena numa ġana. Titio tu Barau etoma-rakariġo viniato-ġoi tarimana, ma ġena numa tu rubu sebinai moġo. ⁸Krispo, rubu ġorikauna tarimana e ġena numa tarimari mabarari ġesi tu Vereġauka ġeġabidadama-viniato-ġoi. Ema Korinto tarimari ġutuma na maki vari ġeseġaġiato, benamo ġevaġa-moġoniato ema babatiso ġeġabito.

⁹Boġi tai Vereġauka na Paulo mata-vanaġi ai evaġa-guruġaiato, ekirato, “Asi bono gari, murumu asi bene kafu, bono guruġa! ¹⁰Korana au tu ġoi ġesi bene; ta na asi beiaġo-vinimuni e asi bevaġa-rakavamuni riba, korana au ġegu tarimarma tu ġutuma mai vanuġa baregonai.” ¹¹Moġa lorinai Paulo monai etanuto laġani ta e ġue imaima sebona (6); Barau ġena guruġa tarimarma evaġa-riba iaġirito-ġoi.

¹²Galio tu Akaia tanona ġeri gavana ġauveina eveito-ġoi nuġanai, Iuda tarimari ġeġaru-vegogoto, Paulo ġeġabi-tariato, Kota gabuna ġana

ḡeḡori-iaḡoato. ¹³ Ġekirato, “Mai tarima na tarimarima nuḡari eġanirini, ma taravatu na asi ekiraġiani maġurinai Barau beğene toma-rakariġo vinia etoni.” ¹⁴ Paulo neguruġa etato nuġanai, Galio na Iuda tarimari ekirarito, ekirato, “Ġomi Iuda tarimami, bema veiġa rakavana tai o kerere baregona tai boġoro samani nai tu, bara seġaġi-vinimi riba. ¹⁵ Senaġi mani veġareveġare tu vevaġa-riba, e ara, ema tauġemi ġemi taravatu veġareveġarer, naima tauġemi na boġono vei-roroġotori. Au na maniġesina dagarari Kotai tu asi baseġaġirini!” ¹⁶ Benamo ġia na Kota gabuna na elai-rosirito. ¹⁷ Ġia mabarari na rubu ġorikauna tarimana, Sostene, ġegabi-tariato, Kota gabuna ġoiranai benamo ġekwari-korukoruato. Ma Galio tu eġitarito senaġi eboġe-ġuirāġito moġo.

Paulo Antioka ġana eġenoġoito

¹⁸ Paulo Korinto ai tarikaka veġabidadama nuġanai tarimari ġesi tu ġaro kota vovoka roġo ma ġetanuto. Moġa murinai eraga-kwanerito, benamo Priskila e Akwila ġesi bouti ta Siria ġana ġeiaġoto. Kenkrea na roġosi beġere raka nuġanai, ġia tu debana ġeraroato, korana ġena kiraġitore gwaġigina ta Barau ġenai eveiato nai. ¹⁹ Efeso ai ġeraġasito, benamo Paulo na Priskila e Akwila monai eraga-kwanerito. Ġia tu Iuda tarimari ġeri rubu ai eraka-toġato benamo Iuda tarimari ġesi ġea guruġa-guruġato. ²⁰ Ġia na ġenoġiato, monai Iuda tarimari ġesi roġo bene tanu, senaġi ġeri noġinoġi asi eġabi-raġeato. ²¹ Senaġi ġena rakai tu iniġesi evaġa-guruġarito, ekirato, “Bema Barau beurani nai, ġomi ġemi ai ma baġenogħoi-iaġomani.” Benamo bouti ai ea raġekauto, ma Efeso eraga-kwaneato.

²² Kaisareai eraġasito nai, kwakuna na Ierusalema ġana evaraġeto, ekalesia ġesi ġea veġoitaġoto vauro, Antioka ġana evariġo-iaġoto. ²³ Ġarо kotari monai etanuto murinai, Galatia e Frigia tanori ġana eiaġoto, Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari mabarari gabu tatai ġetanuto-ġoi tarimari ea vaġa-kokorerito.

²⁴ Mo horai Iuda tarimana ta arana Apolos, Alesandria ai emaġurito tarimana, Efeso ġana eiaġoto. Ġia ġena riba tu varaqe lelevaġi, guruġai namo vedarella e Buka Veaġa maki eriba-ginikau-raġeato. ²⁵ Ġia tu Vereġauka ġena dabara ġevaġa-ribaiato, benamo nuġana mabarana ġesi Iesu varina efiuato, e evaġa-riba-iaġi ginikauato. Dagara sebona, ġia tu Ioane ġena babatiso moġo eribaiato. ²⁶ Rubu nuġanai eġobatato-ġoi ma kokorena ġesi. Monai Priskila e Akwila na ġeseġaġiato, benamo ġegorikauato, ġia ġetanuni numana ġana ġeġori-iaġoato, monai vauro Barau ġena dabara moġonina ġevaġa-riba ginikauato. ²⁷ Benamo Apolos eurato, Akaia ġana bene iaġo. Moġa lorinai tarikaka Efeso ai ġetanuni na ġevaġa-kavaiato, e fefi ta ġetoreato Akaiai Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari ġeri, ġenogħirito, Apolos eiaġoni nai beġene ġabi-raġea. Apolos ea raġasito

nai tu, Barau ġena varevare-barā ġenana Barau ġevaġa-moġoniato tarimari tu vevaġa-kava barego Apolos ġenana ġedoġariato.²⁸ Korana ġena guruġa kokoreri ġerina Iuda tarimari evaġa-ketorito tarimarima ġutuma ġoirari ai, Apolos na Buka Veaġa na ġeri evaġa-moġoniato-ġoi Iesu tu Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna).

Paulo Efeso ai

19 ¹Apolos tu Korinto ai etanuto-ġoi nai, Paulo gunika rekena na eiaġoto mo Efeso ai ea raġasito. Monai Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari tari edoġaririto,² benamo edanagħirito, ekirato, “Iesu ġenai ġoveġabidadamato nai, Iauka Veaġa ġoġabiato ba?” Ĝia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Asīgħina, ġai tu Iauka Veaġa maki etanuni guruġana ta tu roġosi maki baġana seġaġia.”³ Benamo Paulo na ma edanagħirito, ekirato, “Be ġomi ni tu kamara babatiso ġoġabiato?” Ĝia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Ioane ġena babatiso.”

⁴Benamo Paulo ekirato, “Ioane tu rakava ġerina ġevetuġġamaġi-kureto tarimari ebabatisorito, ema Isaraela tarimari ekirarito, ġia murina na beiaġomani tarimana beġene ġabidadam-a-vinia, mo tu Iesu.”⁵ Mo guruġa ġeċeġgħajato nai, Vereġauka Iesu aranai babatiso ġegħabbiato.⁶ Paulo ġimana ġia iatari ai etore-kaurito nai tu, Iauka Veaġa emariġoto ġia iatari ai. Benamo garo irrauirau ai ġegħuruġato, e Barau na ġia ġeri ai evaġa-foforirito guruġari ġevari-fiurito.⁷ Tauri mabarari tu gabanana ruarua (12) kavana.

⁸ Paulo monai ġue toitoi etanuto. Ma vanaqivanaġi rubu ai eraka-toġato-ġoi, Barau ġena Basileia, (ġena veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiani maīga), eġobata-iaġiato-ġoi ma kokorena ġesi, ema tarimarima ġesi ġegħuruġa-iaġiato-ġoi e nuġari eġanirito-ġoi.⁹ Senaġi tari nuġari tu bubu, be asi ġeċeġaġi-viniato, ema tarimarima ġutuma ġoirari ai Vereġauka ġena dabara iatanai guruġa tu rakavari ġekiraġito. Moġa lorinai Paulo na eraga-kwanerito, Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari moġo egori-kaurito, benamo ġaro mabarari ai Tirano ġena vevaġa-riba numanai evaġa-ribarito-ġoi.¹⁰ Laġani ruarua moġesina eveito, moġesina naima Asia tanonai ġetanuto-ġoi Iuda tarimari e Grik tarimari mabarari na Barau ġena guruġa ġeċeġgħajato.

Skeva natuna

¹¹ Barau na Paulo ġenana veiġa boruri irauri eveirito.¹² Ĝia na eġauvei-iaġirito-ġoi mukori e eriġorito-ġoi dabuġari keve tarimari ġeri ai ġegħabi-iaġorito-ġoi nai tu, ġeri keve ġenamoto-ġoi, e iauka rakavari ġia gerina ġeraka-vaġiġito-ġoi.

¹³ Iuda tarimari kotari monai ġerakaoto-ġoi ma iauka rakavari ġelai-vaġiġrilo-ġoi tauri na maki Vereġauka Iesu arana ġevatoato iauka rakavari

na ġeboroġirito tarimari iatari ai. Iauka rakavari ġekirarito, ġekirato-ġoi, “Paulo na eġobata-iaġiani tarimana Iesu aranai akiramini, ġoraka-vaġi.”

¹⁴ Skeva, Iuda ġeri Rubu Veaġa verena baregona ta, natuna merori imaima ruarua (7) tu moġesina ġeveito-ġoi. ¹⁵ Benamo ġaro ta iauka rakavana na ekirarito, ekirato, “Iesu tu au ribagu, ema Paulo maki ma ribagu, a ġomi tu deikara?” ¹⁶ Benamo iauka rakavana na eboroġiato tarimana na tauri imaima ruarua (7) na eguru-vinirito, ebota-korukorurito. Evaġa-vevaġi rakavarito, be mo numa na ġema raga-rosito tu kefiri kori e ma rarari.

¹⁷ Efeso ai ġetanuto-ġoi tarimari, Iuda e Grik tarimari mabarari, na mo vari ġesegħagiato nai, ġegari-rakava rakavato, ema Iesu Vereġauka arana ġevaġa-raġe baregoato. ¹⁸ Iesu ġevaġa-moġoniato tarimari vovoka ġeiaġomato, benamo ġutuma ġoirari ai ġeri veiġa rakavari ġekiraġi-foforito. ¹⁹ Meġameġa tarimari ġutuma ġeri meġa bukari ġeġwa-vegogorito, benamo tarimarima mabarari ġoirari ai ġegaburito. Mo buka voiri ġevaġa-vegogorito tu silva moniri 50,000. ²⁰ Mai veiġa seġukari ġeġorato ġerina Vereġauka ġena gurūga eraga-rovorovoto, e ebaregħoto ma seġukana ġesi.

Efeso ai gururaġe baregona eġorato

²¹ Moġeri muriri ai Paulo nuġanai etuġamaġito, Makedonia e Akaia tanori na bene vanagi-iaġo Ierusalem ġana. Ekirato, “Mo ġana bana iaġo murinai, Roma maki bana ġitaia.” ²² Benamo Timoteo e Erasto, ġia ġevaġa-kavaiato-ġoi tarimari ruarua, Makedonia ġana etuġu-iaġorito, a ġia tu Asia tanonai kota roġo etanu-maukato.

²³ Mo ġaro sebonai Efeso ai gururaġe baregona eġorato, korana Vereġauka ġena Dabara dainai. ²⁴ Monai silva eġauwei-iaġirito-ġoi tarimana ta arana Demetrio, ġia na barau vavinena arana Diana ġena rubu baregona ġitaġitana ilailanai rubu misimisiri silva na eveirito-ġoi. Monana ġena ġauwei tarimari moni boruri barego vedaura ġedogħarito. ²⁵ Benamo Demetrio na ġia mabarari, e ġia ġeri ġauwei kavana tarimari eke-a-vegogorito, ma ekirarito, ekirato, “Tau, ġomi tau mabarami ribami ġita ġera moni tu mai ġauwei na eiaġomani. ²⁶ Toma ġomi tauġem na ġoġitaiani e ġoseġagiani, mai tarima Paulo na kara eveiani. Ĝia ekirani, tarimarima ġimari na ġeveirini barrauri tu dia barau, ema ġia na tarimarima ġutuma-bara nuġari eġanirini, e eġori-veġitarini, dia Efeso ai moġo, senaġi Asia tanona mabarana maki. ²⁷ Mai tu dia ġita ġera ġauwei namona arana moġo evaġa-rakavaiani, senaġi barau vavinena baregona, Diana, ġena rubu maki asi aninai beġe vaġa-iaġoani, e Diana iaru-korokorona asi ma beġe vevato-iaġiani; aba, mai barau vavinena tu Asia tarimari mabarari e tanobara mabarana na ġetomba-rakariġo vinianini.”

²⁸ Mo gurūga ġesegħagiato nai, ġebaru-rakava rakavato, e ġekoġoto, ġekirato, “Efeso barauna Diana tu iaru-korokoro!” ²⁹ Benamo mo guru

baregona erağeto na mo vanuğā barana mabarana tu iauvoiau e daradara na eğauato. Ma Paulo ġesi ġerakao-vegogoto-ġoi Makedonia tarimari ruarua, Gaius e Aristako, tu ġeġabi-taririto, benamo marere gabuna ġana ġeġori-ragaraga-iaġorito. ³⁰ Paulo ġena ura tu tarimarima ġutuma-bara ġoirari ai bene raka-rosi, senaġi Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari asi ġeurato, ma ġeruğā-ġauato. ³¹ Asia vereri kotari Paulo ġatana. Ĝia na maki ġena guruğā ġetuğuto, ġenogiato, marere gabunai asi bene fofori.

³² Mo vegogo nuğanai daradara asikeikeina eġorato, korana tarimarima mabarari irau ġabaġabana keakeana ġeiaġoto. Ĝeġabato-ġoi e ġekeato-ġoi nai, tari tu guruğā ta ġekiraġiato-ġoi, ma kotari tu guruğā boruri tari ġekiraġirito-ġoi, korana tarima ġutuma tu asi ribari kara dainai ġea ġaru-vegogoto. ³³ Iuda tarimari na Alesanda mo ġutuma-bara nuğana na ġetuğu-rosiato, tarimarima ġoirari ai ea ruğato, Iuda tarimari iatari ai bene guruğā ġana. Benamo Alesanda ġimana na tarimarima elau-taririto asi beġene gururaġe ġana. ³⁴ Senaġi ġeġita-leaiato, ġia tu Iuda tarimana nai, mabarari vaġa-sebo mai guruğā sebona moġo ġekoġo-iaġi ġenogi-ġenogiato-ġoi, ġekirato-ġoi, “Efeso barauna, Diana, tu iaru-korokoro!”

³⁵ Vanuğā ġena toretore tauna o klak mo tarimarima ġutuma evaġa-magorito, benamo ekirato, “Efeso tarimami, tarimarima mabarari ma ribari, Efeso tu Diana barau vavinena baregona ġena rubu ġitaġauna vanuğana, e guba na fore veaġana Diana ilailanai dagarana eketo-firiġoto ġitaġauna vanuğana maki. ³⁶ Tarima ta na maiġeri dagara asi bekira-ġuniġaurini riba. Moġa lorinai asi ġoguru-raġe, asi ġovei-taġuitaġui. ³⁷ Mai tarimarima na rubu dagarana ta tu asi beġe lemaia, e ġera barau vavinena ġenai maki guruğā rakavana ta asi beġe kiraġi, senaġi ġomi na maiġana boġo ġori-iaġoma-kavari. ³⁸ Bema Demetrio ma ġena ġauvei tauri ġesi ma ġeri baru tarima ta ġenai nai tu, ġita tu ma ġera gavana, ġera Kota ġarori tu vekeo. Monai vauro beġene vei-roroġotori. ³⁹ Bema ġourani dagara ta ma boġono kiraġia nai tu, taravatu na evaġa-moġoniato vegogonai vauro beġene guruğā-iaġia. ⁴⁰ Toma kara beġora korana beġe danaġirani nai, ġita tu bita kerereni. Korana mai gururaġe baregona bita veia tu asi tauna ta, e ġera ġaru-vegogo kava anina tu asi bita kiraġiani riba.” ⁴¹ Eguruğā-ġosito murinai, ġevegogoto tarimari etuğu-rovorovorito.

Paulo tu Makedonia e Grik ġana eiaġoto

20 ¹Mo daradara nuğanai ġekoġoto-ġoi, ġeġabato-ġoi, moġa emeġomeġo-tarito murinai, Paulo na Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari ekea-vegogorito; benamo elauaġirito murinai, ġeġabi-tuġurito. Benamo ġia tu ma erakato Makedonia ġana. ²Mo gabu nuğari na eraka-vanaġito-ġoi nai, guruğā ġutuma ekiraġito, tarimarima evaġa-kokorerito-ġoi.

Monana eiağoto mo, Grik ai evotuto. ³Monai ġue toitoi etanuto. Bouti na Siria ġana bene iağō ġana eğabi-kavito-ġoi nuğanai tu eseğagito, Iuda tarimari na tu ġia beğene vağia boiögana ġetogaiato-ġoi. Moğā lorinai Makedonia na dabarai bene ġenoġoi-vanağı etato. ⁴Tarima kotari na ġia ġekavaiato, tarimari tu maiġeri: Sopata Piro, Berea tarimana; Aristako e Sekundo, Tesalonika tauri; Gaius, Derebe tarimana; Tikiko e Trofimo, Asia tauri; e Timoteo. Moğeri na ġekavaiato, Asia ġana ġeiağoto. ⁵Ğia tu ġeraka-guineto, Troas ai vau ġai ġea vağā-nogamato. ⁶Senaġi ġai tu Asi Etubuni Faraona Verekona ekorito murinai vau, Filipi ġaraga-kwaneato. Ĝaro imaima (5) ġekorito vau, ġia ġeri ai Troas ai ġavotuto, ġavedoğarito. Monai tu ġaro imaima ruarua (7) ġatanuto.

Paulo ġena iağioağó magona Troas ai

⁷Fura sebona ġena ġaro giniguinenai o Sandei ai ġaraka-vegogoto anibou bağana ġani ġana. Benamo Paulo na mo lavilavi tu tarimarima eğobata-vinirito, eiağoto mo, boġi nuğana, korana belaġanini ġia tu berakani nai. ⁸Mo numa tuğuna daiğutunai ġai ġavegogoto, moğā lamefa na tu asisebo ġevağā-ġararito. ⁹Mero futuana ta arana Eutiko tu windoa nuğanai etanuto. Paulo ġena guruġa emauka-iağoto-ġoi nuğanai, Eutiko matana tu egenagenato-ġoi mo ea gena-vetuġa-rekwato. Benamo mo numa tuğuna na stori vağā-toitoina (o third story) na ea keto-firīgħoto mo tano ai. Ĝea ġabi-vaisiato nai tu mase. ¹⁰Senaġi Paulo eraka-riġoto, Eutiko iatanai evefiukauto, eregoato, benamo ekirato, “Nuġami asi ġeraġe, ġia tu maġuri!” ¹¹Moğā murinai numa tuğuna ġana ma evaraġeto, ma farao ebuki-ġutuato, ġeġanito. Ĝena guruġa ma esiriġuato, eiağoto mo eläġanito, benamo erakato. ¹²Vegogo tarimari na mo futua ġeġoriato, benamo ma vererer ġesi ġerakato.

Paulo Troas na eiağoto mo Mileto

¹³Ğai tu bouti na Aso ġana ġaiağō-guineto, a Paulo tu monai vau ma baġa ġura-kauani. Paulo na tu moğesina ekiramato, korana ġia tu kwakuna na beraka-vanaġini etato. ¹⁴Aso ai ema doğarimato, benamo ġaġura-kauato, Mitilene ġana ġaiağoto. ¹⁵Monana bouti na ma ġaiağoto mo eläġanito vau, Kioso iata-raġenai ġadarokauto. Mo ġaro murinai tu Samo ai ma ġavotuto, ma ġaro ta ma evanaġiato vauro, Mileto ai ġaraġasito. ¹⁶Paulo eurato, Efeso tu beğene raga-vanaġia, Asia tanonai ġaro kotari beğe vağā-koririni garina, korana ġia nuğana eġariġarito-ġoi. Ĝena ura bema ma dabarana nai tu, Ierusalemai beğene votu vauro, Pentekoste ġarona bene raġasi, mo tu Pasova ġaro gabana imaima (50) murinai.

Paulo ġena veġabituġu guruġari Efeso ekalesiana ġorikauna tauri ġeri ai

¹⁷Paulo tu Mileto vanuğana na Efeso ekalesia ġorikauna tauri ġeri guruġa etuġu-iäğoto, ekirarito, beğene iağoma, ġia ġesi beğenema

vedoğari. ¹⁸Ğia ġema votuto nai, evaġa-guruġarito, ekirato, “Ğomi ma ribami au ġaro mabarari ai ġomi ġesi tatanuto-ġoi nai, aīgesina atanuto, ġaro tovotovona na Asia tanonai ama raġasito veġata. ¹⁹Garo vovoka Iuda tarimari ġeġurato-ġoi au beġene kougu, veiġa rakavari ġutuma au ġegu ai ġeveirito-ġoi. Senaġi nuġagu ma maranana ġesi moġo e ma taġigu ġesi Vereġauka vetuġunaġina aiaġo-vinito-ġoi. ²⁰Ğomi ribami, vaġa-kavaiaġimi guruġari mabarari avaġa-ribamito, ta asi akure-toġaiato, ġemi numai e ġutuma ġoirari ai avevaġa-ribato-ġoi nai. ²¹Iuda tarimari e Grik tarimari ġoirari ai aguruġa-foforito-ġoi, ġeri rakava ġerina beġene vetuġamaġi-kure, Barau genai beġene ġenōgoi, ema ġera Vereġauka Iesu Keriso beġene ġabidadama-vinia. ²²Au toma tu Ierusalema ġana aiaġoni, korana Iauka Veaġa na evaġa-naġiguni nai, ma asi ribagu monai tu kara ġegu ai beġorani. ²³Dagara sebona moġo au ribagu tu Iauka Veaġa na vanuġa baregori mabarari ai evaġa-ribaguni, au ġoiraġu ai tu dibura numa e midigumidigu evaġa-noga taġoguni. ²⁴Senaġi au ġegu ai, au ġegu maġuri tu asi atuġamaġi-baregoani, kara ġana atoni, ġegu ura sebona tu ġegu raga-iruġru moġo bana vaġa-ġuġuru, ema mo ġauvei Vereġauka Iesu na eviniguto, bana veia etato ġauveina, bana vaġa-koria. Mo ġauvei tu: Barau ġena varevare-barā Varina Namona bana kiraġi-foforia.

²⁵Au tu ġomi mabarami fakami ai arakao-rakaoto, Barau ġena Basileia, (ġena veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiani maiġa), ġemi aġobata-iaġiato. A toma au ribagu, ta na asi ma boġita-ġenōgoiguni. ²⁶Moġa lorinai toma ġaro ġomi ġoیرami ai au aguruġa-foforini, bema ġomi ta Barau ġenana beraka-rekwarekwani nai, verebana tu dia au ġegu ai. ²⁷Korana Barau ġena ura mabarana avaġa-ribamito, misina ta maki asi akira-ġuniġauato. ²⁸Taugħemi lorimi boġono vetore, ema mamoe serina lorina boġono toreri. Mani mamoe serina tu Iauka Veaġa na evinimoto boġono ġitaġauri ġana. Barau ġena ekalesia boġono ġita-ġaua e boġono ġori-kaua. Mani tu ġia Natuna rarana na evojato. ²⁹Au ribagu, au barakani murigu ai tu boġa kwaivari rakavari ġomi fakami ai beġe raka-toġani, benamo mani mamoe serina beġe vaġa-rakavaiani. ³⁰Ğomi tauġemi fakami na maki tau kotari beġe variġisini, benamo ġofaġofa guruġari beġe kiraġini, Iesu ġekorana-iaġiani tarimari ġia na beġene ġori-ġerevaġiri ġana. ³¹Moġa lorinai lorimi boġono vetore! Boġono vetuġamaġi-taġo, au na tu laġani toitoi veġata matagu ma taġina ġesi, ġomi asisiba-vini boġimito-ġoi e asisiba-vini laġanimito-ġoi.

³²Toma Barau ġimanai e ġena varevare-barā guruġana nuġanai atoremmini, ġia na tu bevaġa-ruġa-iobukamini ilaila, ema voimi bevinimini evaġa-veaġarito tarimari mabarari ġesi. ³³Au na ta ġena silva, o golo, o dabuġa urana asi aveito. ³⁴Ğomi tauġemi ma ribami, au ġegu rabu e karogu ġeri rabu dagarari mabarari tu, mai ġimagu ruarua ġeri ġauvei ġerina aġabito-ġoi. ³⁵Dagara mabarari nuġari ai au na avaġa-ġita

iağimoto-ğoi, au moğesi ġauvei kokorekokore ġerina vauro moira-moira tarimari bitana vağ-a-kavari. Iesu Vereğauka ġena gurūga boğono tuğamağ-i-tagoa, ekirato, ‘Varevare iakuna tu barego, a ġevinirani nai tağoitāgoni iakuna tu kei.’ ”

³⁶ Paulo eguruğ-a-ğosito vau, ġia ġesi ġevetui-tarito, benamo mabarari ġesi ġeguriğurito. ³⁷ Ĝia mabarari ġetağ-i-rakavato, ġevefağato, ma ġeverauato. ³⁸ Ĝia nuğari ġevehkvarağ-i-rakavato tu maiğesina evağ-a-guruğarito nai, ekirato, ġia na ġoirana asi ma beğe ġita-ğenoğoianı. Benamo bouti ġana ġeğori-iağoto.

Paulo Ierusalema ġana eiağoto

21 ¹ Ĝia ġesi ġaveğabi-tuğuto, benamo ġarakato. Davara na ġaiağoto, maoromaoro mo Koso ai ġavotuto; ma eläganito vau Rodes ġana ġaiağoto, monana ma ġaiağoto Patara. ² Foenikia ġana beiağoni boutina monai ġadoğariato, ma ġarağeto, benamo ġaragato. ³ Gaboğe-iağoto Saipras ġağıtaiato, benamo gabina (o south) rekena na ġavanagito, ġaiağoto mo Siria ai ġarağasito. Taia vafuna na vau ġarakarıgito, korana mo bouti farefarena tu monai beğe tore-riğorini nai. ⁴ Iesu ġekorana-iağato-ğoi tarimari kotari monai ġadoğaririto, ġia ġesi fura o wiki sebona ġatanuto. Iauka seğukana ġenana ġia na Paulo ġekiraiato, Ierusalema ġana asi bene iağō. ⁵ Senağ-i ġema raka ġaronna eğabiato, benamo ġarakato. Ĝia mabarari ma ġarağori e ma naturi ġesi vanuğ-a baregona na ġeğori-rosimato kone ai. Benamo ġai mabarama ġavetuituitarito, ġağuriğurito. ⁶ Ĝia tata ġesi ġaveğabi-tuğuto, benamo ġai tu bouti baregonai ġarağeto, a ġia tu monana ġeğenogoito ġeri numa ġari.

⁷ Taia na ġaiağoto Tolemai. Ĝema davara iağoiağona dokona moğā. Monai tarikaka tari ġesi ġavedoğarito, ma ġavağ-a-namorito, ġia ġesi ġaro sebona ġatanuto. ⁸ Eläganito, benamo kwakuma na ġarakato, ġaiağoto, Kaisarea ai ġarağasito. Monai evanelia tarimana arana Filipo ġena numa ġana ġaiağoto, ġia ġesi ġatanuto. Ĝia tu Ierusalemai tarima imaima ruarua (7) ġeğabi-viriğirito tarimana ta. ⁹ Ĝia natuna ġuiatori vasivasi tu Barau na peroveta varevarena evinirito.

¹⁰ Ĝaro vovoka monai ġatanuto murinai, peroveta tarimana ta arana Agabo, Judea na ema rağasito. ¹¹ Ĝia tu ġai ġemai eiağomato, ma Paulo ġena gabağau eğabi-vaisiato, benamo ġia tauğena kwakuna e ġimana ebarubarurito, benamo ekirato, ‘Iauka Veağ-a tu maiğesi ekirani, ‘Mai gabağau tarimana tu Iuda tarimari na Ierusalemai maiğesina beğe barubaruani, benamo irau bese tarimari ġimari ai beğe tore-kauani.’ ”

¹² Mai guruğ-a ġaseğagiato nai, ġai ema monai tarima kotari ġesi Paulo ġanoğjato, Ierusalema ġana asi bene iağō. ¹³ Senağ-i ġia evağ-a-veseto, ekirato, ‘Kara tağina ġoveini e au nuğagu ġovağ-a-moiraiani? Au tu rovinatore, dia Ierusalemai beğe barubaruguni moğō, senağ-i Vereğauka

Iesu arana bakunai bamaseni maki.” ¹⁴Āgai tu asi ilaila ġia nuġana baġa ġaniani nai, ma ġia noġinoġina ġavaġa-dokoato, benamo ġakirato, “Vereġauka ġena ura moġo bene vetore.”

¹⁵Garo kotari ġekorito murinai, ġema farefare ġaġabi-kavirito, benamo Ierusalema ġana ġaiaġoto. ¹⁶Kaisarea ai ġetanuto-ġoi Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari kotari maki ġai ġesi ġaiaġoto. Ĝia na ġeġori-iaġomato, Nason, Saipras tarimana, ġena numa ġana. Nason tu kai-veġata na Iesu ekorana-iaġiato-ġoi tarimana.

Paulo na Iakobo (o Iames) eraka-ġitaiato

¹⁷Ierusalemai ġaraġasito nai tu, tarikaka na ma iakuri ġesi ġeġabi-raġemato. ¹⁸Elaġanito, benamo Paulo tu ġai ġesi ġaiaġoto Iakobo ġitaġitana; ma rubu ġorikauna tarimari mabarari tu monai vegogotāgo. ¹⁹Paulo na evaġa-namorito murinai, ġia ġena ġauvei ġenana Barau na irau bese tarimari kamasi eveirito-ġoi variri mabarari ġeri ekiraġito.

²⁰Ĝia na ġeġeġaġiato nai, mabarari na Barau ġevaġa-raġeato. Benamo ġia na Paulo ġekiraiato, ġekirato, “Tarikakama, oġitaiani Iuda tarimari vira-tausen varau Iesu ġeġabidadama-viniani, ema taravatu maki ġekorana-iaġi gigitariani. ²¹Ĝoi varimu tu ġia ġekira-vararito. Ģekirarito, ġoi na irau tano ai ġetanuni Iuda tarimari mabarari ovaġa-ribarini, okirani, Mose ġena taravatu beġene raga-kwanea, naturi merori tauġaniri kefiri asi beġene lama-vaġiri, ema Iuda seneri ġeri veiġa asi beġene korana-iaġiri. ²²Be, ġai tu kamasi toma ġaveini? Ĝoi boma raġasi varina tu beġe seġaġiani veġata. ²³Moġa lorinai kara baġa kiravara-vinimuni veiġana bono veia. Tauri vasivasi (4) maiġeri, ġia tu kiraġitore gwaġiġina ta ġeveiato Barau ġenai. ²⁴Ĝia ġesi boġono iaġo, e ġoi maki ġia ġesi boġono veiareva, ema beġe ġwa-iaġoni dagarari voiri bono vei, be ġia debari beġe rarorini. Maiġesi boveini vau, tarimarima mabarari beġe ribani, ġoi iatamu ai ġekiraġirito-ġoi guruġari mabarari tu asi moġoni, a ġoi tauġemu maki Mose ġena taravatu ilailanai otanuni. ²⁵Irau bese ġeġeġabidadamani tarimari tu ġeri fefä varau ġatūġuto, ġakirarito, kwaivakuku ġevinirito ġaniġaniri tu asi beġene ġaniri, rara e ġaiġori na ġebora-maserini bureġari viriġori tu asi beġene ġani, ema asi beġene mata-boraġa.”

²⁶Benamo Paulo na mo tarima vasivasi evaġa-ġabirito, benamo elāġanito nai, mabarari veiareva ġauveina ġea veiato. Moġa murinai Rubu Veaġai eraka-toġato, ma aitoma veiareva bemagoni ġarona, ema aitoma varevare dagarari ġia tata arari ai betoreni ekiraġi-foforirito.

Iuda tarimari na Paulo Rubu Veaġai ġeġabi-tariato

²⁷Ĝeri veiareva ġauveina tu ġaro imaima ruarua (7); dori ġekorito nuġanai, Iuda tarimari kotari Asia tanona na ġeiaġomato, ġia na Paulo

Rubu Veāgai ġeġitaiato. Ĝia na tarimarima mabarari nuġari ġeġanirito, benamo Paulo ġeġabi-tariato,²⁸ ġekoġoto, ġekirato, “Israela taumi, ġai ġoġa-kavama! Mai tarima maiġa tu gabu mabarari ġari eiaġoni, tarimarima mabarari evaġa-ribarini; Israela tarimari, e Mose ġena taravatu, ema mai Rubu Veāga asi beġene korana-iaġia etoni. Toma maki, ġia na Griek tarimari mai Rubu Veāga nuġanai beġori-toġari, mai gabu veaġana bevaġa-rakavaia.”²⁹ Moġesina ġekirato, korana ġia na Efeso tarimana arana Trofimo, Paulo ġesi mo vanuġa baregonai ġeġitarito, ema ġetuġamaġito, ġia tu Paulo na Rubu Veāgai eġori-toġaiato.³⁰ Vanuġa mabarana iauvoiauvo e daradara na eġabiato, ema tarimarima mabarari monai ġema ġaru-vegogoto, benamo Paulo ġeġabi-tariato, Rubu Veāga na ġeinu-rosiato. Asikauna Rubu Veāga ġatama-bokari ġebiririto.

³¹ Ĝia na Paulo ġevaġi-masea ġetato-ġoi nuġanai, tarima ta eraga-varaġeto, Roma vetari verena baregona ea kira-varaiato, Ierusalem mabarana tu gururaġe baregona ġeveiani. ³² Ĝia tu asikauna ġena vetari ġitaġauna tarimari e vetari tarimari eġoririto, benamo ġeraga-riġoto mo ġutuma-bara ġeri ai. Tarimarima na vetari verena baregona ma ġena vetari tauri o soldia ġesi ġeġitarito nai, ġia na Paulo kwarikwarina ġevaġa-dokoato. ³³ Benamo vetari verena baregona Paulo ġenai eiaġoto, eġabiato, ġena mero ekirarito, seini ruarua na beġene baru-taria. Benamo evedanaġito, ekirato, “Mai tu kamara tau, e ġia tu kara beveia?”³⁴ Mo ġutuma-bara nuġanai tari ġefararato-ġoi; guruġa ta ġekiraġiato-ġoi, ma kotari na tu guruġa ta, be vetari verena baregona na maki guruġa roroġotona ta asi eġabiato. Moġa lorinai ġena mero ekirarito, Paulo tu vetari tarimari ġeri gabu ġana beġene ġori-iaġoa. ³⁵ Raġekau ai ġeġori-votuato nai tu, vetari tarimari na ġefaġa-vaisiato, ġeġwa-raġeato, korana mo tarimarima mabarari tu ġeniara-lelevaġito nai. ³⁶ Mo tarimarima mabarari ġia murina na ġeraka-iaġoto tu, ġefararato-ġoi, ġekirato, “Goġaġi-masea!”

Paulo tauġena evelauġau-tovoto

³⁷ Dori moġo vetari tarimari ġeri numai ġeġori-toġaiato nuġanai, Paulo na vetari verena baregona evaġa-guruġaiato, ekirato, “Bavaġa-guruġamuni lorinai ba?” Ĝia na evaġa-veseato, ekirato, “Goi Griek ġeri garo ma ribamu?³⁸ Be ġoi tu dia mo Aigupito tarimana, ġaro kotari varau beġe iaġo, ġia na gavamani vevaġi-vinina esinaiato, ema vaġideba tarimari daġara vasivasi (4,000), ma ġeri vevaġi farefareri ġesi, tano fakana ġana eġori-iaġorito tarimamu?”³⁹ Paulo na evaġa-veseato, ekirato, “Au tu luda tarimagu, amaġurito vanuġana baregona arana tu Taso, ma arana vanuġana, ġia Kilikia tanonai. Anoġimuni, mani ġemu veiġa, mai tarimarima navaża-guruġari.”⁴⁰ Vetari verena baregona na maoro eviniato, benamo Paulo raġekau ai eruġato, ġimana na tarimarima

elau-taririto. Gururaġe emagoto, benamo Paulo na Heberu garo ai evaġa-guruġarito.

22 ¹“Tarikakagu e tamagu mabarami, ġoirami ai navekiraġi-faka, be boġono seġaġi.” ²Ğia ġesegħagiato, Heberu garo ai evaġa-guruġarito nai, asi gurugururi ai ġeiaġoto, mabarari ġesegħagi-magomagoto; benamo Paulo ekirato:

³“Au tu Iuda tarimagu, Taso vanuġanai Kilikia tanona nuġanai amaġurito, senaġi mai Ierusalema vanuġa baranai abaregħoto. Gamaliel ġena vevaġa-riba nuġanai atanuto-ġoi, ġia na ġita senera ġeri taravatu veiġari gwāġigiri evaġa-ribagħu-ġoi, ema Barau ġena ġauvei aveiato-ġoi ma kokoregu ġesi, toma ġomi na ġokokore-iaġiani ilailanai. ⁴Au na mai dabara ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari tu avaġa-midigu midigurito-ġoi mo ġea maseto-ġoi. Tau e vavine aġabirito-ġoi, dibura numari ai abubu-toġarito-ġoi. ⁵Rubu Veaġa verena baregħona e kanisoro tarimari mabarari na maki beġe vaġa-moġoniguni, au tu moġoni akirani. Au tu ġia na maki fefa ġevinigħu, tarikaka Iuda tarimari Damaseko ai ġeri bana viniri ġana. Benamo au mo ġana aiaġoto, mai tarimarima bana ġabiri, seini na bana barubaruri ma Ierusalema ġana bana ġori-iaġori, ġeri rakava voiri beġene ġabiri ġana.”

Paulo ġena vetuġamaġi-kure ekiraġiato

⁶“Au roġo dabara na aiaġoto-ġoi, ma Damaseko akavinaġiato, ġaro tu tubuagu ai mama baregħona ta għuba na emariġoto, asikauna ema nanagi-tarigħu. ⁷Au tano ai aketo-tarito, ema garo ta aseġaġiato, au evaġa-guruġagħu, ekirato, ‘Saulo! Saulo! Karase nai au ovaġa-rakavagħu?’ ⁸Benamo au avedanaġito, akirato, ‘Vereġauka, ġoi tu deikħu?’ ġia evaġa-veseto, ekirato, ‘Au tu Iesu, Nasareta tarimagu, ġoi na ovaġa-rakavagħu tarimagu.’ ⁹Au karogħu maki na mama ġegħitħiati, benamo ġegħarito, senaġi au egurūga-vinigħu garona tu asi ġesegħagiato.

¹⁰Benamo avedanaġito, akirato, ‘Vereġauka, au tu kara toma aveian?’ Vereġauka evaġa-veseto, ekirato, ‘Novariġi, Damaseko ai noa raka-toġa, monai vau ta na bevaġa-ribamuni, ġoi tu kara boveini.’ ¹¹Mo mama baregħona na matagu evei-bubuato, benamo karogħu na ġimħu ai ġegħabito, Damaseko ġana ġegħori-iaġogħu.

¹²Monai tau ta arana Anania, ġia tu Barau garina eveito-ġoi e taravatu ekorana-iaġiato-ġoi tarimana, ema Iuda tarimari mabarari Damaseko ai ġetanuto-ġoi na ġegħbukau-baregoato-ġoi. ¹³Ğia eiaġomato sevigu ai ema ruġa-tarito, benamo ekirato, ‘Saulo tarikakagu, matamu ma nefafa.’ Asikauna moġi matagu ġefafato, ġia aġitħiati. ¹⁴Moġa murinai Anania na ekiragħu, ekirato, ‘Għi ta senera ġeri Barau na varau beġabi-viřiġimu, ġia ġena ura kara bono veia, bono ribaia. Ema vei iobukaiobuka tarimana bono ġitra, e ġia tauġena muruna na beguruġani garona bono seġaġia. ¹⁵Korana ġoi tu

gia bovaḡa-moḡoniani tarimamu, kara boḡita e boseḡaḡi maiḡeri, tarima mabarari bokira-vararini. ¹⁶Kara ma ovaḡa-nogaian? Novariḡisi, babatiso noḡabia. Gia arana nokea-raḡea, benamo ġemu rakava neḡuriḡi-vagiri.’”

Paulo ġena kea irau bese tarimari bene ġobata-viniri ġana

¹⁷“Monana Ierusalem ġana aġenōgoito, benamo Rubu Veāgai aġuriġurito-ḡoi nuġanai, amata-vanaḡito. ¹⁸Monai au na Vereġauka aġitaiato, au evaḡa-guruġaguto, ekirato, ‘Noraga-vei, Ierusalem noragakwane-ġarimoġia, korana mainai au varigu bokiraġiani, senaġi mai tarimarima na asi beġe vaġa-moġonimuni.’ ¹⁹Au na avaġa-veseato, akirato, ‘Vereġauka, già tu ma ribari għinikau, au rubu mabarari ġana aiaġoto-ḡoi, ġevaġa-moġonimuni tarimari aġabirito-ḡoi, dibura numanai abiri-ġaurito-ḡoi e akwaririto-ḡoi. ²⁰Ema ġoġi evaġa-moġonimuto-ḡoi tarimana Stefano rarana ġevaġa-riġoato ġaronai au tu monai, ġevaġi-maseato avaġa-moġoniato, ema ġevaġiato-ḡoi tarimari ġeri dabuġa anaririto.’ ²¹Senaġi Vereġauka na ekiraguto, ekirato, ‘Noiaġo, korana au na batuġumuni, irau bese tarimari gabu manaġai ġetanuni tarimari ġeri ai.’”

²²Tarimarima na Paulo ġeġeġaġi-taġoato-ḡoi, eiaġoto mo, già moġesi egurugato. Benamo ġefararato, ġekirato, “Goġabi-fitoġa! Ġovaġi-masea! Gia tu asi ġena namo ta emaġuri-taġoni mai tanobarai.” ²³GeVabato-ḡoi, ġeri dabuġa ġeċċave-iaverito-ḡoi, e forara ġefiu-vaisito-ḡoi. ²⁴Roma ġeri vetari verena baregona na ġena mero ekirarito, Paulo beġene ġori-i-aġoa, vetari tarimari ġeri tanu gabuna ġana. Ema ekirarito beġene kwaria, e beġene danaġia kara ġaramanai già moġesi ġeġababa-viniani, bene kira-varari. ²⁵Senaġi ġebarubarato-ḡoi beġene kwaria ġana nuġanai Paulo na vetari ġitaġauna tarimana ekiraiato, ekirato, “Mai moġoni taravatu nuġanai ekiraġiani, ġoġi na Roma tarimana bokwari-guinea; a già na kara bevei-leaia Kota na tu roġosi bere kira-varaia, senaġi?”

²⁶Mo vetari ġitaġauna tarimana na mo guruġa eseġagiato, benamo eraga-iägħoto vetari verena baregona ġenai, ekiraiato, ekirato, “Goi tu kara toma oveiani? Mo tarima tu Roma tarimana!” ²⁷Moġa lorinai vetari verena baregona eiaġoto Paulo ġenai, benamo ea danaġiato, ekirato, “Nokira-varagu, ġoġi tu Roma tarimamu ba?” Paulo evaġa-veseto, ekirato, “Oi.” ²⁸Benamo vetari verena baregona ekirato, “Au Roma tarimagu ai aiaġoto tu moni baregona gavamani avinirito.” Paulo evaġa-veseto, ekirato, “Senaġi au tu Roma beseri ġerina aġorato Roma tarimagu.” ²⁹Asikauna Paulo beġe danaġiani tarimari ġeruġa-ġenoġoito, ema vetari verena baregona maki egarito, korana eriba-maoroto, Paulo tu Roma tarimana, già na ebarubarato ġekwaria ġana.

Paulo kanisoro ġoiranai

³⁰Ma elāġanito, vetari verena baregona ġena ura bene riba-maoro, kara dainai Iuda tarimari na Paulo ġevaġa-däġaiato. Moġa lorinai già na

Paulo ġebaruato varori ġeruġarito, benamo Rubu Veaġa vereri baregori e kanisoro mabarana ekirarito beġene vegogo. Benamo ġia na Paulo eġori-iaġoato, ġia ġoirari ai ea vaġa-rugħaiato.

Paulo Iuda ġeri kanisoro tarimari ġoirari ai

23 ¹Paulo na kanisoro tarimari eġita-karakararito, benamo ekirato, “Tarikakagu mabarami! Au tu ma nuġa iobukaiobukagu ġesi Barau goiranai atanuni, beiaġoma mo initoma.” ²Paulo moġesina eguruġato nai tu, Rubu Veaġa verena baregona Anania na Paulo sevinai ġeruġa-taġoto-ġoi tauri ekirarito, Paulo bokana beġene foro-ġaua. ³Benamo Paulo na ekiraiato, ekirato, “Goi tu Barau na beforomuni, ġoi kobe ġevaġa-kurokuroato kavana, rakava asi beġene ġitaia ġana, ġofaġofa tarimamu! Goi maninai botanu tu taravatu ilailanai au okota-viniguni, senaġi ġoi tauġemu na taravatu boleaia, tarima bokirari, au ġeforogu bosi!” ⁴Paulo sevina tauri na ġekiraiato, ġekirato, “Goi tu Barau ġena Rubu Veaġa verena baregona ġenai guruġa rakavari okiraġini!” ⁵Paulo evaġa-veseto, ekirato, “Tarikakagu, au tu asi bariba-maoro ġia tu Rubu Veaġa verena baregona. Korana ribagu Buka Veaġai tu ekirani, ‘Gomi ġemi vere tu asi boġono guruġa-rakava vinia.’”

⁶Paulo na ġia tari eġitarito tu Sadukea tarimari, ma kotari tu Farisea tarimari, benamo kanisoro ġoiranai ekoġoto, ekirato, “Tari-kakagu, Isaraela tarimami, au tu Farisea tarimagu, Farisea tarimana natuna. Au tu vevaġa-kota gabunai maiġegu, korana au ġegu tuġamaġikau, mase tarimari tu ma beġe variġisi-ġenoġoini!”

⁷Moġesi ekirato, benamo Farisea tarimari ema Sadukea tarimari ġeveġare-veġareto, ema ġeri vegogo maki evetavi-kirato. ⁸Korana Sadukea tarimari ġekirani, tarimarima mase na tu asi ma beġe variġisi-ġenoġoini, ema aneru e iauka tu asi ġetanuni; a Farisea tarimari na moġeri mabarari tu ġevaġa-moġonirini. ⁹Moġesina naima fararafarara guruna ebaregħoto-ġoi, nuġanai taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi Farisea tarimari ġeruġa-vaisito, ma kokoreri ġesi ġegruġato, ġekirato, “Mai tarima ġenai rakava ta tu asi bita doğaria! Bema ġia tu iauka na o aneru ta na moġoni bevaġa-guruġa nai tu, Barau asi sivaġa-vevaġia!” ¹⁰Veġareveġare eseġuka-ġaraġarato nai, vetari ġitaġauna tarimana baregona egarito, Paulo beġe inu-vedare vedareani garina. Moġa lorinai ġena vetari tauri ekirarito, beġene rakariġo-iaġo, Paulo beġene ġabi-veġitaia Iuda tarimari fakari na, benamo vetari tauri ġeri numa ġana beġene ġori-iaġoa.

¹¹ Ma elāġanito boġinai, Vereġauka Paulo sevinai ema ruġa-tarito, benamo ekirato, “Goi na mai Ierusalemai au okiraġi-foforiguto ilailanai, Romai maki moġesi bono kiraġi-foforigu.”

Paulo vaġivaġina boioġana ġetogato

¹² Ma elāġanito boġibojnai, Iuda tarimari kotari ġeveviegħo, ma boioġa ta ġetogaiato. Ĝia na kiraġitore guruġana gwaġiġina ġekiraġiato,

çekirato kara ta asi beğe ġaniani e asi beğe niuani, beiağoni mo, Paulo beğe vağiani. ¹³ Mo boioğa ġetoga-vegogoto tauri mabarari tu gabana vasivasi (40) maki evanagiato. ¹⁴ Benamo ġeiağoto Rubu Veāga vereri baregori e Iuda vereri ġeri ai, ma ġea kirato, çekirato “Gai tu kirağıtore guruğana gwaġigina bağā kiraġia, asi bağā ġaniġanini, beiağoni mo, Paulo bağā vaġi-maseani. ¹⁵ Maitoma ġoi ma kanisoro ġesi noġinoġi guruğana ġotuġu-iägoa, Roma ġeri vetari verena baregona ġenai, be Paulo ġomi ġemi ai bene tuġu-mariġoa, boġono ġofa-ġaua, boġono kira, ġomi na Paulo ġoura-viniani, korana ġia ġenana guruğā iobukana boġono gabia ġana. Senaġi ġai tu bağā vaġa-noga-taġoni, mainai roġosi berema raġasi, a ġai na tu bağā vaġi-maseani.”

¹⁶ Senaġi Paulo tobana natuna merona na mo boioğa eseġaġi-kauato, benamo eiaġoto, vetari tauri ġeri numai eraka-toġato, ma Paulo ekira-varaiato. ¹⁷ Benamo Paulo na vetari ġorikauna tarimana ta ekeaiato, benamo ekiraiato, ekirato, “Mai mero variġuna vetari verena baregona ġenai noġori-iägoa. Korana ġia na ġena guruğā ta beġwa-iägomai, bene kira-varaia.” ¹⁸ Ma vetari ġorikauna tarimana na egori-iägoato vetari verena baregona ġenai, ekirato, “Dibura numanai tarimana, Paulo na bekeagu e benoġigu, mai mero variġuna ġoi ġemu ai bana ġori-iägomai, korana ġia na ġemu guruğā ta beġwa-iägomai, bene kira-varamu ġana.”

¹⁹ Vetari verena baregona na ġimanai eġabito, egori-ġerevaġiato vauro, edanaġiato, ekirato, “Kara ourani ġegu nokiraġia?” ²⁰ Gia ekirato, “Iuda tarimari na guruğā ta beğe vaġa-moġonia, boinani beğene vei-ġofakau, benamo ġoi beğene noġimu, be Paulo bono tuġu-variġoa kanisoro ġoirana ġana. Ĝeri veġofaġau guruğana ġoi beğene kiramu tu, ġia ġeri ura Paulo varina korikori kotari ma beğene ġabi. ²¹ Senaġi asi bono seġaġi-viniri, korana tau mabarari gabana vasivasi (40) bevanaġia tu beğe gumuni, ġia beğe vaġa-nogaiani. Gia tu kirağıtore guruğana gwaġigina ġekiraġiato, asi beğe ġaniġanini e dagara ta asi beğe niuani, beiağoni mo, Paulo beğe vaġi-maseani. Mo veiġa beğene veia ġana, ġia toma tu beğe veikavi, ġoi ġemu vaġa-vese moġo ġevaġa-noga taġoani.” ²² Vetari verena baregona na ekiraiato, ekirato, “Au ġegu bokiraġi guruğana maiġa, tarima ta asi ma bonoa kira-varaia.” Benamo ġia na mero variġuna etuġu-rakaiato.

Paulo Gavana Feliki ġenai etuġu-iägoato

²³ Benamo vetari verena baregona na ġena vetari ġorikauna tauri ruarua ma ekearito, benamo ekirarito, ekirato, “Vetari tauri sinau ruarua (200), e hosi ai raġe tarimari gabana imaima ma gabana ruarua (70), ema auri fiu tauri sinau ruarua (200) boġono ġabi-toreri, toma boġi horaġauna 9 koloko Kaisarea ġana boġono iaġo ġana. ²⁴ Paulo bene raġe hosiri tari maki boġono rovina-toreri, be Gavana Feliki ġenai maġuri boġono ġori-iägoa ġana.” ²⁵ Benamo vetari verena baregona na fefā ta maiġesina etoreato:

26 “Au Klaudia Lisia na ġoi Feliki, gavana tarimamu namo vedaureamu, atore-vinimuni: Avaġa-namomuni! 27 Iuda tarimari na mai tau ġeġabiatu, ma dori moġo ġevaġi-maseato. Senaġi au aribato, ġia tu Roma tarimana naima ġegu vetari tauri ġesi ġaiaġoto, ġavaġa-maġuriato. 28 Au aurato tu bana riba, kara koranai ġevaġa-daġaiato-ġoi, moġa lorinai aġori-varīgoato, ġeri kanisoro ġoirana ġana. 29 Au na adoġariato tu ġia ġeri taravatu ġaramanai ġevaġa-daġaiani, senaġi ġia beġene vaġi-masea o dibura numanai beġene torea korana ta tu asi adoġariato. 30 Iuda tauri na beġene vaġi-masea ġana, boioġana ġetogato varina ġegu ġekiraġito nai, atuġamagiġo, ġoi ġemu ai bana tuġi-iäġosia. Ĝia ġevaġa-daġaiani tarimari maki akirarito, ġoi ġoiramu ai ġeri vevaġa-daġa guruġari beġene kiraġiri.”

31 Vetari tauri na ġekirarito veiġana ġeveiato. Mo boġi, ġia na Paulo ġeġabi-iaġoato mo Antipatri. 32 Elaġanito vau, vetari tauri kwakuri na ġerakani tauri ġeri tanu gabuna ġana ġeġenoġoito. Hosi tauri moġo Paulo ġesi ġeiaġoto. 33 Kaisareai ġea raġasito, benamo fefā ġeġabiatu, gavana ġeviniato, ema Paulo maki ġevini-vanaġiato. 34 Gavana na fefā eiaviato, benamo Paulo edanaġiato, ġia tu kamara gabu tarimana. Ĝia eribato Paulo tu Kilikia tarimana nai, 35 ekirato, “Gevaġa-daġamuni tarimari beġema raġasini vauro, kara ovei-leiajato guruġana au na baseġaġimuni.” Benamo gavana ekirato, Paulo beġene ġabi-iaġoa, Kota numanai beġenea ġita-ġaua. Mo Kota numana tu Heroda na maġurinai eragaiato.

Iuda tarimari na Paulo ġevaġa-daġaiato

24 ¹Garo imaima ġekorito murinai, Rubu Veaġa verena baregona, Anania, Kaisarea ġana evarīġoto, Iuda vereri kotari e taravatu ma ribana tarimana ta arana Teretulo ġesi. Mabarari ġevariġoto, Gavana Feliki ġoiranai vauro Paulo ġevaġa-daġaiato guruġana ġea kiraġiato. ²Paulo ekea-toġaiato, benamo Teretulo na Paulo ġevaġa-daġaiato guruġana ġoiranai ekiraġirito, ekirato, “Namo vedaurea veremu Feliki! Goi ġemu veġitaġau gaburenai tu maino ai baġa tanu-mauka kenene, e ġema bese bene namo ġana, dagara namori vovoka bovaġa-varīġu ġenogħoři. ³Mai tu gabu mabarari ai e ġaro mabarari ai ġai na ġaġabiraġeani, moġa lorinai ġoi tu ġavaġa-namo baregomuni. ⁴Au asi aurani, ġoi ġemu taimi bana vaġa-kori-kavaia, senaġi anoġimuni, novetuġa-ġwama, asi bono baru, be ġema guruġa kubina tu noseġaġia. ⁵Ĝai na mai tau ġadoġariato tu, rakava vaġa-ġorana tarimana, ġia na gururaġe barego evaġa-ġorarini, Iuda tarimari tano mabarari ai ġetanuni fakari ai. Ĝia tu Nasareta doġorona ġeri veġorikau tarimana ta. ⁶Ĝia na tu Rubu Veaġa maki nevaġa-rakavaia etato, senaġi ġai na ġaġabi-tariato, [ġema taravatu ilailanai baġana vaġa-kotaia ġatato. ⁷Senaġi vetari verena baregona, Lisia, ema raka-toġato, benamo ma ġaramana ġesi Paulo ġai

ğimama na ema ğabi-veğitaiato. ⁸ Benamo Lisia ğena guruğā ilailanai, ğia vağā-dağana tarimari tu "goi oğiramu ğana beğe iağoma.] Goi tauğemu na ğia bodanağı-ginikauani vauro, ğia ğavağā-dağaiani dagarari mabarari tauğena na bekira-varamuni." ⁹ Iuda tarimari maki ğia ğesi ğekauto, ğekirato mai bekirağıri dagarari mabarari tu moğoni.

Paulo ğena vetoreğau guruğana Feliki oğiranai

¹⁰ Gavana na Paulo vetoğā ta evei-viniato Paulo ma bene guruğā ğana, benamo Paulo eguruğato, ekirato, "Au ribagu, lağani ğutuma varau beğe iağō, goi tu mai bese tarimari ğeri Kota gitagauna ğauveina oveiani. Moğā lorinai au tu ma iakugu ğesi ğegu vetoreğau guruğana ğoi oğiramu ai akirağıjani. ¹¹ Goi tauğemu na maki asikauna boraga-dögariani, ğaro gabanana ruarua (12) maki roğosi bene vanağia nuğanai, au tu Ierusalema ğana toma-rakariğō avarağeto. ¹² Ma mai au ğevağā-dağaguni tarimari na ta ğesi Rubu Veägai ğaveğare-veğareto-ğoi nuğanai asi ğedoğariguto, ema asi ğedoğariguto tarimarima avağā-vegogorito rubu nuğanai o gabu tai vanuğā baregonna nuğanai. ¹³ Ema mai ğevağā-dağaguni dagarari maki ğoi oğiramu ai asi beğe vağā-moğonirini riba.

¹⁴ A mai tu moğoni akirani, au na tu ğai senema ğeri Barau atomar-rakariğō viniani e mo Dabara Variğuna akorana-iağjani, ma mai dabara ğia tauğeri na tu dabara ğofağofana ğetoni. Mose ğena taravatu ema peroveta tarimari na ğetorerito guruğari mabarari tu avağā-moğonirini. ¹⁵ Au ğegu tuğamağikau Barau ğenai e mai tau ğeri tuğamağikau tu sebona moğō, moğā tu maiğesi: Vei-iobukaiobuka tarimari e vei-rakava tarimari mabarari mase na ma beğe variğisi-ğenoğoini. ¹⁶ Moğā lorinai au tu vanağivanağı nuğagu bene iobukaiobuka vedordegwana aveini Barau ğoiranai e tarimarima ğoirari ai.

¹⁷ Lağani kota vovoka varau ğeiağoto, au na Ierusalema araga-kwaneato. Moğā murinai au ma bağenoğoi-iağō ğegu tarimarima ğeri ai, asi ğeri-ğari tarimari ğeri moni bağabi-iağō e varevare dagarari Barau bana vinia ğana. ¹⁸ Ma au tu taravatu na ekirağıjani ilailanai veiareva veiğana avağā-koriato nuğanai, Asia tanona na ğeiağomato Iuda tauri kotari na Rubu Veägā nuğanai ğedoğariguto. Moğā nuğanai au sevigu ai tu ğutuma-barana ta asiğī, e ta ğesi maki asi aveğare-veğareto-ğoi. ¹⁹ Moğeri Iuda tarimari Asia tanona na ğeiağomato beğere iağoma, be ğoi oğiramu ai au beğerema vağā-dağagu, beğere kira-varamu, au na tu kamara rakava aveiato. ²⁰ A mai tarima maiğeri na ğekirağı-foforia, au kanisoro ğoiranai aruğato ğaronai, au ğegu ai tu kamara rakava ğedoğariato. ²¹ Senağı dagara sebona moğō tu, ğia ğoirari ai aruğato, afararato, akirato, 'Mase tarimari ma beğe variğisi-ğenoğoini atoni naima, ğomi na au toma ğovağā-kotagu ğotonı.' "

²² Mo Dabara, (mai tu Iesu Keriso ğabidadama-vinina dabarana), Feliki tu ma eriba-ginikauato. Ğia na Kota ma etuğ-nağjato, ekirato, "Vetari

verena baregona, Lisia, berağasini vau, au na ġomi ġemi guruğā bavei-roroğotoani.” ²³ Benamo ġia na vetari ġitağāuna tarimana ekiraiato, Paulo dibura numanai beğene ġitağāuna, senaġi ġitağāuna asi beğene vei-gwaġiġiġa. Ġatana kotari na ġevaġa-kavaia beğe toni nai tu beğene ġabi-raġeri.

Paulo Feliki e Drusila ġoirari ai

²⁴ Ġaro kotari ġeiaġoto muriri ai, Feliki ma ġaraġona Drusila ġesi ġeraġasito. Drusila tu Iuda vavinena. Feliki na Paulo vetuġuna eveito, benamo Paulo eiaġomato, Jesu Keriso ġabidadama-vinina guruğari ekiraġirito eseġaġiato. ²⁵ Senaġi Paulo ġena sisibai tu vei-iobukaiobuka e vevaġa-gwaġiġi ema Barau ġena Kota baregona beiaġomani guruğari ekiraġirito nai, Feliki egarito, benamo ekirato, “Benamo, toma tu noraka roġo, ġaro namona tai vauro ma bana kea-iaġomamu.” ²⁶ Feliki ġena tuġamaġi ta maki, Paulo na moni kota bene vinia. Moġa lorinai ma eke-ġenogħoi ġenogħoiato-ġoi, ġia ġesi beğene guruğā-guruğā ġana.

²⁷ Laġani ruarua murinai, Porokio Festo na Feliki ġena gavana ġauveina gabuna eġabiato. Senaġi Iuda tarimari na beğene ura-vinia ġana, Paulo tu dibura numanai eraga-kwaneato.

Paulo Festo ġoiranai

25 ¹Festo beveġitağāuni tanonai eraġasito, ma ġaro toitoi ġekorito murinai, Kaisarea na Ierusalem ġana evaraġeto. ²Monai Rubu Veaġa vereri baregori e Iuda ġitağāuna tauri na Paulo ġevaġa-daġaiato guruğari ġea kiraġirito, ma Festo ġenoġiato, ³ġia bene vaġa-kavari, be Paulo Ierusalem ġana bene tuġu-iaġo. Korana Paulo dabara tumanai beğene gana-torea ma beğene vaġi-masea boiogħana tu varau ġetogħajato-ġoi. ⁴A Festo evaġa-veseto, ekirato, “Paulo tu Kaisareai moġea, dibura numanai ġegħiġita-ġauani, ma au tu mo ġana dori ma aġenogħoi-iaġoni. ⁵Be ġemi veiġitağau tarimari neġi au ġesi Kaisarea ġana baġana iaġo, be monai kara evei-leaiato beğene kiraġia, bema ġia na rakava ta eveiato nai tu.”

⁶Festo ġaro imaima toitoi (8) o gabanana (10) ġia ġesi monai ġetanuto vauro, Kaisarea ġana ma evariġoto. Elaġanito vau Kota gabunai ea tanuttarito, benamo evetuġuto, Paulo ġoiranā ġana beğene ġori-iaġomaia ġana. ⁷Paulo ema raġasito nai tu, Ierusalem na ġeiaġomato Iuda tarimari na ġeruğā-ġeġeraġiato, benamo ġevaġa-daġaiato guruğari gwaġiġiri ġutuma ġekiraġirito, senaġina ġeri guruğā tu asi vaġa-moġoniri gaburi. ⁸Benamo Paulo ma evaġa-veseto, ekirato, “Iuda tarimari ġeri taravatu, e Rubu Veaġa, ema Roma verena vaġa-rakavari ġana, veiġa rakavana ta asi aveiato.”

⁹Senaġi Festo na Iuda tarimari bene vaġa-iakuri ġana Paulo edanaġiato, ekirato, “Goi ourani Ierusalem ġana bono varāġe, be mai

gevaḡa-daḡamuni guruḡari tu monai vau bana seḡaḡiri ba?”¹⁰ Paulo evaḡa-veseto, ekirato, “Au tu Kaisara, Roma ġeri vere, ġena Kota gabuna ġoiranai aruḡani, be mainai Kota na vevaḡa-iobuka veiḡana au ġegu ai bene veia. Au na Iuda tarimari vaḡa-rakavari veiḡana ta tu asi aveiato, ġoi tauḡemu maki ribamu ginikau. ¹¹Bema taravatu asi akorana-iaġiato o mase veiḡana rakavana ta aveiato, voina tu bana mase neganai, au tu asi akira-sirivaġini bana mase ġana tu-na. Senaġi bema mai Iuda tarimari ġeri vevaḡa-daḡa guruḡari au iatagu ai ġekiraġirini tu asi moġoni nai, tarima ta asi ġena seḡuka au bevini-vanaġiguni ġia ġeri ai. Au aurani tu Kaisara na bene seḡaġigu!”

¹² Benamo Festo ma ġena kanisoro ġesi ġeguruḡa-guruḡato murinai, Paulo evaḡa-veseato, ekirato, “Kaisara ġenai bonoġinogi lorinai, Kaisara ġenai boiaġoni!”

Paulo Agripa e Berenike ġoirari ai

¹³Garo kotari ġevanaġito murinai, vere Agripa e tobana Berenike, Festo rakaġitana e beġene vaḡa-namoa ġana, Kaisarea ai ġeraġasito. ¹⁴Monai ġaro kota vovoka ġetanuto murinai, Festo na Paulo guruḡana vere ġena ekiraġiġinikauto, ekirato, “Tarima ta tu mainai maiġa. Ĝia tu Feliki na dibura numai eraga-kwaneato. ¹⁵Au Ierusalema ġana aiaġoto nai tu, Iuda ġeri Rubu Veaġa vereri baregori e Iuda vereri na Paulo ġevaḡa-daḡaiato guruḡari ġegu ai ġeġwa-iaġorito, e au ġenoġiguto, ġekirato, ġia ġenai vevaḡa-iobuka veiḡana bana veia. ¹⁶Senaġi au na avaġa-veserito, akirato, ‘Ĝita Roma tarimara ġera maġuri nuġanai ġevaḡa-daḡaiani tarimana tu asi roġo bita vaġi-mase guineani. Ĝia tu ġevaḡa-daḡaiani tauri ġesi beġe raka-vegogoni, ema ġevaḡa-daḡaiani tarimari ġoirari ai ġevaḡa-daḡaiani guruḡari bevaġa-vese guinerini roġo.’ ¹⁷Moġa lorinai ġia ema au mainai ġaraġasito nai tu, au tu asi ma avaġa-nogato. Senaġi elāġanito nai, Kota gabunai atanu-tarito, benamo akirato, Paulo ġeġori-iaġomaia atato. ¹⁸Vevaḡa-daḡa tauri ġeruġa-vaisito nai, au mataboru atuġamaġito tu, veiġa rakavari vevaḡa-dagari beġe veini atato, senaġi asiġina. ¹⁹Ĝia ġeri ġuruġa mabarari tu, tauġeri ġeri toma-rakariġo dabarari veġare-veġarereri kotari, ema tarima ta arana Iesu guruġana moġo. Iesu tu emaseto, senaġi Paulo ekirani, ġia tu maġuri. ²⁰Mo dagara dabarari vetauvetauri au ġegu ai tu egwaġiġito. Moġa lorinai au na Paulo adanaġiato, eurani Ierusalema ġana bene iaġo ba, monai vau ġia ġevaḡa-daḡaiani guruḡari bana vaḡa-iobuka iobukari. ²¹Senaġi Paulo enoġinoġito, dibura numanai moġo beġene ġita-ġaua, bene iaġo mo, Kaisara na vauro bene seġaġia. Moġa lorinai akirarito, dibura numanai beġene ġita-ġaua, bene iaġo mo, Kaisara ġenai bana tuġu-iaġoa.”

²²Benamo Agripa na Festo ekiraiato, ekirato, “Au aurani mai tarima tauġegu na bana seġaġia.” Festo evaḡa-veseto, ekirato, “Boinani vau boseġaġiani.”

²³Elağanito, benamo Agripa e Berenike tu ġeveġabi-raġeto, dabuġa marevari maki barego lelevaġiri ġeveirito, benamo ma marevari ġesi Kota numanai ġema raka-toġato, vetari ġorikauna tarimari baregori e vanuġa barana tarima baregori ġesi. Festo eguruġato, benamo Paulo ġema ġori-toġaiato. ²⁴Benamo Festo ekirato, “Kini Agripa e ġai ġesi boġoma fofori tarimami mabarami! Mai tau maiġa ġoġitaiani. Ĝia tu Iuda tarimari Ierusalemai e mainai Kaisareai maiġeri na ġevaġa-daġaiato guruġana au ġegu ai ġegħwa-iaġoato. Ĝia ġekoġoto, ġekirato, ġia tu asi ma bene maġuri-iaġo. ²⁵Senaġi ġia ġenai veiġa ta asi adogariato bene mase ġana. Ma ġia tauġena, Kaisara aranai enoġinoġito. Moġa lorinai, ġia tu Kaisara ġenai bana tuġu-iaġo atato. ²⁶Senaġi au tu asi ariba-ginikauni, ġita ġera vere barana ġenai fefa tu kamasi batoreani. Moġa lorinai ġomi ġoġirami ġana baġori-iaġomaia, e namo barana tu, ġoi ġoġiramu ġana, Kini Agripa. Be mainai sidanaġi-ginikaua, be mai vetauvetauna kara bitana doġaria guruġana tu Kaisara ġena bana tore-iaġoa. ²⁷Korana au atuġamaġini tu asi roroġoto, mai dibura tarimana au na batuġu-iaġoani, a vaġa-daġana guruġana tauna korikori tu asi batuġu-kauanī.”

Paulo tauġena vetoreġau guruġari ekiraġiritu Agripa ġoġiranai

26 ¹Agripa na Paulo ekiraiato, ekirato, “Maoro avinimuni, tauġemu novevarifiu.” Benamo Paulo ġimana eġabi-vaisiato, benamo ġena vetoreġau guruġari esinaiato, ekirato: ²“Kini Agripa! Au tu aiaġuni, korana Iuda tarimari na ġevaġa-daġaguni dagarari mabarari tu, toma ġoi ġoġiramu ai avaġa-veserini. ³Korana tu Iuda seneri na veġata ġeri veiġa e veġareveġare mabarari ġoi tu ma ribamu ginikau. Moġa lorinai anoġimuni, bono vevaġa-gwaġig, be ġegu guruġa bono seġaġiri.

⁴Au aijesi atanuto, misigu na veġata eiaġomato mo toma, ġegu tanobarai e Ierusalemai, Iuda tarimari mabarari tu ma ribari. ⁵Au tu tovotovona na veġata ġeribaguto, ġegurūga-fofori bema ġeurni nai tu. Ĝegu maġuri evesinato na veġata au tu Farisea doġorona tarimagu. Toma-rakariġo korana-iaġina ġevaġa-gwaġigiani doġorona. ⁶Ma toma au Kota gabunai bama ruġa, korana tu Barau na ġai senema ekira-torerito guruġana atuġamaġi-kauanī nai. ⁷Ġai ġema doġoro gabanana ruarua (12) na mo guruġa-tore ġevaġa-moġoniani, ma ġenari-taġoani bemoġonini naima, ġia na Barau ġetoma-rakariġoani boġi-laġani ma kokoreri ġesi. Vere o, au tu mo tuġamaġikau ġaramanai Iuda tarimari na ġevaġa-daġaguni. ⁸Karase nai ġomi Iuda tarimami tari tu ġokirani, Barau na mase tarimana tu asi ilaila ma bevaġa-variġisiani?

⁹Au maki atuġamaġito, dagara ġutuma gorogoro bana veiri, Jesu Nasareta tarimana arana bana lau-ġaua ġana. ¹⁰Ierusalemai au tu moġesi aveito-ġoi. Rubu Veaġa vereri baregori na seġuka ġeviniguto, benamo Barau ġena tarimarima veaġari ġutuma dibura numanai atorerito-

ḡoi, ema beğene vaḡi-maseri ḡetato-ḡoi nai tu, au maki beğene mase guruḡana avaḡa-moḡoniato-ḡoi. ¹¹ Ġaro vovoka Iuda tarimari ḡeri rubu tatai araka-toḡato-ḡoi, benamo akwari-korukorurito-ḡoi, ema Iesu beğene kiraḡi-rakavaia ḡana avaḡa-urarito-ḡoi. Au na abaruvini-rakava rakavarito-ḡoi, naima vanuḡa baregori boruri ḡari maki aiaḡoto-ḡoi, bana vaḡa-midigu midiguri e bana lai-lausilausiri ḡana.”

Paulo evetuḡamaḡi-kureto varina

¹² “Mo veiḡa uranai Rubu Veaḡa vereri baregori na maoro ḡeviniguto ema ḡetuḡuguto, Damaseko ḡana aiaḡoto. ¹³ Benamo, Verebara, au tu dabara na roḡo aiaḡoto-ḡoi, a ḡaro tu tubuamai, benamo ḡaro mamana maki evanaḡiato mamana, guba na emariḡoto, aḡitaiato, ma au ḡesi ḡaiāḡoto tarimari e au enanagi-tarimato. ¹⁴ Ġai mabarama tano ai ḡaketo-tarito. Benamo au na garo ta aseḡaḡiato, Heberu garo ai au evaḡa-guruḡaguto, ekirato, ‘Saulo, Saulo! Karase nai au ovaḡa-rakavaguni. Mani ḡoi na tu ḡau masikona matana ofudiani, naima ḡemu ai tu gwaḡiḡi ema tauḡemu ovevaḡa-rakavani.’ ¹⁵ Benamo au akirato, ‘Vereḡauka, ḡoi tu deikara?’ Vereḡauka evaḡa-veseto, ekirato, ‘Au tu Iesu, ḡoi na ovaḡa-rakavaguni tarimagu. ¹⁶ Senaḡi novariḡisi, ema noruḡa-tari. Au ḡoi ḡemu ai bafofori korana tu navaḡa-ruḡamu, be au ḡegu vetuḡunaḡi tarimamu ai bono iaḡo ḡana. Ema toma kara boḡita dagarari e ḡoirai kara bavaḡa-ḡitamuni dagarari maki tarima tari ḡeri bonoa kiraḡi-foforiri ḡana. ¹⁷ Au na Israela tarimari e irau bese tarimari ḡerina bavaḡa-maḡurimuni. Ḡoi tu au na atuḡumuni, ¹⁸ matari bono vaḡa-fafari, ema mukuna na bono ḡori-kureri, be mamai beğene ruḡa, ema Satani ḡena seḡuka na bono ḡabi-vaḡiri, be Barau rekenai beğene ruḡa. Benamo Barau na ḡeri rakava bene tuḡamaḡi-fitogari ema Barau na eḡabi-viriḡirito ma evaḡa-veaḡarito tarimari ḡesi gabu beğene ḡauna, korana au ḡegu ai ḡeveḡabidadamani nai.’

Paulo na ḡena ḡauwei ekiraḡiani

¹⁹ Moḡa lorinai, Kini Agripa, au tu mo mata-vanaḡi guba na ema foforito dagarana ḡenai tu asi akira-sirivaḡito. ²⁰ Guine tu Damaseko ai e Ierusalemai aḡobatato, moḡa murinai Iudea tanona mabaranae i irau bese fakari ai maki. Au aḡobatato-ḡoi nai tu, akirarito-ḡoi, ḡeri rakava ḡerina beğene vetuḡamaḡi-kure, Barau ḡenai beğene iaḡo. Benamo ḡeri vetuḡamaḡi-kure tu ḡeri veiḡa na beğene vaḡa-moḡoniri. ²¹ Mo tu moḡa ḡaramanai Iuda tarimari na Rubu Veaḡa nuḡanai ḡeḡabi-tariguto, ḡevaḡi-masegu ḡetato. ²² Senaḡi mo ḡaro na beiaḡoma mo maitoma, au tu Barau na evaḡa-kavaguni. Moḡa lorinai mai bama ruḡa-tari, tarima mabarari misina na beiaḡo baregona ḡoirari ai ama guruḡa-foforini. Au na kara boruna ta tu asi akiraḡiani, senaḡina peroveta tarimari na e Mose na

kara ġekiraġiato beġorani dagarana moġo. ²³Dagarana maiġa, Keriso tu bene midigumidigu, ma tau giniguinen mase na ma bene variġisi-ġenōgoi, benamo Barau ġena mama varina Iuda tarimari e irau bese tarimari ġeri ai bene vari-fiuu.”

²⁴Paulo moġesi evetoreġauto nuġanai tu, Festo na efarara-viniato, ekirato, “Paulo, ġoi tu bobabo! Ĝemu riba baregona na evaġa-babomuni.”

²⁵Paulo evaġa-veseto, ekirato, “Verebara Festo, au tu asi bababo. Au na kara akiraġirini guruġari tu moġoni e maġata. ²⁶Kini Agripa! Au tu ma kokoregu ema asi garigu ġesi ġoi bavaġa-guruġamuni, korana mai dagara maiġeri mabarari ġoi tu ma ribamu. Au ribagu, mai bakiraġiri dagarari mabarari ġoi ġemu ai ta tu asi bevekure-toġa, korana maiġeri dagara tu vekuretoġa gabunai ta asi egorato. ²⁷Kini Agripa, ġoi na mai peroveta tarimari ġeri guruġa ovaġa-moġonirini ba? Au ribagu ġoi na ovaġa-moġonirini.”

²⁸Agripa na Paulo ekiraiato, ekirato, “Mai horaġauna kotunai, dori moġo nuġagu bovaġa-moiraia, benamo dori moġo Keriso bavaġa-moġonia.”

²⁹Paulo evaġa-veseto, ekirato, “Horaġauna kubinai ba maukanai, senaġi au na Barau anogiani, ġoi e initoma au ġesegħaġi-taġoguni tarimami mabarami au kavana boġoro vei, senaġina mai ġebarubaruguto kavana moġo asīgi.”

³⁰Paulo moġesina eguruġa-ġosito, benamo kini, e gavana, e Berenike, ema ġia ġesi ġetanuto tarimari mabarari ġevvariġisito. ³¹Geraka-rosito murika ġana, benamo ġeguruġa-guruġato nai tu ġekirato, “Mai tau tu veiġa rakavana ta voina tu bere mase o dibura numai bere tanu veiġana ta tu asi eveiato.” ³²Benamo Agripa na Festo ekiraiato, ekirato, “Bema asi bere kira, Kaisara na ġena guruġa benea seġaġia asi beresi nai, mai tau tu tara ruġa-vaġia.”

Paulo Roma ġana eiaġoto

27 ¹Itali ġana baġana iaġo guruġana emoġonito nai tu, Paulo e dibura tarimari kotari tu vetari ġitaġauna tarimana arana Iulio ġimanai ġetorerito. Ĝia tu Kaisara ġena vetari doğorona nuġanai. ²Ġai tu Adramitio boutina tai ġaraġeto. Mo bouti tu Asia tanona koneri ġari beiaġoni boutinai. Benamo mo bouti na ġadauto. Makedonia tarimana ta arana Aristako maki ġai ġesi ġiaiġoto. Ĝia tu Tesalonika na eiaġomato.

³Ma elaqanito vau Sidono ai ġaraġasito. Iulio na Paulo evetuġa-ġwaiato, benamo maoro eviniato, karona ġeri ai bene iaġo, be ġena ura dagarari beġene vinia. ⁴Mo gabu ġaraga-kwaneato nai, Saipras motumotu ravaravana rekena na ġiaiġoto, korana iavara tu ġoирاما na eiaġomato-ġoi. ⁵Kilikia e Pamfilia iatari na ġaraga-vanaġito, ġiaiġoto, Mira ai ġadaro-kauto. Mira tu Likia tanonai. ⁶Monai vetari ġitaġauna tarimana na Alesandria boutina, Itali ġana beiaġoni boutina, edoġariato, benamo monai evaġa-raġe vanagħimato.

⁷Garo vovoka tuğama tuğama moğō ǵadau-iaǵoto-ǵoi, e ma vekwaraǵima ǵesi Kenido sevinai ǵaraǵasito. Monai iavara na eraga-ǵaumato lorinai, Krete motumotu ravaravana rekena na ǵaiáǵoto. Mo tu Salmone duduna reke ta kefona na. ⁸Ma vekwaraǵima ǵesi fenu rikiri na ǵaiáǵoto mo, gabu ta arana Darokau Gaburi Namori ai ǵaraǵasito. Mo gabu e Lasea vanuǵana vefakari tu asi manaǵa.

⁹⁻¹⁰Garo vovoka monai varau ǵekorito, e bouti na monana rei-iaǵo tu gwaǵiǵi e ma garina, korana ǵaniveaǵa ǵarona maki varau ekorito. Moğā lorinai Paulo na ekira-toreǵaurito, ekirato, “Tau mabarami, au aribani ǵita ǵera iaǵoiaǵo tu berakavani. ǵera farefare mabarari beǵe rekwarekwani ema bouti maki berakava-moǵovaǵini. Dia maiǵeri dagara moğō, senaǵi ǵita ǵera maǵuri maki bita fitoǵarini.” ¹¹Senaǵi vetari ǵitaǵauna tarimana na tu bouti taritarina tarimana baregona e bouti tarimana garori eseǵaǵirito, a Paulo ǵena guruǵa tu asi eǵabi-raǵeato. ¹²Mo darokau gabuna faraka e iavara ǵueri ai tu asi namo. Moğā lorinai ǵutuma na tu ǵeurato baǵana dau-tovo, be Foeniki ai vau faraka e iavara ǵueri baǵana ǵabiri. Foeniki tu Krete ai darokau gabuna ta. Reke ta tu iavaraǵere (o south-west) eǵoiraianı, o reke ta tu buibara (o north-west) eǵoiraianı.

Iavara na davara evaǵa-rakavaiato

¹³Iavaraǵere evesinato, tuǵana moğō eǵauto-ǵoi nai, ǵia ǵetuǵa-maǵito tu ǵeri ǵaro namona beǵe doğaria. Moğā lorinai dogo ǵeinu-raǵeato, benamo Krete fenu rikiri na moğō ǵedau-iaǵoto. ¹⁴Asikauna tu iavara baregona arana koiviru, motumotu iataraǵena na emariǵoto. ¹⁵Bouti ai ema kwari-kauato, benamo ǵai tu asi ǵema daunaǵi dabarana. ǵoira ǵana iaǵo uradikana asi ǵaveito, senaǵi iavara ǵena urai moğō ǵadauto. ¹⁶Motumotu misina arana Kauda gabigabina rekenai ǵadau-toǵato vau, ravaravana na ǵadau-iaǵoto. Monai vauro bouti misina ǵobina ǵatorea ǵatato, vaǵa-maǵurina uranai ǵavekwaragi-rakavato. ¹⁷ǵia na bouti misina ǵeinu-raǵeato bouti tuǵuna ǵana, benamo bouti ǵesi ǵeburu-kaǵaiato bene ǵabi-taria ǵana. Ema ǵegarito, be bouti faraina maki ǵeinu-riǵoato, benamo ǵareito moğō. ǵia ǵeri gari korana tu iavara na bouti beǵwa-iaǵoani mo Sirtis ai Afrika rekenai davara sefana mirina tai bea tanukauni garina. ¹⁸Mo iavara baregona ema ureure baregori ǵesebonato nai, bouti maki dori moğō ǵevei-buruato-ǵoi. Moğā lorinai elaganito nai tu, bouti ai ǵeǵurarito farefareri mabarari davarai ǵebubu-reirito, bouti bene meraǵa ǵana. ¹⁹Garо vaǵa-toitoinai tauǵeri ǵimari na bouti farefarena ma ǵefiu-riǵorito. ²⁰Garо ǵutuma varau ǵeiaǵoto, ma ǵaro e visiǵu asi ǵefoforito, ema iavara maki ebarego-sirivaǵito. Benamo ǵema tuǵamaǵikau mabarari ǵekorito, korana ǵatuǵamaǵito, ǵai tu asi ǵema maǵuri dabarana.

²¹ Ġaro ġutuma asi ġeġaniġanito murinai, Paulo ġoirari ai eruġato, benamo ekirato, “Gomi tau, ġomi tu au garogu ġoro seġaġia, be Krete na asi tara dau-rosi; be mai farefare maiġesi asi tara bubu-fitogari. ²² Senaġi toma au na alaunaġimini, akirani, boġono kokore! Korana tu ta asi bomaseni. Senaġi bouti ġereġana moġo moġoni berakava-moġovaġini. ²³ Au tu Barau ġena tarima ta ema au tu ġia vetuġunaġina aiaġo-vinini. Ġoraġani boġi, ġia ġena aneru ta sevigu ai ema ruġa-tarito, ²⁴ benamo ekirato, ‘Paulo, asi bono gari. Ĝoi tu Kaisara ġoiranai roġo boa ruġani, ema Barau ġena namo ġoi ġemu ai ġenana, ġoi ġesi boġo iaġoma tarimari mabarari maġuri beġe doğariani.’ ²⁵ Moġa lorinai, ġomi tau, au na akiramini, boġono kokore. Korana au na Barau tu avaġa-moġonian, kara aneru na bekira-varagu tu bekiraġiri ilailanai beġe ġorani. ²⁶ Senaġi ġita tu iavara na motumotu tai bea kwari-kaurani.”

²⁷ Boġi vaġa-gabana vasivasi (14) ġai tu Adria Davarana iavara na ekwari-rakao rakaomato-ġoi. Boġi nuġanai bouti ġwaragana tauri ġevemami-raġito, ġai tu tano varau ġakavinaġiato. ²⁸ Moġa lorinai varo dudunai dagara metona ta ġebaru-kauato, benamo davarai ġefiu-reiato. Moġa nuġanai ġeribato, davara ġena variġo tu 37 mita kavana. Asi luana ma ġeġitaiato, monai davara ġena variġo tu 27 mita moġo. ²⁹ Bouti fore ġeri ai beverarakauni garinai, bouti murina rekenai dogo vasivasi ġefiu-reirito. Benamo ġeġauġauto bene raga-laġani ġana. ³⁰ Bouti ġwaragana tauri ġeri ura tu beġene raga-lema. Moġesina naima ġia na bouti misina dobu ai ġetore-reiato, ġevei-ġofakauto bouti ġoiranai dogo kotari moġeri ġeiaġoto, ġea tore-riġori ġetato. ³¹ Senaġi Paulo na vetari ġitaġauna tarimana e vetari tauri ekirarito, ekirato, “Bema bouti ġwaragana tauri bouti ai asi beġe tanuni nai tu, ġomi maki asi boġo maġurini.” ³² Moġa lorinai vetari tauri na bouti misina varori ġekari-ġuturito, benamo ġevaġa-rei kwareġaiato.

³³ Dori elaganito-ġoi nai, Paulo na ġia mabarari enoġiritu, ġaniġani kota beġene ġani. Ĝia ekirato, “Gomi tu ġaro gabana vasivasi (14) boġo vaġa-noga-iaġia, kara ta roġosi ġoro ġania. ³⁴ Moġa lorinai boġono kokore e maġuri tuġamaġinai anoġimini, ġaniġani kota ġoġani. Korana ġomi debami ġuiri tu sebona ta maki asi berekwa-rekwani bene. ³⁵ Moġesi ekirato murinai, ġia na beredi ta eġabiato, benamo ġia mabarari ġoirari ai Barau evaġa-namoato, ma edudu-ġutuato, benamo eġaniato. ³⁶ Ĝia mabarari maki nuġari ġevaġa-gwaġiġirito, benamo ġeġaniġanito. ³⁷ Bouti nuġanai ġai mabarama tu 276. ³⁸ Ĝia mabarari ġeġani-maseto, benamo bouti bene meraġa uranai, widi tu davarai ġefiu-reirito.

Geta o ureure na bouti ebota-kirakiraiato

³⁹ Elaganito nai, bouti ġwaragana tauri na tanobara veteġana tu asi ġeġita-ginikauato. Senaġi ġaruka tanobara na davara ġana eraka-rosini,

ma fenuna koutoġana ġesi moġo ġeġita-iaġoato. Benamo ġetuġamaġito, bema ma dabara nai tu, monai bouti beġere vaġa-raga-raġea ġetato.

40 Benamo dogo varori ġekari-ġuturito, davarai ġeraga-kwanerito.

Mo hora sebonai leva o bara ġebaru-taririto varori maki ġeruġarito.

Benamo ġoira rekenai farai ġiediuato, iavara na ġoira fenuna ġana bene kwari-iaġori uranai. **41** Senaġi bouti tu semure ġenai everarato, benamo etanukauto. Bouti ġoirana tu evedaġi-nunuto, a murina rekena tu ureure na ebota-kirakiraiato, e eveluki-rovorovoto. **42** Vetari tauri ġeboioġato, dibura tarimari tu beġene vaġi-maseri, korana beġe nau-rakani, benamo beġe raga-lemani garina. **43** Senaġi vetari ġitaġauna tarimana ġena ura tu Paulo bene vaġa-maġuria, moġa lorinai ġia na ekira-ġoирito, mo veiġa asi beġene veia. Benamo ma nau ribari tauri ekirarito, davarai ġeburi-rei, benamo beġene nau-guine-iaġo fenu ġana. **44** A tarima mabarari tu ġau tubiri o bouti taviri tari beġene ġabiri vau, ġia muriri na beġene rei-iaġo. Mo dabarai mabarari tanobara ġea doğariato, ta asi erekwa-rekwato.

Malta motumotuna

28 ¹ Ta davarai kamasi ta asi eveito, mabarama namo moġo kone ai ġaraġekauto. Benamo monai vauro ġaribato, mo motumotu arana tu Malta. ² Mo motumotu tarimari na ġai ġemai tu veiġa namo ved Aureana ġeveiato. Korana mo ġura e nagure nuġanai ġema karava bara ta ġegasiato ġai bene tunu-seġuseġuma ġana. ³ Paulo eiaġoto lako degona ta ea ġabiato, benamo karavai ema tore-raġeato. Mota ta mo lako degonai karava gugurana na eġabiato, benamo ema nene-rosito, ma Paulo ġimanai ekafukauto. ⁴ Mo motumotu tauri na mo mota Paulo ġimanai ġerokautaġo ġeġitaiato, benamo tauġeri ġevemugu-vinito, ġekirato, “Asi ġofaġofa, mai tarima tu vevaġideba tarimana. Korana davara na tu benau-maġuri, senaġina godio vavinena Dike tu asi veġata eurani ġia bene maġuri.” ⁵ Senaġi Paulo na mo mota tu karavai ekora-fiuraġeato, ma Paulo tu rakava ta asi egoitaġoato. ⁶ Tarima ġetuġamaġito, Paulo tauġanina tu toma egoba-vaisi-raġeni, ba toma eketo-tarini, benamo emaseni. Gevaġa-noga manaġato, senaġi Paulo ġenai kara rakavana ta tu asi egorato. Benamo ġia ma ġevetuġamaġi-kureto, benamo ġekirato, “ġia maki barau ta!”

⁷ Mo gabu e motumotu tauna baregona arana Publio. Ĝia ġena gabu tu asi manaġa. Ĝia na eġabi-raġemato, e ġaro toitoi veġata ġia ġena varivari tarimamai evaġa-iaġomato. ⁸ Publio tamana tu keve e efurito-ġoi, be genagenai egena-taġoto-ġoi. Paulo ġenai eraka-toġato, ma eġuriġurito, ema ġimana iatanai etore-kaurito, benamo ġena keve enamoto. ⁹ Mo veiġa egorato, benamo mo motumotu ai keve tarimari mabarari Paulo ġenai ġeiaġoto, benamo ġia na ġeri keve ġerina evaġa-namorito. ¹⁰ Ĝeri varevare dagarari vovoka ġevinimato. Ma ġadau ġana bakunai tu ġema iaġoiaġo ai baġa ura-vinirini dagarari ma ġevinimato.

Romai ġaraġasito

¹¹ Ĝue totoi murinai Alesandria boutina tai ġaraġeto. Mo bouti ai tu barau arana Dios natuna kafa merori ruarua vetoġari o fikisari ġeberarito. Mo bouti maki faraka e iavara ġueri tu mo motumotu ai edoġaririto. ¹² Ĝaragato mo Sirakuse ai ġaraġasito. Monai ġaro totoi ġatanuto. ¹³ Monana ġadu-ġeġeraġi-iaġoto mo Regio. Ĝaro ta evanaġiato murinai, gabina iavarana etoġato, ma ġaro vaġa-ruaruuanai vauro Puteoli ai ġaraġasito. ¹⁴ Monai tarikaka kotari ġadoġaririto. Ma ġaro imaima ruarua (7) tu ġia na monai ġegabi-tarimato. Monana vau ġaraka-iaġoto Romai ġaraġasito. ¹⁵ Monai tarikaka kotari varima ġesēġaġiato, benamo ġai ġemai ġeiaġomato mo, vanuġa keiri arari Apia-Foru e Taven-Toi ġana. Paulo na eġitarito, benamo Barau evaġa-namoato, e tauna egwaġiġito.

Roma nuġanai

¹⁶ Romai ġaraġasito nai, Paulo tu maoro ġeviniato, ġereġana bene tanu. Senaġi vetari tauna ta na moġo bene ġita-ġaua. ¹⁷ Ĝaro totoi ġevanaġirito murinai, Paulo na Iuda ġedebaiato-ġoi tauri eke-a-vegogorito. Gema raka-vegogoto, benamo ġia na evaġa-guruġarito, ekirato, “Tarikakagu, au na ġera tarima ta asi avaġa-rakavaiato, ema senera ġeri veiġa maki asi avaġa-rakavarito. Senaġi au tu Ierusalemai ġeġabiguto dibura tarimana ta noġa, benamo Roma ġeri gavamani ġimari ai ġetore-kauguto. ¹⁸ Ĝia na ġedanaġiguto, ma ġegu guruġa ġesēġaġiato nuġanai tu ġeriba-maoroto, au tu asi ġegu vei-rakava ema beġene vaġi-masegu korana ta maki asi ġedoġariato. Moġa lorinai ġeurato beġene tuġu-vaġigu. ¹⁹ Senaġi Iuda tarimari na mo ura tu asi ġeġabi-raġeato. Moġa lorinai au tu asi ġegu dabara ta, naima anoġi-noġito Kaisara na ġegu guruġa bene seġaġia. Dia au tu ġegu tarimarima navevaġa-maoro-viniri ġana atato. Asiġi. ²⁰ Moġa lorinai bakea-iaġomami, au ġesi sima guruġaguruġa ġana. Korana Isaraela ġena tuġamaġikau lorinai au maiġesi ġebarubaruguto.”

²¹ Ĝia na ġevaġa-veseato, ġekirato, “Goi guruġamu fefana ta Iudea na asi ġadoġariato. Tarikakara monana ġeiaġomato tauri na maki varimu rakavana ta asi ġekiraġiato, be asi ġaseġaġiato. ²² Senaġi ġai ġaurani tu ġoi ġemu tuġamaġi guruġana baġana seġaġia. Korana gabu mabarari ai tarimarima na ġoi na mai doġoro tu ġerori-toreani.”

²³ Moġa lorinai ġia na ġaro ta ġeġabi-viriġiato. Mo ġaro ai tarimaria ġutuma-bara Paulo ġena tanu gabuna ġana ġeiaġoto. Boġibōġi na veġata evesinato eiaġoto mo lavilavi, Paulo na Barau ġena Basileia eġobata-iaġiato. Ema Mose ġena taravatu na e peroveta tauri ġeri buka na Iesu varina ġia ġeri ekiraġi-ginikauto, Iesu beġene vaġa-moġonia uranai. ²⁴ Tarima kotari na tu ġena guruġa ġeġabi-raġeato, a kotari na tu asi ġevaġa-moġoniato. ²⁵ Ĝia nuġari tu dia sebona, moġa lorinai ġeraka-

rovorovoto. Senaḡi roḡosi roḡo beḡene raka nuḡanai, Paulo na guruḡa ta ekiraḡiato, maiḡesi ekirato, “Iauka Veaḡa peroveta tarimana Isaia ḡenana ḡomi senemi tu guruḡa moḡonina ekira-vararito. ²⁶Korana inīgesi ekirato,

‘Noiaḡo maiḡeri tarima ḡeri ai,
benamo bono kira:
Seḡaḡi tu boḡo seḡaḡini,
senaḡi asi boḡo riba-maoroni.
Ḡita tu boḡo ḡitani,
senaḡi asi boḡo ḡita-fakani.

²⁷Korana maiḡeri tarima
nuḡari tu mukuna,
seḡari tu vekodobeḡau,
ema matari maki bubu.
Irau matari na beḡe ḡitani
e seḡari na beḡe seḡaḡini
e beḡe tuḡamaḡi-fakani,
benamo beḡe vetuḡamaḡi-kurenī
ema bavaḡa-namorini garina.

(Barau tu moḡesi ekirani).’

²⁸Moḡa lorinai au aurani ḡomi boḡono riba, Barau ḡena vevaḡa-
maḡuri varina tu irau bese tarimari ḡeri ai etuḡu-iaḡoato, be ḡia na beḡe
seḡaḡiani!” [²⁹Paulo moḡesi eguruḡato murinai, Iuda tarimari ḡerakato,
ma tauḡeri fakari ai moḡo veḡareveḡare baregona ta ḡeveiato.]

³⁰Laḡani ruarua tauḡena na edavaiato-ḡoi numanai etanuto. Ma ḡia
ḡenai ḡeiaḡomato-ḡoi tarimari mabarari eḡabi-raḡerito-ḡoi. ³¹Barau ḡena
Basileia, (ḡena veḡitaḡau seḡukana evaḡa-ruḡaiani maiḡa), gurūgana
eḡobata-iaḡi vinirito-ḡoi, ema Vereḡauka Iesu Keriso varina evaḡa-
ribarito-ḡoi ma kokorena ḡesi. Ma tarima ta na tu asi ma ekiraḡoiato-ḡoi.